

คู่มือแนวปฏิบัติ การส่งเรื่องให้พนักงานอัยการ ดำเนินคดีปกครอง

สำนักงานคดีปกครอง สำนักงานอัยการสูงสุด

คู่มือแนวปฏิบัติ
การส่งเรื่องให้พนักงานอัยการ
ดำเนินคดีปกครอง

สำนักงานคดีปกครอง สำนักงานอัยการสูงสุด
(สงวนลิขสิทธิ์)

คำนำ

ด้วยในปัจจุบันประชาชนทั่วไปและเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ตื่นตัวต้องการใช้กระบวนการทางกฎหมายปกครอง ปกป้องรักษาสิทธิตามกฎหมายของตน ทำให้เกิดกรณีพิพาทระหว่างหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐกับประชาชน และคดีพิพาทระหว่างหน่วยงานทางปกครองกับเจ้าหน้าที่ของรัฐเองเป็นจำนวนมาก ซึ่งในการปกป้องสิทธิตามกฎหมายดังกล่าว รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๐ (๓) บัญญัติว่า บุคคลย่อมมีสิทธิในกระบวนการยุติธรรม ดังนี้ (๓) บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะให้คดีของตนได้รับการพิจารณาอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม สำนักงานอัยการสูงสุดได้ตระหนักดีถึงบทบาทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงได้ให้สำนักงานคดีปกครองดำเนินการยกร่างคู่มือแนวทางการปฏิบัติในการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครอง เพื่อให้นิติกรและผู้ประสานงานคดีปกครองของหน่วยงานทางปกครองต่างๆ ได้ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อให้การส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครองเป็นไปอย่างถูกต้อง ครบถ้วนและรวดเร็วขึ้น อีกทั้งให้สำนักงานคดีปกครองดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างนิติกรหรือผู้ประสานงานคดีปกครอง หรือผู้แทนของหน่วยงานทางปกครองต่างๆ กับพนักงานอัยการ สำนักงานคดีปกครองเพื่อเป็นการระดมความคิด (Workshop Brainstorming) ถึงปัญหา-อุปสรรค ที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติและแนวทางในการป้องกันแก้ไข โดยสำนักงานคดีปกครองได้ดำเนินการจัดประชุมไปเมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ณ โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค ซึ่งมีนิติกรและผู้ประสานงานคดีปกครอง จำนวน ๑๕๙ คนจาก ๗๘ หน่วยงานทางปกครองเข้าร่วมประชุม ดังกล่าว

บัดนี้ การดำเนินการทั้งสองแผนงานดังกล่าวสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี สำนักงานคดีปกครอง สำนักงานอัยการสูงสุด จึงได้นำผลการดำเนินงานจัดทำเป็นหนังสือคู่มือแนวปฏิบัติการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครองเล่มนี้ เพื่อมอบให้หน่วยงานทางปกครองต่างๆ ได้ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ หรือได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารจัดการกระบวนการดำเนินการคดีปกครองของตน

สำนักงานคดีปกครอง สำนักงานอัยการสูงสุด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือแนวปฏิบัติการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครองนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ปฏิบัติงานด้านคดีปกครองได้ตามวัตถุประสงค์

(นายวีรพล ปานะบุตร)

อธิบดีอัยการ สำนักงานคดีปกครอง

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑	แนวทางการปฏิบัติในการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครอง	๑ - ๔๑
บทที่ ๑	อำนาจหน้าที่พนักงานอัยการในการดำเนินคดีปกครอง	๑ - ๗
บทที่ ๒	การเตรียมการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครอง	๘ - ๑๕
บทที่ ๓	การประสานงานและการดำเนินการของตัวความก่อน และหลังการยื่นคำคู่ความ	๑๖ - ๒๐
บทที่ ๔	การดำเนินการของตัวความในการอุทธรณ์	๒๑ - ๒๖
บทที่ ๕	การดำเนินการของตัวความในชั้นบังคับคดี	๒๗ - ๓๒
บทที่ ๖	ปัญหาที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการรวบรวมเอกสารหลักฐาน และการประสานงานในคดี	๓๓ - ๔๑
ส่วนที่ ๒	การประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิด (Workshop)	๔๓ - ๘๘
	สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิด	๔๕ - ๘๘
ส่วนที่ ๓	ผนวก - เอกสารที่เกี่ยวข้อง	๘๙ - ๑๒๖
๑.	มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินคดีในศาลปกครอง กรณีคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ถูกฟ้องในคดีปกครอง	๙๒ - ๙๓
๒.	ชื่อ/ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ของสำนักงานคดีปกครองทั่วประเทศ	๙๔ - ๙๕
๓.	มติคณะรัฐมนตรีเรื่องการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง	๙๖ - ๑๐๐
๔.	ตัวอย่างหนังสือส่งเรื่องขอให้ว่าต่าง	๑๐๑ - ๑๐๒
๕.	ตัวอย่างหนังสือส่งเรื่องขอให้แก้ต่าง	๑๐๓ - ๑๐๔
๖.	ใบมอบฉันทะ/ใบมอบอำนาจ	๑๐๕
๗.	ค่าธรรมเนียมศาล (ค่าขึ้นศาล)	๑๐๖ - ๑๐๗
๘.	หนังสือกระทรวงการคลัง เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ ฎีกาคดีแพ่ง และอุทธรณ์คดีปกครอง	๑๐๘ - ๑๑๑
๙.	ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด ว่าด้วยการดำเนินการ- เกี่ยวกับการบังคับคดี พ.ศ. ๒๕๕๕	๑๑๒ - ๑๒๓
๑๐.	คำขอออกหมายบังคับคดี	๑๒๔ - ๑๒๕
๑๑.	หมายบังคับคดี	๑๒๖

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๔ โครงการกระบวนงานมาตรฐานด้านการรักษาผลประโยชน์ของรัฐ ปีงบประมาณ ๒๕๕๖	๑๒๗ - ๑๖๙
๑. กิจกรรมสร้างกระบวนงานมาตรฐานด้านคดีปกครอง	๑๓๐ - ๑๔๑
๒. บัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ	๑๔๒ - ๑๕๐
๓. วิเคราะห์สรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ (วิเคราะห์ในภาพรวม)	๑๕๑ - ๑๖๔
๔. ภาพถ่ายการดำเนินโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ	๑๖๕ - ๑๖๙

ส่วนที่ ๑

แนวทางการปฏิบัติในการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครอง

บทที่ ๑

อำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการในการดำเนินคดีปกครอง

เมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้อำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่มีข้อพิพาททางกฎหมายปกครอง เป็นของศาลปกครอง โดยในขณะนั้นสำนักงานอัยการสูงสุดใช้พระราชบัญญัติพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๔๙๘^๑ เป็นบทบัญญัติในการกำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการในการดำเนินคดีซึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินคดีปกครองของพนักงานอัยการ จึงทำให้อำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการในการดำเนินคดีปกครองไม่ชัดเจน ประกอบกับวิธีพิจารณาคดีแพ่งแตกต่างกับวิธีพิจารณาคดีปกครองมาก อันเป็นเหตุให้เกิดข้อโต้แย้งในอำนาจหน้าที่ส่วนนี้หลายประการจนต่อมาเมื่อมีการประกาศใช้ พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓^๒ ได้มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ของ พนักงานอัยการในการดำเนินคดีปกครองไว้ชัดเจน จึงทำให้ความเห็นที่ขัดแย้งในการดำเนินคดีปกครอง ของพนักงานอัยการยุติลง ดังนั้น จึงควรให้หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีปกครองที่จะส่งเรื่องไปให้พนักงานอัยการดำเนินคดีควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการในการดำเนินคดีปกครอง ซึ่งจะทำให้การส่งเรื่องและประสานงานในการดำเนินคดีปกครองเป็นไปโดยถูกต้องและเกิดประโยชน์แก่ทางราชการสูงสุดต่อไป แต่เนื่องจากการเข้าไปดำเนินคดีปกครองของพนักงานอัยการมีที่มาจากบทบัญญัติของกฎหมายหลายฉบับ ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ดังกล่าวจึงขอแบ่งออกเป็นสองกรณี ดังนี้

๑. อำนาจและหน้าที่ในการดำเนินคดีปกครอง

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญนี้และตามกฎหมายว่าด้วยอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการและกฎหมายอื่น”

จากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าวได้บัญญัติที่มาของอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการไว้หลายประการ แต่จะกล่าวสรุปให้เห็นเฉพาะกฎหมายซึ่งเป็นที่มาของอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการในการดำเนินคดีปกครอง โดยแบ่งออกได้ดังนี้

๑.๑ พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดสถานะขององค์กรอัยการให้เป็นองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ โดยปรากฏตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญว่าต้องการให้หลักประกันในความเป็นอิสระของพนักงานอัยการและองค์กรอัยการในการปฏิบัติหน้าที่โดยได้รับประกันความเป็นอิสระ

^๑ พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ (ใช้บังคับเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ อันเป็นวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา) มาตรา ๓(๑)

^๒ พระราชบัญญัติพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๔๙๘ มาตรา ๓

ตามรัฐธรรมนูญ^๓ เพื่อให้พนักงานอัยการได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นกลาง เป็นธรรมและโดยปราศจากการแทรกแซงจากบุคคลหรือองค์กรใดภายในขอบเขตของรัฐธรรมนูญ โดยแบ่งอำนาจหน้าที่ออกเป็น ๓ ประการคือ

- (๑) อำนาจหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยให้แก่สังคม และการอำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชน
- (๒) อำนาจหน้าที่ในการรักษาผลประโยชน์ของรัฐ
- (๓) อำนาจหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและผลประโยชน์ของประชาชน รวมทั้งการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน

ดังนั้น อำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดีปกครองของพนักงานอัยการนี้จึงมีลักษณะของการรักษาผลประโยชน์ของรัฐ

๑.๒ พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่ดำเนินคดีปกครองตามกฎหมายว่าด้วยอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ อันได้แก่ พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๔ ซึ่งบัญญัติว่า พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการฯ มาตรา ๑๔ (๓) บัญญัติว่า “ในคดีแพ่งหรือคดีปกครอง มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินคดีแทนรัฐบาล หน่วยงานของรัฐที่เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ราชการส่วนกลาง หรือราชการส่วนภูมิภาคในศาล หรือในกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการทั้งปวง กับมีอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายอื่นซึ่งบัญญัติว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการ”

ดังนั้น พนักงานอัยการจึงมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดีแทนเฉพาะรัฐบาล หน่วยงานของรัฐ ที่เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ราชการส่วนกลาง หรือราชการส่วนภูมิภาค (จังหวัด, อำเภอ)^๔ แต่ถึงแม้ราชการบริหารส่วนกลางจะได้ส่งเจ้าหน้าที่ของตนไปปฏิบัติหน้าที่ประจำในจังหวัดโดยกฎหมายว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการของหน่วยงานมิได้กำหนดให้เป็นราชการส่วนภูมิภาค แม้ว่าจะปฏิบัติหน้าที่ประจำในจังหวัดก็ไม่ถือว่าเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาค

การดำเนินคดีแทนของพนักงานอัยการตามความหมายนี้ พนักงานอัยการย่อมมีอำนาจและหน้าที่ว่าต่างโดยรับดำเนินการฟ้องคดีแทนรัฐบาลหน่วยงานของรัฐที่เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ราชการส่วนกลาง หรือราชการส่วนภูมิภาค (จังหวัด, อำเภอ) ต่อศาลและมีอำนาจหน้าที่ในการแก้ต่างโดยดำเนินการยื่นคำให้การต่อสู้คดีแทนหน่วยงานดังกล่าวซึ่งถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

(๒) ตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการฯ มาตรา ๑๔(๔) บัญญัติว่า “ในคดีแพ่งคดีปกครอง หรือคดีอาญา ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐถูกฟ้องในเรื่องที่ได้กระทำไปตามหน้าที่ที่ดี หรือในคดีแพ่งหรือคดีอาญาที่ราษฎรผู้หนึ่งผู้ใดถูกฟ้องในเรื่องที่ได้กระทำตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้สั่งการโดยชอบด้วยกฎหมายหรือเข้าร่วมหรือช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งกระทำการในหน้าที่ราชการก็ดี เมื่อเห็นสมควรพนักงานอัยการจะรับแก้ต่างให้ก็ได้”

^๓ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๕ วรรคสอง

^๔ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๕๑

ดังนั้น พนักงานอัยการย่อมมีอำนาจหน้าที่ในการรับแก้ต่างแทนเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้กระทำไปตามหน้าที่แต่ไม่สามารถแก้ต่างให้ราษฎรในคดีปกครองได้เนื่องจากบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดให้กระทำได้เฉพาะในคดีแพ่งและคดีอาญาเท่านั้น นอกจากนี้ การขอให้แก้ต่างเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องส่งเรื่องผ่านหน่วยงานต้นสังกัดไปยังสำนักงานคดีปกครอง สำนักงานอัยการสูงสุด

ส่วนการรับแก้ต่างของพนักงานอัยการให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นดุลยพินิจของพนักงานอัยการในการพิจารณาการรับแก้ต่างหรือไม่ เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวใช้คำว่า “เมื่อเห็นสมควร” ซึ่งแตกต่างไปจากบทบัญญัติใน มาตรา ๑๔ (๓)

ส่วนการกระทำของข้าราชการการเมืองนั้น มีทั้งที่เป็นการกระทำทางปกครองและการกระทำของรัฐบาล กล่าวคือ หากกระทำโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ ถือว่ากระทำการในฐานะที่เป็นรัฐบาล และผลของการใช้อำนาจในกรณีนี้ไม่ใช่การกระทำทางปกครอง แต่เป็นการกระทำของรัฐบาลซึ่งไม่อยู่ในอำนาจการตรวจสอบของศาลปกครอง (ตามแนวคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๘/๒๕๕๐)^๕

(๓) ตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการฯ มาตรา ๑๔ (๕) บัญญัติว่า “ในคดีแพ่ง คดีปกครอง หรือกรณีข้อพิพาทที่ต้องดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการที่หน่วยงานของรัฐซึ่งมิได้กล่าวใน (๓) หรือนิติบุคคลซึ่งมิใช่หน่วยงานของรัฐ แต่ได้มีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้นเป็นคู่กรณีและมีใช้กรณีที่เป็นข้อพิพาทกับรัฐบาลหรือระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันเอง เมื่อเห็นสมควรพนักงานอัยการจะรับว่าต่างหรือแก้ต่างให้ก็ได้”

ตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการฯ มาตรา ๑๔ (๕) ดังกล่าวใช้คำว่า “เมื่อเห็นสมควร” ดังนั้น พนักงานอัยการจึงสามารถใช้ดุลพินิจที่จะพิจารณารับว่าต่างหรือแก้ต่างให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมิได้กล่าวใน (๓) หรือนิติบุคคลซึ่งมิใช่หน่วยงานของรัฐ แต่ได้มีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้นเป็นคู่กรณีหรือไม่ก็ได้

หน่วยงานของรัฐที่ไม่ได้กล่าวในมาตรา ๑๔ (๓) ที่พนักงานอัยการจะใช้ดุลพินิจตาม มาตรา ๑๔ (๕) ก็คือ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หน่วยงานอื่นของรัฐหรือหน่วยงานอื่นใดที่ดำเนินกิจการของรัฐ

นิติบุคคลซึ่งมิใช่หน่วยงานของรัฐ แต่ได้มีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้น แต่ถ้าหากเป็นกรณีที่เป็นข้อพิพาทกับรัฐบาลหรือระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันเอง พนักงานอัยการจะไม่รับว่าต่างหรือแก้ต่างแทน

(๔) ตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการฯ มาตรา ๑๔ วรรคสอง บัญญัติว่า “ในการปฏิบัติหน้าที่ ของพนักงานอัยการตามมาตรา ๑๔ (๓) (๔) และ (๕) พนักงานอัยการจะออกคำสั่งเรียกบุคคลใด ๆ

^๕ คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๘/๒๕๕๐ ความว่า การใช้อำนาจบริหารของรัฐที่คณะรัฐมนตรีใช้กระทำการต่างๆ นั้น อาจมีแหล่งที่มาจากพระราชบัญญัติหรือกฎหมายอื่นที่มีผลใช้บังคับ ดังเช่น พระราชบัญญัติ หรือจากรัฐธรรมนูญก็ได้ ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีใช้อำนาจทางบริหารของรัฐตามพระราชบัญญัติหรือกฎหมายอื่นที่มีผลใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติกระทำการไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดเพื่อให้การดำเนินการทางปกครองตามที่กฎหมายดังกล่าวกำหนดบรรลุผลถือว่าคณะรัฐมนตรีเป็น “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่ในกรณีที่รัฐมนตรีใช้อำนาจทางบริหารของรัฐตามรัฐธรรมนูญกระทำการใดๆไม่ว่าจะเป็นการกระทำในความสัมพันธ์กับรัฐสภาหรือการกระทำในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศก็ตาม ถือได้ว่าคณะรัฐมนตรีกระทำการในฐานะที่เป็น “องค์การตามรัฐธรรมนูญ”

ที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำก็ได้ แต่จะเรียกคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งมาให้ถ้อยคำโดยคู่ความฝ่ายนั้นไม่ยินยอมไม่ได้”

เมื่อปรากฏว่าข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่ตัวความส่งมาให้พนักงานอัยการพิจารณาบางเรื่องนั้น พนักงานอัยการเห็นว่าคำชี้แจงข้อเท็จจริงของตัวความไม่ชัดเจนหรือไม่ครบถ้วน ในประเด็นสำคัญ ของคดี อันเป็นอุปสรรคในการพิจารณาดำเนินคดี หรือเป็นคดีสำคัญที่พนักงานอัยการจำเป็นต้องใช้ความรอบคอบในการพิจารณาเป็นพิเศษ บทบัญญัติดังกล่าวก็ได้บัญญัติให้พนักงานอัยการสามารถมีคำสั่งเรียกบุคคลอื่น เช่น เจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำและบันทึกถ้อยคำไว้เป็นหลักฐานประกอบการดำเนินคดีปกครองของพนักงานอัยการก็ได้ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานครบถ้วนสมบูรณ์ เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ แต่บทบัญญัติดังกล่าวนี้จำกัดไว้ในกรณีการพิจารณาเรียกคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งมาให้ถ้อยคำจะต้องอยู่ในเงื่อนไขที่ว่าคู่ความฝ่ายนั้นจะต้องยินยอมมาให้ถ้อยคำ แต่จะมีคำสั่งให้มาดังเช่นเจ้าหน้าที่หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ได้เท่านั้น

(๕) ตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการฯ มาตรา ๑๔ วรรคสาม บัญญัติว่า “พนักงานอัยการตำแหน่งใดมีอำนาจดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้เพียงใดให้เป็นไปตามระเบียบที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนดโดยความเห็นชอบของ ก.อ.”^๖

๑.๓ อำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการในการดำเนินคดีปกครองตามกฎหมายอื่น

(๑) อำนาจดำเนินคดีปกครองของพนักงานอัยการตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๕ วรรคห้า บัญญัติว่า “ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา คู่กรณีจะดำเนินการทั้งปวงด้วยตนเอง หรือจะมอบอำนาจให้ทนายความหรือบุคคลอื่นซึ่งมีคุณสมบัติตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดกำหนดเพื่อฟ้องคดีหรือดำเนินการแทนได้” ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดจึงได้ออกระเบียบ ดังนี้

ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยองค์คณะ การจ่ายสำนวน การโอนคดี การปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการในคดีปกครอง การคัดค้านตุลาการศาลปกครอง การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานคดีปกครอง และการมอบอำนาจในการดำเนินคดีปกครองแทน พ.ศ. ๒๕๔๔ หมวด ๖ การมอบอำนาจให้ดำเนินคดีปกครองแทน

“ข้อ ๒๐ คู่กรณีในคดีปกครองอาจมอบอำนาจให้ทนายความหรือบุคคลอื่นซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว และมีความรู้ความสามารถที่อาจดำเนินการแทนผู้มอบอำนาจได้ฟ้องคดีหรือดำเนินคดีปกครองแทนคู่กรณีได้

คู่กรณีซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมอบอำนาจให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างแล้วแต่กรณีของงานทางปกครองนั้น หรือของหน่วยงานทางปกครองที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นสังกัดอยู่ หรือพนักงานอัยการฟ้องคดีหรือดำเนินคดีปกครองแทนได้”

ก่อนที่จะประกาศใช้พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ สำนักงานอัยการสูงสุดได้ใช้พระราชบัญญัติพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๔๘ (ยกเลิกแล้ว) ในการกำหนดอำนาจ

^๖ พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๔ (“ก.อ.”)

หน้าที่ในการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ แต่พระราชบัญญัติดังกล่าวไม่ได้มีบทบัญญัติให้พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดีปกครองโดยตรง ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดฯ ข้อ ๒๐ ดังกล่าวข้างต้นจึงแสดงให้เห็นว่าพนักงานอัยการมีอำนาจเข้าดำเนินคดีปกครองโดยการรับมอบอำนาจเข้าดำเนินคดีปกครองแทนคู่ความ แต่ปัจจุบันนี้พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๔ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่พนักงานอัยการในการดำเนินคดีปกครองไว้ชัดเจนแล้ว

(๒) อำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๔ (๓) บัญญัติว่า “ในคดีแพ่ง หรือคดีปกครองมีอำนาจและหน้าที่ดำเนินคดีแทนรัฐบาล หน่วยงานของรัฐที่เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ราชการส่วนกลาง หรือราชการส่วนภูมิภาคในศาล หรือในกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการทั้งปวง กับมีอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายอื่นซึ่งบัญญัติว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการ” เช่น

กรณีพนักงานอัยการร้องขอให้ศาลสั่งถอนสัญชาติไทย กับผู้มีสัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักรไทยโดยมีบิดาเป็นคนต่างด้าวเมื่อปรากฏหลักฐานว่าใช้สัญชาติของบิดาหรือสัญชาติอื่น หรือฝักใฝ่อยู่ในสัญชาติของบิดาหรือสัญชาติอื่น หรือปรากฏว่ากระทำการใด ๆ อันเป็นการกระทบทกระเพื่อนต่อความมั่นคงหรือขัดต่อประโยชน์ของรัฐ หรือเป็นการเหยียดหยามประเทศชาติ ตามพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ มาตรา ๑๗^๗ เป็นต้น

(๓) **การแจ้งฐานะคดีตามมติคณะรัฐมนตรี** เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ ปรับปรุงแนวทางการดำเนินคดีปกครองฯ^๘ (ภาคผนวก ๑) ดังนี้

“๕ กรณีหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีแทน ในฐานะผู้รับมอบอำนาจ ถ้าพนักงานอัยการมีความเห็นว่า หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวอยู่ในฐานะเสียเปรียบไม่สามารถชนะคดีได้หรือการดำเนินคดีไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ไม่ควรรที่หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะดำเนินคดีในเรื่องนั้น ให้พนักงานอัยการแจ้งฐานะคดีและดำเนินการต่อไปเพื่อให้อัยการสูงสุดวินิจฉัยชี้ขาด และนำเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง”

๒. เขตอำนาจและหน้าที่ของหน่วยงานภายในสำนักงานอัยการสูงสุดในการดำเนินคดีปกครอง

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๗ วรรคแรกบัญญัติว่า “การฟ้องคดีที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองชั้นต้นให้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นที่ผู้ฟ้องคดีมีภูมิลำเนาหรือที่มูลคดีเกิดขึ้นในเขตศาลปกครองชั้นต้นนั้น”

ตามบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นที่ผู้ฟ้องคดีมีภูมิลำเนาหรือมูลคดีเกิดขึ้นในเขตศาลชั้นต้น ซึ่งศาลชั้นต้นได้แก่ศาลปกครองกลางและศาลปกครองในส่วนภูมิภาค ดังนั้น เขตของศาลปกครองชั้นต้น จึงได้แก่ เขตของศาล

^๗ พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ มาตรา ๑๗

^๘ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร. ๐๕๐๓/ว.๑๓๙ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ เรื่อง การกำหนดหลักการ และปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินคดีในศาลปกครอง กรณีคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีถูกฟ้องในคดีปกครอง

ปกครองกลางและศาลปกครองในภูมิภาคนั่นเอง ดังนั้น ตัวความที่จะส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครองจึงจำเป็นต้องทราบว่าศาลปกครองชั้นต้นที่มีอำนาจในการพิจารณาคดีปกครองที่จะส่งเรื่องให้พนักงานอัยการอยู่ในความรับผิดชอบการดำเนินคดีของหน่วยงานภายในของสำนักงานอัยการสูงสุดหน่วยงานใด ซึ่งในกรณีนี้สำนักงานอัยการสูงสุดได้มีการกำหนดเขตอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานภายในของสำนักงานอัยการผู้รับผิดชอบดังกล่าวไว้แล้วดังนี้

โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓^๙ คณะกรรมการอัยการจึงได้ออกประกาศคณะกรรมการอัยการ เรื่อง การแบ่งหน่วยงานและการกำหนดอำนาจและหน้าที่ของหน่วยงานภายในของสำนักงานอัยการสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๔ ดังนี้

“(๒๗) สำนักงานคดีปกครอง มีอำนาจหน้าที่

(ก) รับผิดชอบการดำเนินคดีทั้งปวงตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการหรือสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองกลางโดยมีเขตอำนาจตลอดท้องที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดราชบุรี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดนครนายก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดชัยนาท จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดอุทัยธานี

(๒๘) สำนักงานคดีปกครองระยอง มีอำนาจหน้าที่

(ก) รับผิดชอบการดำเนินคดีทั้งปวงตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการหรือสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองระยองโดยมีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดตราด จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดชลบุรี และจังหวัดสระแก้ว

(๒๙) สำนักงานคดีปกครองนครราชสีมา มีอำนาจหน้าที่

(ก) รับผิดชอบการดำเนินคดีทั้งปวงตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการหรือสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองนครราชสีมาโดยมีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์

(๓๐) สำนักงานคดีปกครองอุบลราชธานี มีอำนาจหน้าที่

(ก) รับผิดชอบการดำเนินคดีทั้งปวงตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการหรือสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองอุบลราชธานีโดยมีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดอำนาจเจริญ

(๓๑) สำนักงานคดีปกครองขอนแก่น มีอำนาจหน้าที่

(ก) รับผิดชอบการดำเนินคดีทั้งปวงตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ

^๙ พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๗ วรรคสี่

พนักงานอัยการหรือสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองขอนแก่น โดยมีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดขอนแก่น จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดมหาสารคาม และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดมุกดาหาร

(๓๒) สำนักงานคดีปกครองอุดรธานี มีอำนาจหน้าที่

(ก) รับผิดชอบการดำเนินคดีทั้งปวงตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการหรือสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองอุดรธานี โดยมีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองบัวลำภู และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดนครพนม จังหวัดบึงกาฬ และจังหวัดสกลนคร

(๓๓) สำนักงานคดีปกครองเชียงใหม่ มีอำนาจหน้าที่

(ก) รับผิดชอบการดำเนินคดีทั้งปวงตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการหรือสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองเชียงใหม่ โดยมีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดน่าน จังหวัดพะเยา และจังหวัดแพร่

(๓๔) สำนักงานคดีปกครองพิษณุโลก มีอำนาจหน้าที่

(ก) รับผิดชอบการดำเนินคดีทั้งปวงตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการหรือสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองพิษณุโลก โดยมีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดตาก จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดพิจิตร จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ และจังหวัดสุโขทัย

(๓๕) สำนักงานคดีปกครองนครศรีธรรมราช มีอำนาจหน้าที่

(ก) รับผิดชอบการดำเนินคดีทั้งปวงตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการหรือสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองนครศรีธรรมราช โดยมีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดกระบี่ จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดสุราษฎร์ธานี และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง

(๓๖) สำนักงานคดีปกครองสงขลา มีอำนาจหน้าที่

(ก) รับผิดชอบการดำเนินคดีทั้งปวงตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการหรือสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองนครสงขลา โดยมีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดสงขลา จังหวัดตรัง จังหวัดพัทลุง จังหวัดสตูล และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา”

การกำหนดเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบดังกล่าวจึงทำให้หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของตัวความสามารถติดต่อประสานงานและส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีได้ถูกต้องตามบทบัญญัติของกฎหมายต่อไป

รายละเอียดที่ตั้งและหมายเลขโทรศัพท์ติดต่อของหน่วยงานภายในสำนักงานอัยการสูงสุด ที่มีหน้าที่ในการดำเนินคดีปกครอง ปรากฏตามภาคผนวก ๒

บทที่ ๒

การเตรียมการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครอง

การเตรียมการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีเป็นหัวใจสำคัญในการดำเนินคดี เพราะเป็นการทำความเข้าใจร่วมกันในสิ่งที่ตัวความต้องเตรียมการให้สอดคล้องตามความประสงค์ของพนักงานอัยการ เพื่อพนักงานอัยการจะได้ดำเนินการให้เป็นไปตามความประสงค์สุดท้ายของหน่วยงานตัวความ กล่าวคือ คดีของหน่วยงานตัวความจะได้รับการพิจารณาพิพากษาที่ตรงตามข้อเท็จจริงมากที่สุด และเป็นธรรมที่สุด

การส่งเรื่องของหน่วยงานตัวความให้แก่สำนักงานคดีปกครองในทุกประเภทคดีที่ขอให้สำนักงานคดีปกครองเป็นผู้รับมอบอำนาจดำเนินคดีให้หน่วยงานตัวความส่งเรื่องให้สำนักงานคดีปกครองด้วยตนเอง โดยผู้ประสานคดีซึ่งได้รับมอบหมายจากหน่วยงานตัวความ

ทั้งนี้ หน่วยงานตัวความไม่อาจส่งเรื่องให้สำนักงานคดีปกครองโดยวิธีการส่งเรื่องทางไปรษณีย์ได้ เพราะกรณีการส่งเรื่องทางไปรษณีย์นั้นสำหรับสำนักงานคดีปกครองไม่ได้มีบทบัญญัติของกฎหมายเช่นเดียวกับมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และข้อ ๑๓ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่จะให้ถือเอาวันที่ส่งเอกสารแก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์เป็นวันที่ยื่นเอกสารต่อศาล เพราะฉะนั้น การส่งเรื่องให้สำนักงานคดีปกครองโดยวิธีการส่งเรื่องทางไปรษณีย์อาจเป็นเหตุให้การดำเนินคดีล่าช้าในระหว่างการนำส่ง อันมีผลทำให้ล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาที่ต้องดำเนินการตาม กฎหมาย และการส่งเรื่องทางไปรษณีย์มักจะมีปัญหาการขาดซึ่งเอกสารสำคัญในการดำเนินคดี

กรณีที่ตัวความเป็นส่วนราชการ ผู้ที่จะติดต่อขอให้สำนักงานคดีปกครองดำเนินคดี ต้องเป็นส่วนราชการที่เป็นนิติบุคคล ผู้ที่ลงนามในหนังสือติดต่อต้องเป็นหัวหน้าส่วนราชการที่เป็นนิติบุคคลนั้น

สำหรับราชการส่วนภูมิภาค ผู้ที่จะติดต่อขอให้สำนักงานคดีปกครองดำเนินคดี และผู้ที่ลงนามในหนังสือติดต่อต้องเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด

กรณีที่เป็นรัฐวิสาหกิจที่อยู่ในอำนาจรับดำเนินคดีของสำนักงานอัยการสูงสุด หรือองค์การมหาชน ผู้ที่จะติดต่อขอให้สำนักงานคดีปกครองดำเนินคดี และผู้ที่ลงนามในหนังสือติดต่อต้องเป็นผู้แทนของหน่วยงานดังกล่าว

ในกรณีที่เจ้าพนักงานของรัฐถูกฟ้อง เจ้าพนักงานของรัฐต้องเสนอเรื่องตามลำดับชั้นจนถึงส่วนราชการที่บังคับบัญชาของผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ที่มีอำนาจลงนามในหนังสือต้องเป็นหัวหน้าส่วนราชการนั้น ๆ เช่น ผู้อำนวยการสำนักงานการคลังกรุงเทพมหานครถูกฟ้องคดี ผู้ที่มีอำนาจลงนามในหนังสือต้องเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นต้น

การเตรียมการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครอง นั้น สำนักงานคดีปกครองขอแบ่งประเภทของสำนวนออกเป็น ๔ ประเภท

๑. ในกรณีขอให้ฟ้องคดีหรือสำนวนว่าต่าง การเตรียมการของตัวความมีดังนี้

๑.๑ ให้หน่วยงานตัวความจัดทำสรุปข้อเท็จจริงแสดงความเป็นมาของคดี เริ่มต้นจากฐานะทางกฎหมายของหน่วยงานตัวความ ฐานะทางกฎหมายของผู้ถูกฟ้องคดี ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานตัวความกับผู้ถูกฟ้องคดี ข้อโต้แย้งสิทธิที่เกิดขึ้น หน่วยงานตัวความได้ดำเนินการทวงถามให้เป็นไปตามสิทธิที่กฎหมายกำหนด และ/หรือสัญญากำหนดแล้วหรือไม่ ประการใด หรือได้แจ้งสงวนสิทธิการเรียกเงินค่าปรับและบอกเลิกสัญญาแล้วหรือไม่ ประการใด ผู้ถูกฟ้องคดีละเลยไม่ชำระหนี้หรือไม่ อย่างไร ความประสงค์ของหน่วยงานตัวความที่จะเรียกร้องจากผู้ถูกฟ้องคดี พร้อมสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องให้สัมพันธ์กับข้อเท็จจริงดังกล่าวตามลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง โดยหน่วยงานตัวความต้องรับรองความถูกต้องของสำเนาเอกสารทุกแผ่นทุกหน้า และให้ผู้ประสานงานคดีนำมาส่ง หากไม่ถูกต้องครบถ้วนจะได้ แนะนำให้ดำเนินการต่อไป

ทั้งนี้ ในบันทึกสรุปข้อเท็จจริงข้างต้น ต้องจัดให้มีการลงนามท้ายบันทึกสรุปข้อเท็จจริง โดยผู้แทนของหน่วยงานที่ส่งเรื่อง หรือหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๑.๒ หน่วยงานของตัวความต้องชี้แจงข้อเท็จจริงในประเด็นที่เกี่ยวกับวันครบกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีของข้อพิพาทว่าครบกำหนดระยะเวลาในการฟ้องคดีตามความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ในวันใด พร้อมเหตุผลว่าคดีดังกล่าวครบระยะเวลาการฟ้องคดีในวันดังกล่าวเพราะเหตุใด มาในหนังสือนำเสนอเรื่องเพื่อดำเนินคดี

ทั้งนี้ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๘๔ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๙ และมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครองปรากฏตามภาคผนวก ๓ การส่งเรื่องไปยังสำนักงานคดีปกครองเพื่อดำเนินคดีนั้น ให้หน่วยงานตัวความเร่งรัด รวบรวมข้อเท็จจริงพร้อมพยานหลักฐานให้ครบถ้วน และส่งไปยังสำนักงานคดีปกครองก่อนครบกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีไม่น้อยกว่า ๓ เดือน

๑.๓ เอกสารที่เกี่ยวข้องหากต้องปิดอากรแสตมป์ให้ปิดอากรแสตมป์ให้ครบถ้วนตามกฎหมาย และขีดฆ่าอากรแสตมป์ให้ครบถ้วน ก่อนคัดถ่ายสำเนามาเพื่อประกอบการพิจารณา

๑.๔ เอกสารแสดงฐานะของผู้ถูกฟ้องคดี ในกรณีบุคคลธรรมดาหน่วยงานตัวความต้องดำเนินการคัดถ่ายแบบรับรองรายการทะเบียนราษฎรไปประกอบการพิจารณา

สำหรับในกรณีนิติบุคคลนั้น หน่วยงานตัวความต้องส่งหนังสือรับรองการจดทะเบียนของนิติบุคคลฉบับปัจจุบันที่คัดถ่ายมาไม่เกิน ๑ เดือนในขณะที่ส่งเรื่องเพื่อพิจารณาถึงฐานะของนิติบุคคลว่าถูกขีดชื่อออกจากทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทแล้วหรือไม่ ประการใด

ในกรณีที่นิติบุคคลที่จะถูกดำเนินคดีถูกขีดชื่อออกจากทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทแล้ว หน่วยงานตัวความต้องไปดำเนินการยกฐานะของนิติบุคคลที่ถูกขีดชื่อออกจากทะเบียนดังกล่าวกลับคืนสู่ทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทให้แล้วเสร็จก่อนที่จะส่งเรื่องมาเพื่อดำเนินคดี

๑.๕ ผลการตรวจสอบสถานภาพการล้มละลายของผู้ที่จะถูกดำเนินคดี

๑.๖ ใบมอบอำนาจให้ดำเนินคดี คำสั่งมอบอำนาจ หรือคำสั่งแต่งตั้งการดำรงตำแหน่งของผู้มอบอำนาจ หลักฐานบัตรประจำตัวของผู้แทน หรือผู้มอบอำนาจ อย่างน้อยจำนวนละ ๒ ชุด

ในกรณีที่หน่วยงานของตัวความไม่ได้รับการยกเว้นในเรื่องอากรแสตมป์หน่วยงานตัวความต้องจัดเตรียมอากรแสตมป์ให้ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด ตัวอย่างหนังสือขอให้ว่าต่างปรากฏตามภาคผนวก ๔

๑.๗ ในกรณีที่พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน เห็นว่า พยานหลักฐานที่รวบรวมมาข้างต้นเพียงพอแก่การดำเนินคดีแล้ว จึงจะได้มีหนังสือแจ้งให้ตัวความคำนวณดอกเบี้ยให้ถูกต้องสอดคล้องตามสัญญา และ/หรือเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดจนถึงกำหนดวันที่จะฟ้องคดี

๑.๘ เมื่อพนักงานอัยการเจ้าของสำนวน เห็นว่า คดีดังกล่าวมีหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการฟ้องร้อง และได้กำหนดวันที่จะฟ้องร้องดำเนินคดีแล้ว พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนจะได้ประมาณการค่าธรรมเนียมศาลที่ต้องชำระ และมีหนังสือแจ้งให้ตัวความเตรียมเงินค่าธรรมเนียมไปชำระยังศาลปกครองโดยหน่วยงานตัวความอาจชำระเป็นเงินสด หรือเช็คธนาคารสั่งจ่ายในนาม “เงินค่าธรรมเนียม และเงินค่าปรับของสำนักงานศาลปกครอง...” หากเป็นศาลปกครองกลางสั่งจ่ายในนาม “เงินค่าธรรมเนียมและเงินค่าปรับของสำนักงานศาลปกครองกลาง” เป็นต้น

ทั้งนี้ เอกสารและหลักฐานที่ได้จัดส่งให้พนักงานอัยการหน่วยงานตัวความควรจัดทำสำเนาเอกสารเก็บไว้ที่ตัวความ จำนวน ๑ ชุด เพื่อประโยชน์ในการทำความเข้าใจในชั้นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดต่อไป

อนึ่ง สำหรับในกรณีหน่วยงานราชการส่งเรื่องเพื่อให้ดำเนินคดีกับหน่วยงานราชการด้วยกันเอง ให้ปฏิบัติตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๘๔ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๙ และมติคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการยุติข้อพิพาทระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ

๒. ในกรณีขอให้ยื่นคำให้การ หรือฟ้องแย้ง การเตรียมการของตัวความมีดังนี้

๒.๑ ในกรณียื่นคำให้การ หรือสำนวนแก้ต่าง

๒.๑.๑ ให้ตรวจสอบหมายแจ้งคำสั่งศาลที่เรียกให้จัดทำคำให้การว่าคดีดังกล่าวจะครบกำหนดยื่นคำให้การเมื่อใด ในกรณีที่หน่วยงานตัวความได้ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นคำให้การให้หน่วยงานตัวความติดตามผลคำสั่งของศาล และแจ้งผลคำสั่งของศาลให้ปรากฏข้อเท็จจริงดังกล่าวในหนังสือนำเสนอเรื่อง ไปยังสำนักงานคดีปกครอง

๒.๑.๒ ให้ชี้แจงข้อเท็จจริงพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำคำให้การ โดยมีประเด็นหลักข้างประเด็นตามคำฟ้อง พร้อมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานตัวความต้องรับรองความถูกต้องของสำเนาเอกสารทุกแผ่นทุกหน้า

อนึ่ง ในกรณีที่หน่วยงานตัวความพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีที่ตนถูกฟ้องนั้นไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง และประสงค์จะโต้แย้งอำนาจการพิจารณาว่าคดีไม่อยู่ในอำนาจ การพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ให้แจ้งความประสงค์พร้อมเหตุผลให้ปรากฏในหนังสือนำส่งเรื่องเพื่อดำเนินคดี

ทั้งนี้ ในบันทึกสรุปข้อเท็จจริงข้างต้น ต้องจัดให้มีการลงนามท้ายบันทึกสรุปข้อเท็จจริงโดยผู้แทนของหน่วยงาน หรือหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๒.๑.๓ จัดให้มีใบมอบอำนาจให้ดำเนินคดี คำสั่งมอบอำนาจ หรือคำสั่งแต่งตั้ง

การดำรงตำแหน่งของผู้มอบอำนาจ หลักฐานบัตรประจำตัวของผู้แทน หรือผู้มอบอำนาจอย่างน้อยจำนวนละ ๒ ชุด โดยให้ผู้ประสานงานคดีนำมาส่ง

ในกรณีที่หน่วยงานของตัวความไม่ได้รับการยกเว้นในเรื่องอากรแสตมป์หน่วยงานตัวความ ต้องจัดเตรียมอากรแสตมป์ให้ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด ตัวอย่างหนังสือส่งเรื่องขอให้แก้ต่างปรากฏตาม ภาคผนวก ๕

อนึ่ง การส่งสำนวนขอให้แก้ต่างนั้น หน่วยงานตัวความต้องส่งสำนวนขอให้แก้ต่าง ไปยังสำนักงานคดีปกครอง โดยมีกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ วันทำการ ก่อนครบกำหนดระยะเวลา ยื่นคำให้การตามหมายแจ้งคำสั่งศาล

๒.๒ กรณีฟ้องแย้ง

หลักเกณฑ์สำคัญของฟ้องแย้ง กล่าวคือ ฟ้องแย้งต้องเกี่ยวกับฟ้องเดิมพอที่จะรวมการ พิจารณาตัดสินชี้ขาดเข้าด้วยกันได้ อีกทั้ง ฟ้องแย้งต้องไม่เป็นฟ้องแย้งที่มีเงื่อนไขด้วย ดังนั้น เมื่อฟ้องแย้งเป็น คำฟ้องประเภทหนึ่ง ฟ้องแย้งดังกล่าว ต้องดำเนินการฟ้องแย้งเข้ามาภายในระยะเวลาการฟ้องคดีตามความ ในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และฟ้องเข้ามา ในคำให้การ (แต่จะฟ้องแย้งเข้ามาในคำให้การเพิ่มเติมไม่ได้ หากมีความจำเป็นที่จะต้องฟ้องคดี ก็ให้ฟ้องเข้ามา เป็นคดีใหม่)

ส่วนข้อเท็จจริงที่ใช้ในการจัดทำคำฟ้องแย้งนั้น เป็นไปเช่นเดียวกันกับข้อเท็จจริงที่ใช้ในการ ทำคำฟ้องตามข้อ ๑. ทั้งนี้ในบันทึกสรุปข้อเท็จจริงข้างต้น ต้องจัดให้มีการลงนามท้ายบันทึกสรุปข้อเท็จจริง โดยผู้แทนของหน่วยงาน หรือหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบ

ข้อควรระวัง เมื่อฟ้องแย้งเป็นการฟ้องคดีอย่างหนึ่ง ดังนั้น ต้องดำเนินการฟ้องคดีหรือ ยื่นฟ้องคดีภายในกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี ตามความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

๓. ในกรณีขอให้คัดค้านการขอลูเลการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่ง การขอบรรเทาทุกข์ชั่วคราว หรือการขอให้คุ้มครองประโยชน์ในระหว่างพิจารณาเพื่อบังคับตามคำพิพากษา และการไต่สวน คำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลของคู่กรณีอีกฝ่าย

๓.๑ การดำเนินการไต่สวนคำร้องขอลูเลการบังคับตามกฎหมาย หรือคำสั่งทางปกครอง

เมื่อหน่วยงานตัวความได้รับหมายนัดไต่สวนคำขอลูเลการบังคับตามกฎหมาย หรือคำสั่ง ทางปกครอง และหน่วยงานตัวความประสงค์ส่งเรื่องให้สำนักงานคดีปกครองเป็นผู้ดำเนินการให้หน่วยงาน ตัวความดำเนินการชี้แจงข้อเท็จจริงให้ความโดยละเอียด โดยให้มีประเด็นดังต่อไปนี้ไปพร้อมกับหนังสือ ขอส่งเรื่องให้สำนักงานคดีปกครอง

๓.๑.๑ ให้หน่วยงานตัวความตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ความโดยละเอียดว่า ศาลปกครอง ได้กำหนดวันนัดไต่สวนในเรื่องดังกล่าววันเวลาใด

๓.๑.๒ ให้ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายในการออกกฎ หรือคำสั่ง ทางปกครอง

๓.๑.๓ ให้ชี้แจงข้อเท็จจริงที่แสดงให้เห็นว่า หากจะให้กฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง มีผลต่อไปตามหลักความมั่นคงแห่งนิติฐานะ และหลักความต่อเนื่องของกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองแล้ว จะไม่ทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงที่ยากแก่การจะเยียวยาแก้ไขในภายหลัง

๓.๑.๔ ให้ชี้แจงข้อเท็จจริงที่แสดงให้เห็นว่า หากศาลมีคำสั่งให้มีการทุเลาการบังคับ ตามกฎหมาย หรือคำสั่งแล้ว จะเป็นอุปสรรคแก่การบริหารราชการแผ่นดิน หรือแก่การบริการสาธารณะอย่างไร

ทั้งนี้ ในบันทึกสรุปข้อเท็จจริงในข้อ ๓.๑.๑ - ๓.๑.๔ ข้างต้น ต้องจัดให้มีการลงนามทำ ยบันทึกสรุปข้อเท็จจริง โดยผู้แทนของหน่วยงาน หรือหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๓.๒ การดำเนินการไต่สวนคำร้องขอบรรเทาทุกข์ชั่วคราว หรือการขอให้คุ้มครองประโยชน์ ในระหว่างการพิจารณาคดีเพื่อบังคับตามคำพิพากษา

เมื่อหน่วยงานตัวความได้รับหมายนัดไต่สวนคำขอบรรเทาทุกข์ชั่วคราว หรือการขอให้ คุ้มครองประโยชน์ระหว่างการพิจารณาคดีเพื่อบังคับตามคำพิพากษาศาล และหน่วยงานตัวความประสงค์ ขอความอนุเคราะห์ส่งเรื่องให้สำนักงานคดีปกครองเป็นผู้ดำเนินการให้หน่วยงานตัวความดำเนินการชี้แจงข้อเท็จจริง ให้ได้ความโดยละเอียด โดยให้มีประเด็นดังต่อไปนี้ ไปพร้อมกับหนังสือขอส่งเรื่องให้ สำนักงานคดีปกครอง

๓.๒.๑ ให้ชี้แจงข้อเท็จจริงหักล้างประเด็นตามคำขอของผู้ยื่นคำร้องขอบรรเทาทุกข์ ชั่วคราว หรือการขอให้คุ้มครองประโยชน์ในระหว่างการพิจารณาคดีเพื่อบังคับตามคำพิพากษาให้ได้ความ โดยละเอียดว่า คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีมีมูลหรือไม่เพียงใด ในคำร้องขอของผู้ฟ้องคดีได้รับบุคำขอที่จะขอให้ ศาลบรรเทาทุกข์ชั่วคราวหรือไม่ ลักษณะของคำขอมีความสัมพันธ์กับคำฟ้องและคำขอท้ายฟ้องคดีหรือไม่ หากศาลออกคำสั่งบรรเทาทุกข์ชั่วคราว หรือการขอให้คุ้มครองประโยชน์ในระหว่างการพิจารณาคดีเพื่อบังคับ ตามคำพิพากษา มีผลเสมือนมีคำพิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีที่ยื่นคำขอชนะคดีหรือไม่ หากผู้ฟ้องคดีที่ยื่น คำขอได้มี คำขอให้บรรเทาทุกข์ชั่วคราวโดยให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของรัฐ คำขอในทำนองนี้ ศาลคง ไม่สามารถออกคำสั่ง บรรเทาทุกข์ชั่วคราวให้ได้ เพราะทรัพย์สินของรัฐไม่อยู่ในข่ายการบังคับคดีตามกฎหมาย ตามความในมาตรา ๑๓๐๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบมาตรา ๒๘๕(๔) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง อีกทั้งด้วยเหตุผลที่ว่ารัฐมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจเพียงพอที่จะชำระหนี้ได้หากแพ้คดี

๓.๒.๒ ให้ชี้แจงข้อเท็จจริงที่แสดงให้เห็นว่า หากศาลมีคำสั่งให้บรรเทาทุกข์ชั่วคราว หรือการขอให้คุ้มครองประโยชน์ในระหว่างการพิจารณาคดี เพื่อบังคับตามคำพิพากษาแล้ว จะเป็นอุปสรรคแก่ การบริหารราชการแผ่นดิน หรือแก่การบริการสาธารณะอย่างไร เพื่อเป็นเหตุผลสนับสนุนในการหักล้างคำขอให้ คุ้มครองประโยชน์ของคู่กรณีอีกฝ่าย

ทั้งนี้ ในบันทึกสรุปข้อเท็จจริงในข้อ ๓.๒.๑ - ๓.๒.๒ ข้างต้น ต้องจัดให้มีการลงนามทำ ยบันทึก สรุปข้อเท็จจริง โดยผู้แทนของหน่วยงาน หรือหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๓.๓ การที่หน่วยงานตัวความประสงค์ที่จะขอให้ยื่นคำร้องขอบรรเทาทุกข์ชั่วคราว หรือ การขอให้คุ้มครองประโยชน์ในระหว่างการพิจารณาคดีเพื่อบังคับตามคำพิพากษา

กรณีที่หน่วยงานของตัวความประสงค์จะขอให้สำนักงานคดีปกครอง ยื่นคำร้องขอให้ศาล มีคำสั่งกำหนดมาตรการ หรือวิธีการคุ้มครองใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ก่อนการพิพากษา หรือขอให้ศาลคุ้มครอง

ประโยชน์ในระหว่างพิจารณาเพื่อบังคับตามคำพิพากษา ซึ่งตามความในข้อ ๗๗ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้กำหนดให้นำความในลักษณะที่ ๑ ของภาค ๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับกับหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคำขอเงื่อนไขในการออกคำสั่งของศาล และผลของคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา หรือวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ขอในระหว่างพิจารณาหรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษาโดยอนุโลมเท่าที่สภาพของเรื่องจะเปิดช่องให้กระทำได้ และโดยไม่ขัดต่อระเบียบนี้ และหลักกฎหมายทั่วไปว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง

ทั้งนี้ให้หน่วยงานตัวความดำเนินการชี้แจงข้อเท็จจริงให้ได้ความโดยละเอียดถึงข้อเท็จจริงและเหตุผลที่จะขอให้ศาลออกคำสั่งกำหนดมาตรการ หรือวิธีการคุ้มครองใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ก่อนการพิพากษา หรือขอให้ศาลคุ้มครองประโยชน์ในระหว่างพิจารณาเพื่อบังคับตามคำพิพากษาพร้อมพยานหลักฐานหรือเอกสารประกอบข้อเท็จจริงดังกล่าว ไปพร้อมกับหนังสือขอส่งเรื่องให้สำนักงานคดีปกครองทั้งนี้ ในบันทึกสรุปข้อเท็จจริงข้างต้น ต้องจัดให้มีการลงนามท้ายบันทึกสรุปข้อเท็จจริง โดยผู้แทนของหน่วยงาน หรือหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๓.๔ การไต่สวนคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลของคู่กรณีอีกฝ่าย

เมื่อหน่วยงานตัวความได้รับหมายนัดไต่สวนคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลของคู่กรณีอีกฝ่าย และหน่วยงานตัวความประสงค์ส่งเรื่องให้สำนักงานคดีปกครองเป็นผู้ดำเนินการ ทั้งนี้ให้หน่วยงานตัวความดำเนินการชี้แจงข้อเท็จจริงให้ได้ความโดยละเอียด โดยให้มีประเด็นดังต่อไปนี้ไปพร้อมกับหนังสือขอส่งเรื่องให้สำนักงานคดีปกครอง

๓.๔.๑ ให้หน่วยงานตัวความตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ได้ความโดยละเอียดว่า ศาลปกครองได้กำหนดวันนัดไต่สวนคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในวันเวลาใด

๓.๔.๒ ให้ชี้แจงข้อเท็จจริงให้ได้ความโดยละเอียดถึงสถานะของผู้ร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลว่า มีฐานะเพียงพอที่จะชำระค่าธรรมเนียมได้หรือไม่เพียงใด และคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีมีมูลที่ศาลจะรับไว้เพื่อดำเนินคดีหรือไม่ เพียงใด

ทั้งนี้ ในบันทึกสรุปข้อเท็จจริงข้างต้น ต้องจัดให้มีการลงนามท้ายบันทึกสรุปข้อเท็จจริง โดย ผู้แทนของหน่วยงาน หรือหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๔. ในกรณีการขอบังคับ หรือเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ การเตรียมการของตัวความมีดังนี้

๔.๑ **สำนวนคัดค้านคำชี้ขาดและขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ** (การคัดค้านคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการดังกล่าว คู่พิพาทที่แพ้คดีต้องรอให้คู่กรณีที่ชนะคดีนำคำชี้ขาดมาบังคับก่อน) แต่สำหรับการเพิกถอนคำชี้ขาดนั้น ตามความในมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ คู่กรณีที่แพ้คดีสามารถขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการได้ แม้คู่กรณีที่ชนะคดียังไม่นำคำชี้ขาดมาบังคับ

การขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดต้องทำเป็นคำร้องยื่นต่อศาลที่มีเขตอำนาจภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำชี้ขาด หน่วยงานตัวความประสงค์จะร้องขอให้บังคับตามคำชี้ขาดต้องมีเอกสาร

ดังต่อไปนี้ประกอบหนังสือการส่งเรื่องของตัวความ

๔.๑.๑ ตัวความจะต้องดำเนินการชี้แจงข้อเท็จจริงให้ได้ความโดยละเอียดว่า คดีนี้อยู่ในอำนาจการพิจารณาและเพิกถอนคำชี้ขาดของศาลปกครองหรือไม่ เพราะเหตุใด พร้อมเหตุผลที่จะขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการตามกฎหมาย

๔.๑.๒ หน่วยงานของตัวความต้องชี้แจงข้อเท็จจริงในประเด็นที่เกี่ยวกับวันครบกำหนดระยะเวลาการเพิกถอนคำชี้ขาดว่า คดีดังกล่าวครบกำหนดระยะเวลาในการเพิกถอนคำชี้ขาดตามความในมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ ในวันใด พร้อมเหตุผลว่าคดีดังกล่าวครบระยะเวลาในวันดังกล่าวเพราะเหตุใด มาในหนังสือนำเสนอเรื่องเพื่อดำเนินคดี

สำหรับการคัดค้านคำชี้ขาดนั้น หากคู่กรณีพิพาทที่ชนะคดีต้องนำคำชี้ขาดมาบังคับให้หน่วยงานตัวความดำเนินการตามข้อ ๔.๑.๑ พร้อมเหตุผลที่จะคัดค้านคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ

ทั้งนี้ ในบันทึกสรุปข้อเท็จจริงข้างต้น ต้องจัดให้มีการลงนามท้ายบันทึกสรุปข้อเท็จจริงโดยผู้แทนของหน่วยงาน หรือหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๔.๒ ส่วนการขอบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ตามความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ ต้องกระทำภายในกำหนดระยะเวลา ๓ ปี นับแต่วันที่อาจบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการได้ กำหนดระยะเวลา ๓ ปีนี้ไม่อาจขยายได้ หน่วยงานตัวความที่ประสงค์จะร้องขอบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต้องมีเอกสารดังต่อไปนี้ประกอบหนังสือการส่งเรื่องของตัวความ

๔.๒.๑ สำเนาคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ

๔.๒.๒ สำเนาสัญญาอนุญาโตตุลาการ

๔.๒.๓ คำแปลเป็นภาษาไทยของคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการและสัญญาอนุญาโตตุลาการ ในกรณีที่คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ หรือสัญญาอนุญาโตตุลาการทำขึ้นเป็นภาษาต่างประเทศ ตัวความต้องจัดทำคำแปลเอกสารดังกล่าวเป็นภาษาไทย โดยมีเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจในการรับรองคำแปลได้รับรองคำแปล

๔.๒.๔ หากผู้ถูกบังคับตามคำชี้ขาดเป็นนิติบุคคล หน่วยงานตัวความต้องส่งหนังสือรับรองการจดทะเบียนของนิติบุคคลฉบับปัจจุบันที่คัดถ่ายมาไม่เกิน ๑ เดือนในขณะที่ส่งเรื่อง เพื่อพิจารณาถึงฐานะของนิติบุคคลว่าถูกขิดชื่อออกจากทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทแล้วหรือไม่ประการใดหากนิติบุคคลผู้ถูกบังคับตามคำชี้ขาดถูกขิดชื่อออกจากทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทให้หน่วยงานตัวความไปดำเนินการยกฐานะนิติบุคคลดังกล่าวให้แล้วเสร็จก่อนส่งเรื่องให้สำนักงานคดีปกครองดำเนินการ

๔.๒.๕ หน่วยงานตัวความจะต้องดำเนินการชี้แจงข้อเท็จจริงว่า คดีนี้อยู่ในอำนาจการพิจารณาและบังคับตามคำชี้ขาดของศาลปกครองหรือไม่ เพราะเหตุใด

๔.๒.๖ สรุปข้อเท็จจริงความเป็นมาของคดีเริ่มต้นจากฐานะทางกฎหมายของหน่วยงานตัวความ ฐานะทางกฎหมายของผู้ที่จะถูกบังคับตามคำชี้ขาด ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานตัวความกับผู้ที่ถูกบังคับตามคำชี้ขาด ข้อโต้แย้งสิทธิที่เกิดขึ้น หน่วยงานตัวความได้ดำเนินการให้เป็นตามข้อสัญญาในการอนุญาโตตุลาการอย่างไร และอนุญาโตตุลาการได้มีวินิจฉัยชี้ขาดเมื่อใด โดยในคำวินิจฉัยได้วินิจฉัยให้ผู้ใดชำระหนี้ให้แก่ใคร เมื่อผู้ถูกบังคับตามคำชี้ขาดได้รับคำชี้ขาดแล้วได้ปฏิบัติตามคำชี้ขาดหรือไม่ ประการใด

ผู้ที่ถูกบังคับตามคำชี้ขาดได้ยื่นขอเพิกถอนคำชี้ขาดหรือไม่ หน่วยงานตัวความมีความประสงค์อย่างไร

ทั้งนี้ ในบันทึกสรุปข้อเท็จจริงข้างต้น ต้องจัดให้มีการลงนามท้ายบันทึกสรุปข้อเท็จจริง โดยผู้แทนของหน่วยงาน หรือหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕. ในกรณีขอให้ศาลเรียกเข้ามาเป็นคู่ความฝ่ายที่สาม ตามความในข้อ ๗๘ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยการพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดให้บุคคลภายนอกซึ่งมิใช่คู่กรณีอาจเข้ามาเป็นคู่กรณีโดยการร้องสอด ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาบังคับใช้โดยอนุโลม

การร้องสอดเป็นการแก้ไขข้อขัดข้องในการดำเนินคดี กล่าวคือ บุคคลที่ควรเข้ามาในคดี แต่ไม่มีโอกาสได้เข้ามาตั้งแต่ต้นอาจร้องสอดเข้ามาในคดีได้

ในการดำเนินคดีที่มักจะเกิดขึ้นในการดำเนินคดีภาครัฐ คือ การร้องสอด ตามมาตรา ๕๗ (๓) ก แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

๕.๑ คดียังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล กล่าวคือการร้องสอดต้องทำในศาลปกครองชั้นต้น ก่อนศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษา หรือศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาในกรณีฟ้องตรง

๕.๒ การร้องสอดต้องอยู่ภายใต้กำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

๕.๓ การขอให้ศาลหมายเรียกบุคคลภายนอกเข้ามาในคดีต้องทำเป็นคำร้องการร้องสอดจะร้องสอดมาในคำให้การเพิ่มเติมไม่ได้^{๑๐}

๕.๔ การร้องสอดกับการฟ้องซ้อน เมื่อในคดีแรกศาลหมายเรียกบุคคลภายนอกเข้าเป็นคู่กรณีแล้ว และในระหว่างการพิจารณาคดีหากมีการนำคดีมาฟ้องใหม่กับบุคคลดังกล่าวจึงเป็นฟ้องซ้อน

สำหรับข้อเท็จจริงที่ตัวความจะต้องดำเนินการหากมีความประสงค์จะขอให้ศาลเรียกบุคคลภายนอกเข้ามาในคดี มีดังนี้

- ก. ข้อเท็จจริงที่นำไปสู่ข้อกฎหมายซึ่งจะเป็นเหตุผลที่จะเรียกให้บุคคลภายนอกเข้ามาในคดี พร้อมหลักฐานประกอบข้อเท็จจริงดังกล่าว
- ข. ในกรณีเป็นนิติบุคคลหน่วยงานตัวความต้องส่งหนังสือรับรองการจดทะเบียนของนิติบุคคล ฉบับปัจจุบันที่คัดถ่ายมาไม่เกิน ๑ เดือนในขณะที่ยื่นเรื่องมาประกอบการพิจารณา
- ค. เหตุผลที่ไม่อาจฟ้องบุคคลที่จะถูกเรียกให้เข้ามาในคดีได้ตั้งแต่ต้น

ทั้งนี้ ในบันทึกสรุปข้อเท็จจริงข้างต้น ต้องจัดให้มีการลงนามท้ายบันทึกสรุปข้อเท็จจริง โดยผู้แทนของหน่วยงาน หรือหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบ

^{๑๐} คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๖๗/๒๕๔๕

บทที่ ๓

การประสานงานและการดำเนินการของตัวความก่อนและหลังการยื่นคำคู่ความ

การดำเนินคดีปกครองที่จะสามารถอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐได้อย่างแท้จริง ก็ต่อเมื่อพนักงานอัยการผู้รับมอบอำนาจดำเนินคดีแทนหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถเสนอข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายและพยานหลักฐานต่อศาลปกครองได้ครบถ้วน การที่พนักงานอัยการผู้รับมอบอำนาจจะสามารถดำเนินการเช่นนั้นได้ก็ต่อเมื่อได้ทราบถึงข้อเท็จจริงในคดีอย่างละเอียดและมีพยานหลักฐานประกอบข้อเท็จจริงนั้นทุกอย่างที่มี ซึ่งการที่พนักงานอัยการจะทราบข้อเท็จจริงและมีพยานหลักฐานดังกล่าว ก็ต้องเกิดจากการสื่อสารที่ดีระหว่างพนักงานอัยการผู้รับมอบอำนาจกับตัวความ ผู้ทราบข้อเท็จจริงและครอบครองพยานหลักฐานดังกล่าว ดังนั้น การประสานงาน การสื่อสารและการดำเนินการติดต่อซึ่งกันและกันจึงมีความสำคัญยิ่ง สำนักงานคดีปกครอง จึงได้กำหนดแนวทางในการประสานงานคดีไว้ ดังนี้

๑. การประสานงานและการดำเนินการของตัวความก่อนการยื่นคำคู่ความ

๑.๑ ผู้ประสานงานคดีผู้รับผิดชอบอาจกำหนดให้เป็นคณะหรือรายบุคคลก็ได้แต่ต้องระบุไปให้อย่างชัดเจน

ให้หน่วยงานที่ส่งเรื่องมาให้สำนักงานคดีปกครองดำเนินคดีแทน ให้แจ้งชื่อผู้ประสานงาน/ผู้รวบรวมพยานหลักฐาน ผู้ที่ทราบข้อเท็จจริงโดยระบุตัวและตำแหน่งสถานที่ติดต่อและหมายเลขโทรศัพท์สำนักงาน รวมทั้งหมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ เพื่อใช้ในการติดต่อประสานงานเมื่อมีเหตุจำเป็นและเร่งด่วน

๑.๒ ใบมอบอำนาจ

ใบมอบอำนาจต้องใช้แบบพิมพ์ของศาลปกครอง ซึ่งสามารถดาวน์โหลด (download) ได้จากเว็บไซต์ของศาลปกครอง ตัวอย่างใบมอบฉันทะ/ใบมอบอำนาจ ปรากฏตามภาคผนวก ๖

ข้อความที่ระบุไว้ในใบมอบอำนาจควรกรอกข้อความที่ให้อำนาจดำเนินคดี หรือข้อความตามบทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๖๒ ให้ครบถ้วนดังนี้

๑. กรณีว่าต่าง ดำเนินการฟ้อง ดำเนินกระบวนการพิจารณาจนกว่าคดีจะถึงที่สุด อุทธรณ์และแก้อุทธรณ์คดีต่อศาลปกครองสูงสุด ถอนฟ้อง รับเงินค่าธรรมเนียม ดำเนินการบังคับคดี ขอพิจารณาคดีใหม่และมอบอำนาจช่วงในการดำเนินคดีแทน
๒. กรณีแก้ต่างดำเนินกระบวนการพิจารณาจนกว่าคดีจะถึงที่สุด อุทธรณ์คดีและแก้อุทธรณ์คดีต่อศาลปกครองสูงสุดและมอบอำนาจช่วงในการดำเนินคดีแทน
๓. กรณีเพิกถอน หรือบังคับตามคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการ ดำเนินการยื่นคำร้อง ดำเนินกระบวนการพิจารณาจนกว่าคดีจะถึงที่สุด อุทธรณ์คดีต่อศาลปกครองสูงสุด ถอนคำร้องรับเงินค่าธรรมเนียม ดำเนินการบังคับคดีขอพิจารณาคดีใหม่และมอบอำนาจช่วงในการดำเนินคดีแทน

ให้กรอกรายละเอียดเกี่ยวกับคดีในใบมอบอำนาจก่อนที่จะให้ผู้มอบอำนาจลงลายมือชื่อ และต้องระบุว่าผู้มอบอำนาจมีชื่อ นามสกุล และตำแหน่งใดไว้ได้ลายมือชื่อ ให้ส่งใบอำนาจพร้อมสำเนา บัตรประจำตัวและคำสั่งแต่งตั้งให้พนักงานอัยการพร้อมกับการส่งมอบสำนวนให้สำนักงานคดีปกครอง

กรณีมอบอำนาจโดยระบุตำแหน่ง ให้ส่งสำเนาคำสั่งการดำรงตำแหน่งของผู้มอบอำนาจ และหลักฐานบัตรประจำตัวของผู้มอบอำนาจ ถ้าผู้มอบอำนาจเป็นคณะบุคคลถูกฟ้อง กรรมการทุกคนที่ถูกฟ้อง จะต้องลงชื่อทุกคนในใบมอบอำนาจในแต่ละใบหรือใบเดียวกัน แต่กรรมการแต่ละคนอาจมอบอำนาจให้ ประธานกรรมการหรือกรรมการคนหนึ่งคนใดมีอำนาจดำเนินคดีแทน โดยให้จัดส่งคำสั่งหรือมติที่ประชุมของ คณะบุคคลมาด้วย

สำหรับหน่วยงานที่ไม่ได้รับการยกเว้นการเสียอากรแสตมป์ในการมอบอำนาจตาม ประมวลรัษฎากร ให้จัดเตรียมอากรแสตมป์ จำนวน ๓๐ บาท ต่อใบมอบอำนาจ ๑ ใบ

ให้หน่วยงานตรวจสอบอำนาจของผู้มอบอำนาจภายหลังจากที่ได้ส่งเรื่องมาให้พนักงาน อัยการดำเนินคดีแล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงตัวผู้รับมอบอำนาจก่อนพนักงานอัยการดำเนินการยื่นคำฟ้อง/ คำให้การให้แจ้งพนักงานอัยการทราบพร้อมกับส่งใบมอบอำนาจฉบับใหม่มาด้วย

๑.๓ หนังสือนำส่งเรื่องให้สำนักงานคดีปกครองดำเนินคดีในกรณีที่มีข้อเท็จจริง, เอกสาร หรือพยานหลักฐานที่สำคัญไม่ครบถ้วน

พนักงานอัยการจะแจ้งให้ตัวความชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในประเด็นที่ไม่ครบถ้วน และ ให้ตัวความส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานที่สำคัญให้ครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนด หากไม่ดำเนินการภายใน เวลาที่กำหนด พนักงานอัยการจะเตือนเป็นหนังสืออีกอย่างน้อย ๑ ครั้ง โดยระบุในหนังสือเตือนครั้งสุดท้ายว่า หากตัวความไม่ชี้แจงข้อเท็จจริงและ/ไม่ส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานที่สำคัญให้ครบถ้วนตามเวลาที่กำหนดไว้ สำนักงานอัยการสูงสุดอาจส่งเรื่องคืน

๑.๔ กรณีนำพยานบุคคลไปพบพนักงานอัยการ

ให้ตัวความนำพยานบุคคลไปพบพนักงานอัยการเพื่อซักถามเพิ่มเติม โดยพนักงานอัยการ จะมีหนังสือถึงตัวความเพื่อนำพยานบุคคลมาพบพนักงานอัยการในวันและเวลาที่กำหนด

๑.๕ เงินค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี

การส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครอง ในกรณีว่าต่าง แก่ต่าง หน่วยงานผู้ส่ง ต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี

เงินค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ได้แก่ เงินค่าธรรมเนียมศาล ในศาลปกครองชั้นต้นและศาลปกครองสูงสุด

การส่งเงินค่าธรรมเนียมไม่ต้องส่งพร้อมเรื่องให้ดำเนินคดี ให้ส่งเมื่อพนักงานอัยการ มีหนังสือแจ้งให้นำเงินค่าธรรมเนียมไปวางศาล

การไม่ส่งเงินค่าธรรมเนียมภายในเวลาที่พนักงานอัยการกำหนด อาจทำให้คดีได้รับความเสียหายได้

การชำระเงินค่าธรรมเนียมศาลสามารถชำระได้เป็นเงินสดหรือเช็คโดยอัตรา

ค่าธรรมเนียมปรากฏตามภาคผนวก ๗ โดยส่งจ่ายในนาม “เงินค่าธรรมเนียมและเงินค่าปรับของสำนักงานศาลปกครองกลาง” (กรณีเป็นศาลปกครองภูมิภาคให้ระบุชื่อศาลปกครองภูมินั้น)

๑.๖ การไต่สวนคำร้องขอทุเลาการบังคับตามกฎ หรือคำสั่งทางปกครอง

หนังสือนำเสนอเรื่องให้สำนักงานคดีปกครองดำเนินคดี ตัวความจะต้องชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายในการออกกฎหรือคำสั่งทางปกครองที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี การให้กฎหรือคำสั่งทางปกครองดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไปจะไม่ทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลังการทุเลาการบังคับตามกฎหรือคำสั่งทางปกครองนั้นจะเป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐหรือแก่บริการสาธารณะของตัวความ

ตัวความมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อศาลปกครองสูงสุดได้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือทราบคำสั่งศาล

กรณีจะอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ให้แจ้งความประสงค์ในการอุทธรณ์ พร้อมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะหรือต่อสิทธิผู้อุทธรณ์ และขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งระงับคำสั่งศาลปกครองชั้นต้นไว้เป็นการชั่วคราวก่อนการวินิจฉัยอุทธรณ์

๒. การประสานงานและการดำเนินการของตัวความหลังการยื่นคำคู่ความ

๒.๑ จัดทำคำชี้แจงเพื่อจัดทำคำให้การเพิ่มเติมแก้คำคัดค้านคำให้การ/คำแก้คำคัดค้านคำให้การ

เมื่อหน่วยงานตัวความได้รับหนังสือจากพนักงานอัยการแจ้งให้จัดทำคำให้การเพิ่มเติมแก้คำคัดค้านคำให้การ/คำแก้คำคัดค้านคำให้การ ซึ่งหนังสือดังกล่าวจะแนบคำคัดค้านคำให้การ/คำให้การและสำเนาพยานเอกสารมาพร้อมด้วย ให้หน่วยงานตัวความรีบดำเนินการตรวจสอบคำคัดค้านคำให้การ/คำให้การดังกล่าว แล้วรวบรวมข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเพื่อจัดทำคำให้การเพิ่มเติมแก้คำคัดค้านคำให้การ/คำแก้คำคัดค้านคำให้การดังกล่าวพร้อมพยานเอกสาร โดยให้รีบส่งให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนโดยด่วนภายในระยะเวลาที่พนักงานอัยการกำหนดไว้ในหนังสือดังกล่าว ถ้าหากไม่สามารถดำเนินการจัดทำคำให้การเพิ่มเติมแก้คำคัดค้านคำให้การ/คำแก้คำคัดค้านคำให้การพร้อมพยานเอกสารส่งให้พนักงานอัยการทันภายในกำหนด ให้รีบทำหนังสือแจ้งให้พนักงานอัยการทราบโดยด่วนเพื่อพนักงานอัยการจะได้ยื่น คำขอขยายต่อศาลต่อไป

การชี้แจงให้ชี้แจงเป็นประเด็นตามที่คู่กรณีโต้แย้งมาและหากมีข้อเท็จจริงเพิ่มเติมก็ให้ชี้แจงเพิ่มเติมมา หรือหากเห็นว่าที่คู่กรณีคัดค้านมาได้ชี้แจงไว้หมดแล้วโดยไม่ประสงค์จะทำคำคัดค้านคำให้การ/คำให้การเพิ่มเติมอีก ก็ให้แจ้งมายังพนักงานอัยการว่าไม่ประสงค์จะทำการคัดค้านคำให้การ/คำให้การเพิ่มเติม คู่กรณีโดยจะขอยืนยันตามที่ชี้แจงไว้แล้ว

๒.๒ การเตรียมพยานบุคคลเพื่อเบิกความต่อศาลในกรณีศาลไต่สวนพยานเพื่อทราบข้อเท็จจริง ที่ยังไม่กระจ่างชัด

เนื่องจากตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๑ ได้บัญญัติให้ตุลาการศาลปกครองมีอำนาจในการเรียกให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงข้อเท็จจริงหรือไต่สวนหรือให้ถ้อยคำพร้อมพยานหลักฐานประกอบการพิจารณา

เมื่อหน่วยงานตัวความได้รับหนังสือแจ้งจากพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนแล้ว ให้นำพยานบุคคลพร้อมพยานหลักฐานไปศาลตามคำสั่งของศาล โดยให้หน่วยงานตัวความจัดนำพยานบุคคลที่รู้เห็นเหตุการณ์และเป็นผู้จัดทำเอกสารไปศาล เพื่อเบิกความต่อศาลในประเด็นที่ศาลกำหนดพร้อมพยานเอกสารถ้ามี

๒.๓ การเผชิญสืบ

ในบางคดีคู่ความอาจขอให้ศาลตรวจสอบสถานที่ บุคคล หรือสิ่งอื่นใดเพื่อประกอบการพิจารณา ซึ่งนำมาตรวจสอบในศาลไม่ได้ ศาลมีอำนาจที่จะออกไปเผชิญสืบตรวจสอบนอกศาลได้ ในการเผชิญสืบหน่วยงานตัวความ จะต้องจัดพยานพาหนะมารับ-ส่งพนักงานอัยการและ/หรือศาล และจัดเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือรู้เห็นในเรื่องดังกล่าว ร่วมไปเผชิญสืบกับพนักงานอัยการ

๒.๔ การโอนสำนวน

การโอนคดีไปยังศาลยุติธรรม ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒ เมื่อมีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีโต้แย้งว่าคดีนี้อยู่ในเขตอำนาจศาลยุติธรรม ต่อมาเมื่อมีคำวินิจฉัยชี้ขาดว่าคดีอยู่ในอำนาจศาลยุติธรรมพนักงานอัยการสำนักงานคดีปกครองก็จะจัดส่งสำนวนคดีดังกล่าวไปยังพนักงานอัยการ สำนักงานอัยการที่คดีอยู่ในเขตอำนาจ และพนักงานอัยการ สำนักงานคดีปกครองจะได้มีหนังสือแจ้งไปยังหน่วยงานตัวความให้ทราบว่า คดีได้มีคำวินิจฉัยให้โอนคดีไปยังเขตอำนาจศาลยุติธรรมใดพร้อมทั้งแจ้งให้ทราบว่าได้มีการจัดส่งสำนวนคดีดังกล่าวไปยังสำนักงานอัยการที่คดีอยู่ในเขตอำนาจนั้นแล้ว จึงขอให้ตัวความรีบดำเนินการติดต่อประสานงานไปยังพนักงานอัยการสำนักงานคดีนั้น ๆ ที่มีเขตอำนาจตามที่แจ้งดังกล่าวโดยด่วน

๒.๕ ให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อนวันสิ้นสุดแสวงหาข้อเท็จจริงว่ามีข้อเท็จจริงอะไรที่จะเพิ่มเติม

เมื่อศาลปกครองได้แจ้งกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง ให้หน่วยงานตัวความตรวจสอบข้อเท็จจริงว่ามีข้อเท็จจริงใดที่ยังขาดตกบกพร่องในกรณีที่เป็นผู้ฟ้องคดีให้ตรวจสอบจากคำฟ้อง คำคัดค้านคำให้การ และคำแถลงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมต่าง ๆ ในกรณีที่เป็นผู้ถูกฟ้องคดีให้ตรวจสอบจากคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม และคำแถลงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมต่าง ๆ ว่ายังมีข้อเท็จจริงใดที่ยังไม่ครบถ้วนถูกต้อง ให้แจ้งพนักงานอัยการทราบ เพื่อให้พนักงานอัยการจะได้ยื่นคำชี้แจงเพิ่มเติมต่อศาลก่อนวันสิ้นสุดแสวงหาข้อเท็จจริง เนื่องจากไม่สามารถชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมหลังวันสิ้นสุดแสวงหาข้อเท็จจริงได้ ตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๖๒ ที่บัญญัติว่า “บรรดาคำฟ้องเพิ่มเติม คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม รวมทั้งพยานหลักฐานอื่น ๆ ที่ยื่นต่อศาลหลังวันสิ้นสุดแสวงหาข้อเท็จจริง ไม่ให้ศาลรับไว้เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนคดี”

๒.๖ วันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก

ก่อนวันนัดนั่งพิจารณาครั้งแรกศาลปกครองจะส่งคำสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนมาให้ และพนักงานอัยการผู้รับมอบอำนาจได้จัดส่งให้หน่วยงานตัวความตรวจสอบ ว่ามีข้อเท็จจริงใดที่ไม่ถูกต้องหรือบิดเบือนไปจากข้อเท็จจริงที่ได้ให้ไว้ในคำฟ้อง คำคัดค้านคำให้การ/คำให้การ คำให้การเพิ่มเติมหรือไม่ ให้แจ้งให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนทราบ เพื่อจะได้ยื่นคำชี้แจงแถลงให้ศาลทราบต่อไป และให้นำ

พยานมาให้ถ้อยคำประกอบคำแถลงดังกล่าวเพื่อยืนยันหรือหักล้างหรือข้อกฎหมายเพิ่มเติมใน วันกำหนดวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกก็ได้

๒.๗ แจ้งผลคดี

ให้หน่วยงานตัวความทำใบมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ของตนไปศาลในวันนัดฟังคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น และคัดสำเนาคำพิพากษาส่งมอบให้กับพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนโดยด่วน เพื่อพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนจะได้มีหนังสือแจ้งหน่วยงานพิจารณาว่า ประสงค์จะอุทธรณ์หรือไม่อุทธรณ์ตามความเห็นของพนักงานอัยการต่อไป

ถ้าตัวความมีความประสงค์ประการใด ให้แจ้งพนักงานอัยการทราบภายในระยะเวลาที่กำหนด หากไม่แจ้งความประสงค์ภายในระยะเวลาที่กำหนดข้างต้นถือว่าตัวความเห็นด้วยกับความเห็นของพนักงานอัยการ^{๑๑}

๓. การประสานงานเกี่ยวกับคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด และวิธีพิจารณา

อำนาจและวิธีพิจารณาของศาลปกครองสูงสุดโดยการฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุด

(๑) คดีตามมาตรา ๑๑ (๑) (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งต้องเริ่มคดีด้วยการยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุด ได้แก่

- ตามมาตรา ๑๑ (๑) คดีพิพาทเกี่ยวกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทตามที่ประชุมใหญ่ตุลาการศาลปกครองประกาศกำหนด
- ตามมาตรา ๑๑ (๒) คดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของพระราชกฤษฎีกาหรือกฎที่ออกโดยคณะรัฐมนตรี หรือโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี
- ตามมาตรา ๑๑ (๓) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในอำนาจศาลปกครองสูงสุด

(๒) การยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุดให้ดำเนินการเช่นเดียวกับการดำเนินคดีปกครองในศาลปกครองชั้นต้น

การประสานงานเกี่ยวกับคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดให้ดูบทที่ ๔

^{๑๑} คณะทำงาน สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีปกครอง ๑ สำนักงานคดีปกครอง

บทที่ ๔

การดำเนินการของตัวความในการอุทธรณ์

ตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๕, ๕๐, ๖๔ และ ๖๕ ได้กำหนดให้ใช้วิธีพิจารณาโดยใช้ระบบไต่สวน โดยศาลอาจตรวจสอบและแสวงหาข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสมนอกเหนือจากพยานหลักฐานของคู่ความ และศาลมีอำนาจในการใช้ดุลพินิจที่จะรับฟังข้อเท็จจริงได้ตามที่เห็นสมควร

กรณีการดำเนินคดีปกครองในชั้นอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคัดค้านคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น ดังนี้

“มาตรา ๗๓ การคัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นนั้นให้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง ถ้ามิได้ยื่นอุทธรณ์ตามกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าคดีนั้นเป็นอันถึงที่สุด

คำพิพากษาหรือคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ความหมายรวมถึงคำสั่งเกี่ยวกับการละเมิดอำนาจศาลหรือคำสั่งอื่นใดที่ทำให้คดีเสร็จเด็ดขาด

ในกรณีที่ศาลปกครองสูงสุด เห็นว่า คำอุทธรณ์ไม่มีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลปกครองสูงสุดจะสั่งไม่รับอุทธรณ์นั้นไว้พิจารณาก็ได้

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองสูงสุดให้เป็นที่สุด”

ดังนั้น การดำเนินคดีปกครองในชั้นอุทธรณ์ คู่ความที่ประสงค์จะอุทธรณ์จึงต้องปฏิบัติตามมาตรา ๗๓ และระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ มีหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินคดีในชั้นอุทธรณ์เป็น ๒ กรณี คือ

๑. การอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น
๒. การแก้อุทธรณ์

๑. การอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

๑.๑ การอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

ในกรณีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น ถ้ากฎหมายหรือระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังกล่าวไม่ได้กำหนดให้ถึงที่สุดให้อุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด^{๑๒} โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการแตกต่างกันตามลักษณะของคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น ดังนี้

^{๑๒} ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๐๐

(๑) คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นตามมาตรา ๗๓

สำหรับคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นตามมาตรานี้ให้หมายความรวมถึงคำสั่งเกี่ยวกับการละเมิดอำนาจศาลหรือคำสั่งอื่นใดที่ทำให้คดีเสร็จเด็ดขาดแต่ไม่รวมถึงคำสั่งระหว่างพิจารณา ซึ่งมีระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๐๐ วรรคสอง

การอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นมีหลักเกณฑ์ดังนี้

ก) การอุทธรณ์ต้องทำเป็นคำอุทธรณ์ซึ่งตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๐๑ กำหนดให้ทำเป็นหนังสือและอย่างน้อยต้องระบุ

(๑) ชื่อผู้อุทธรณ์และคู่กรณีในอุทธรณ์

(๒) ข้อคัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

(๓) คำขอของผู้อุทธรณ์

(๔) ลายมือชื่อผู้อุทธรณ์

ข) คำอุทธรณ์ให้ยื่นต่อศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่**ได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง**^{๑๓}

เมื่อศาลได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้ว ถ้าคู่ความมิได้ยื่นอุทธรณ์ตามกำหนดเวลา ๓๐ วันดังกล่าวให้ถือว่าคดีเป็นอันถึงที่สุดนอกจากนี้กำหนดระยะเวลาดังกล่าวตามที่ได้มีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็ไม่ได้ให้อำนาจศาลปกครองขยายได้

ดังนั้น คู่ความจึงไม่อาจยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาการอุทธรณ์ออกไปได้^{๑๔} และการอุทธรณ์คดีปกครอง ต้องพิจารณาตามหนังสือเวียนกระทรวงการคลัง (ภาคผนวก ๘)

ค) ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่จะยกขึ้นอ้างในการยื่นคำอุทธรณ์จะต้องกล่าวไว้โดยชัดแจ้งในคำอุทธรณ์และต้องเป็นข้อที่โต้แย้งกันว่ากล่าวกันมาแล้วโดยชอบในศาลปกครองชั้นต้น

แต่ถ้าเป็นปัญหาอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือปัญหาเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะผู้อุทธรณ์จะยกขึ้นกล่าวในคำอุทธรณ์หรือในชั้นอุทธรณ์ก็ได้^{๑๕}

๑.๒ เหตุที่ศาลปกครองมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๐๔ มีดังนี้

๑. คำอุทธรณ์นั้นไม่สมบูรณ์ครบถ้วนซึ่งอาจแก้ไขได้และผู้อุทธรณ์ไม่แก้ไขภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด

๒. คำอุทธรณ์นั้นไม่สมบูรณ์ครบถ้วนและเป็นกรณีที่ไมอาจแก้ไขให้ถูกต้องได้

^{๑๓} พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๓ วรรคแรก

^{๑๔} คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๐๓/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

^{๑๕} ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๐๑

๓. ผู้อุทธรณ์ชำระค่าธรรมเนียมศาลไม่ครบถ้วนและไม่ชำระให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด

๔. คำอุทธรณ์นั้นต้องห้ามตามกฎหมาย

๕. คำอุทธรณ์นั้นยื่นโดยผิดระเบียบนี้

สำหรับกรณีดังกล่าวหากศาลปกครองชั้นต้นตรวจพบก็จะมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ แต่หากศาลปกครองชั้นต้นสั่งรับอุทธรณ์ไว้พิจารณาเมื่อความปรากฏในชั้นศาลปกครองสูงสุดองค์คณะ ตุลาการศาลปกครองสูงสุดจะมีคำสั่งยกอุทธรณ์นั้น^{๑๖} ในกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นสั่งไม่รับอุทธรณ์ด้วยเหตุดังกล่าวผู้อุทธรณ์มีสิทธิยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ไม่รับอุทธรณ์ดังกล่าวต่อศาลปกครองสูงสุด^{๑๗} ระยะเวลายื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดข้อ ๖ ศาลมีอำนาจสั่งขยายได้ตามความจำเป็น

ตามมาตรา ๗๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๐๘ ยังให้อำนาจเฉพาะศาลปกครองสูงสุดที่จะสั่งไม่รับอุทธรณ์ไว้พิจารณา ในกรณีที่เห็นว่าคำอุทธรณ์นั้นมีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย

๑.๓ คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ถือว่าเป็นที่สุด ตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ มีดังนี้

๑.๓.๑ คำสั่งรับคำฟ้องไว้พิจารณา^{๑๘} รวมถึงในกรณีที่ศาลรับคำฟ้องที่ยื่นเมื่อพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีแล้ว โดยศาลเห็นเองหรือเมื่อคู่กรณีมีคำขอ

๑.๓.๒ คำสั่งไม่รับคำฟ้องแย้งเนื่องจากไม่เกี่ยวกับฟ้องเดิม^{๑๙}

๑.๓.๓. คำสั่งไม่รับคำขอทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง^{๒๐}

๑.๓.๔. คำสั่งยกคำขอทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง^{๒๑}

๑.๓.๕ คำสั่งไม่รับหรือยกคำขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา หรือคำขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ขอในระหว่างพิจารณาหรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษา^{๒๒}

๑.๓.๖ คำสั่งไม่อนุญาตให้ถอนฟ้อง^{๒๓}

๑.๓.๗ คำสั่งอนุญาตให้คู่กรณีนำพยานหลักฐานมาสืบประกอบคำแถลง^{๒๔}

^{๑๖} ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๐๘ วรรคหนึ่ง

^{๑๗} ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๐๕

^{๑๘} ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๓๐

^{๑๙} ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๔๔

^{๒๐} ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๗๐

^{๒๑} ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๗๓ วรรคสอง

^{๒๒} ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๗๖ วรรคสอง

^{๒๓} ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๘๒

^{๒๔} ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๘๔ วรรคสาม

๑.๔ คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๔๗/๑ ได้แก่

- คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา^{๒๕}
- คำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความโดยไม่มีการวินิจฉัยชี้ขาดคดี
- คำสั่งลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาลตามมาตรา ๖๔
- คำสั่งอื่นใดซึ่งไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ระหว่างพิจารณาตามข้อ ๑๐๐ วรรคสอง^{๒๖}

หลักเกณฑ์ดังนี้

- คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าวสามารถอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดได้ โดยมี
- ก) ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ได้แก่ผู้มีส่วนได้เสีย
 - ข) การอุทธรณ์ให้ทำเป็นคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง
 - ค) คำร้องอุทธรณ์คำสั่งให้ยื่นต่อศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำสั่ง
 - ง) ต้องยื่นคำร้องอุทธรณ์ภายในกำหนดระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

มีข้อสังเกต ดังนี้

๑. ระยะเวลายื่นอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นกรณีนี้ ศาลมีอำนาจสั่งขยายได้ตามความจำเป็น^{๒๗}
๒. คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ไม่มีการวินิจฉัยชี้ขาดประเด็นแห่งคดีไม่เป็นคำสั่งที่ทำให้คดีเสร็จเด็ดขาดความมาตรา ๗๓ วรรคสอง
๓. วันเริ่มนับระยะเวลายื่นอุทธรณ์ตามระเบียบนี้กำหนดไว้แตกต่างจากที่กำหนดตามมาตรา ๗๓ นับแต่วันที่ได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนั้น วันเริ่มนับระยะเวลาอุทธรณ์คำสั่งจึงต้องเริ่มนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นเป็นต้นไป

๑.๕ คำสั่งระหว่างพิจารณา

กรณีคำสั่งระหว่างพิจารณาจะอุทธรณ์ทันทีหลังจากที่ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งยังไม่ได้แต่ให้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวพร้อมกับการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งที่ทำให้คดีเสร็จเด็ดขาดจากศาล เว้นแต่เป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ระเบียบนี้กำหนดให้อุทธรณ์ระหว่างพิจารณาได้หรือกำหนดให้เป็นอันที่สุด

สำหรับคำสั่งระหว่างพิจารณาที่ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วย วิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดให้อุทธรณ์ระหว่างพิจารณาได้มี ๒ กรณี คือ

๑. คำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง^{๒๘}

^{๒๕} ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๓๓, ๓๔ และ ๓๗

^{๒๖} ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๗๓ และ ๗๖

^{๒๗} ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๖

^{๒๘} ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๗๓

๒. คำสั่งของศาลในการกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาหรือวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ขอในระหว่างการพิจารณาหรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษา^{๒๙}

การอุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณาทั้งสองกรณีดังกล่าวต่อศาลปกครองสูงสุดมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

- ก) ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ ได้แก่ ผู้มีส่วนได้เสีย
- ข) การอุทธรณ์ให้ทำเป็นคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง
- ค) คำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวให้ยื่นต่อศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำสั่ง
- ง) ต้องยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือทราบคำสั่ง

ระยะเวลายื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวศาลมีอำนาจสั่งขยายได้ตามความจำเป็น^{๓๐}

การประสานงานเกี่ยวกับคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด

๑. การอุทธรณ์

พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนมีหนังสือแจ้งคำพิพากษาให้ตัวความทราบ เพื่อพิจารณาความเห็นทางคดีว่า หน่วยงานตัวความประสงค์จะอุทธรณ์หรือไม่อุทธรณ์ตามความเห็นของพนักงานอัยการต่อไป เนื่องจากการอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุดมีกำหนดระยะเวลา เพียงภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง และไม่สามารถยื่นคำขอขยายระยะเวลาในการยื่นอุทธรณ์ได้อีก ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๓ วรรคแรก

ดังนั้น เมื่อหน่วยงานตัวความได้รับทราบคำพิพากษาและความเห็นทางคดีแล้วหากหน่วยงานตัวความประสงค์จะอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองต่อศาลปกครองสูงสุด ก็ให้แจ้งประเด็นของคำพิพากษาที่ยังคลาดเคลื่อนต่อข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายดังกล่าว พร้อมเหตุผลที่จะโต้แย้ง โดยจัดส่งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่จะอุทธรณ์ไปยังสำนักงานคดีปกครอง ภายใน ๗ วันทำการก่อนครบกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์

ค่าธรรมเนียมศาลในการอุทธรณ์คำพิพากษา (ถ้ามี) ให้ผู้ประสานคดีของหน่วยงานตัวความนัดหมายกับพนักงานอัยการเจ้าของสำนวน เพื่อให้ทราบวันที่พนักงานอัยการประสงค์จะยื่นอุทธรณ์ และประมาณการค่าธรรมเนียมในการอุทธรณ์ เพื่อจัดเตรียมค่าธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ ซึ่งหน่วยงานตัวความอาจชำระเป็นเงินสด หรือเช็คธนาคารสั่งจ่ายในนาม “เงินค่าธรรมเนียมและเงินค่าปรับของสำนักงานศาลปกครอง...” โดยผู้ประสานคดีต้องนำไปชำระต่อศาลปกครองในวันที่ยื่นอุทธรณ์ต่อไป

^{๒๙} ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๗๖

^{๓๐} ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๖

๒. การแก้อุทธรณ์

ในกรณีที่คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งยื่นคำอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนจะมีหนังสือส่งหมายแจ้งคำสั่งศาลและสำเนาคำอุทธรณ์ให้หน่วยงานตัวความทราบ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของคำอุทธรณ์ของคู่กรณีอีกฝ่ายทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย เพื่อประกอบในการจัดทำคำชี้แจงข้อเท็จจริงในการแก้อุทธรณ์พร้อมเหตุผลที่จะโต้แย้งประเด็นที่จะแก้อุทธรณ์ทุกประเด็น แล้วจัดส่งไปยังสำนักงานคดีปกครอง เพื่อจัดทำคำแก้อุทธรณ์ยื่นต่อศาลปกครองสูงสุดต่อไป

หากตัวความไม่อาจจัดทำคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อจัดทำคำแก้อุทธรณ์ได้ทันภายในกำหนดระยะเวลาที่ศาลปกครองสูงสุดกำหนด ให้หน่วยงานตัวความมีหนังสือแจ้งเหตุขัดข้องไปยังพนักงานอัยการเจ้าของสำนวน เพื่อจะได้พิจารณายื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นคำแก้อุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดต่อไป

๓. การแสวงหาข้อเท็จจริงการนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกและการพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด

ภายหลังจากการแก้อุทธรณ์หากตุลาการเจ้าของสำนวนเห็นว่า คดีมีข้อเท็จจริงเพียงพอที่ศาลจะพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งได้แล้ว จะมีการกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง นั่งพิจารณาคดีครั้งแรก และพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีต่อไปเหมือนกับการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นซึ่งพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนจะแจ้งให้ทราบตามหมายแจ้งกำหนดวันนัดของศาล แล้วแต่กรณี เพื่อให้ตัวความตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นเพิ่มเติม (ถ้ามี) หรือดำเนินการตามหมายแจ้งของศาล

เมื่อศาลปกครองสูงสุดพิพากษาหรือมีคำสั่งอย่างใดแล้ว พนักงานอัยการจะมีหนังสือแจ้งให้ทราบเพื่อดำเนินการตามคำพิพากษาหรือคำสั่งต่อไป หรือหากตัวความทราบคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้ว ก็ไม่แจ้งคำพิพากษาหรือคำสั่งอีก

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองสูงสุดนั้นย่อมเป็นที่ยุติตามมาตรา ๗๓ วรรคสี่

บทที่ ๕

การดำเนินการของตัวความในชั้นบังคับคดี

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในเรื่องดังต่อไปนี้^{๓๑}

(๑) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดย ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใด เนื่องจากกระทำโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบหรือขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการนั้น หรือโดยไม่สุจริต หรือมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร หรือเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ

(๒) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

(๓) คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

(๔) คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

(๕) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคลกระทำการหรือละเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด

(๖) คดีพิพาทเกี่ยวกับเรื่องที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง

เมื่อศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้ว คำพิพากษาศาลปกครองจะผูกพันคู่กรณีที่จะต้องปฏิบัติตามคำบังคับนับแต่วันที่กำหนดในคำพิพากษาจนถึงวันที่คำพิพากษานั้นถูกเปลี่ยนแปลง แก้ไข กลับ หรือดลเสีย ในกรณีที่คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ให้ออกรูปปฏิบัติตามคำบังคับไว้จนกว่าจะพ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์หรือในกรณีที่มีการอุทธรณ์ ให้ออกรูปบังคับคดีไว้จนกว่าคดีถึงที่สุด^{๓๒}

๑. ลักษณะคำบังคับคดีปกครอง

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดคำบังคับอย่างหนึ่งอย่างใดในการในพิพากษาคดี ดังนี้^{๓๓}

^{๓๑} พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙

^{๓๒} พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๐

^{๓๓} พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๒

(๑) กรณีที่มีการฟ้องว่าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) ศาลปกครองมีอำนาจสั่งให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งหรือสั่งห้ามการกระทำทั้งหมดหรือบางส่วน นอกจากนี้ยังให้อำนาจศาลปกครองในการกำหนดว่าจะให้มีผลย้อนหลังหรือไม่ หรือมีผลไปในอนาคตถึงขณะใดขณะหนึ่งได้ หรือจะกำหนดให้มีเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ ทั้งนี้ ตามความเป็นธรรมแห่งกรณี

(๒) กรณีฟ้องว่าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร ศาลปกครองมีอำนาจสั่งให้หัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลกำหนด

(๓) กรณีฟ้องเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือการฟ้องเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ศาลปกครองมีอำนาจสั่งให้ใช้เงินหรือให้ส่งมอบทรัพย์สินหรือให้กระทำการหรือดเว้นกระทำการ โดยจะกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขอื่น ๆ ไว้ด้วยก็ได้

(๔) กรณีฟ้องให้ศาลมีคำพิพากษาแสดงความเป็นอยู่ของสิทธิหรือหน้าที่ ศาลปกครองมีอำนาจสั่งให้ถือปฏิบัติต่อสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้องได้

(๕) ศาลปกครองมีอำนาจพิพากษาหรือมีคำสั่งให้บุคคลกระทำหรือละเว้นกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย

ในกรณีศาลปกครองมีคำบังคับให้บุคคลกระทำการหรือละเว้นกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือในกรณีมีคำบังคับให้ผู้ใดชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินตามคำพิพากษา ถ้าผู้นั้นไม่ชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สิน ศาลปกครองอาจมีคำสั่งให้มีการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของบุคคลนั้นได้ ซึ่งทั้งสองกรณีดังกล่าว กฎหมายบัญญัติให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม เช่น อาจมีการดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา เป็นต้น

๒. การบังคับคดีปกครอง

ในการดำเนินการบังคับเพื่อให้เป็นไปตามคำบังคับของศาลปกครองนั้น พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานศาลปกครอง^{๓๔} ซึ่งได้จัดตั้งหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่บังคับคดีปกครองคือ **สำนักบังคับคดีปกครอง**

สำนักบังคับคดีปกครอง สำนักงานศาลปกครอง ได้แบ่งลักษณะของการบังคับคดีออกเป็น ๓ ลักษณะ คือ

๒.๑ การดำเนินการบังคับตามคำบังคับของศาลปกครองในการบังคับคดีส่วนนี้ สำนักบังคับคดีปกครอง ได้แบ่งการบังคับคดีออกเป็น ๔ กลุ่มตามลักษณะของคำบังคับ ดังนี้

^{๓๔} พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๗

(๑) วิธีการบังคับกรณีเพิกถอนกฎ

เมื่อศาลปกครองมีคำพิพากษาให้เพิกถอนกฎ สำนักบังคับคดีปกครองมีหน้าที่จัดส่งผลแห่งคำพิพากษาให้เพิกถอนกฎไปลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาซึ่งการประกาศดังกล่าวมีผลเป็นการเพิกถอนกฎนั้น และสำนักบังคับคดีปกครองมีหน้าที่ติดตามผลการลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อรายงานศาลปกครอง

(๒) วิธีการบังคับกรณีเพิกถอนคำสั่งอย่างเดียว

เมื่อศาลปกครองมีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งอย่างเดียว โดยผลของกฎหมาย ถือว่าคำสั่งนั้นได้มีการเพิกถอนแล้ว แต่อย่างไรก็ดี เนื่องจากบางคำสั่งอาจมีผลต่อเนื่องที่ต้องมีการดำเนินการต่อไป ศาลปกครองอาจมีคำสั่งให้สำนักบังคับคดีปกครองติดตามการดำเนินการดังกล่าวและรายงานศาลได้

(๓) วิธีการบังคับกรณีสั่งให้ชดใช้เงิน

เมื่อศาลปกครองมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษา (คู่กรณีที่ไม่แพ้คดี) ชดใช้เงิน สำนักบังคับคดีปกครองมีหน้าที่ติดตามผลการปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว หากลูกหนี้ตามคำพิพากษาปฏิบัติตามคำสั่งครบถ้วน สำนักบังคับคดีปกครองจะรายงานศาลเพื่อยุติการบังคับคดี แต่หากลูกหนี้ตามคำพิพากษาปฏิบัติยังไม่ครบถ้วนหรือมิได้ปฏิบัติ สำนักบังคับคดีปกครองจะรายงานศาลพร้อมทั้งมีหนังสือแจ้งให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา (หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ) ที่ประสงค์จะบังคับคดีต่อไป ให้ยื่นขอออกหมายบังคับคดีต่อศาลปกครอง

เมื่อศาลออกหมายบังคับคดีแล้ว จะเป็นการบังคับตามหมายบังคับคดีของศาลปกครอง ซึ่งขั้นตอนต่อไปจะบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่นำมาใช้โดยอนุโลม

(๔) การบังคับกรณีสั่งให้กระทำการหรือห้ามการกระทำทั้งหมดหรือบางส่วน

เมื่อศาลปกครองมีคำพิพากษาให้คู่กรณีกระทำการใด ๆ หรือห้ามการกระทำทั้งหมดหรือบางส่วน สำนักบังคับคดีปกครองมีหน้าที่ติดตามผลการปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว หากคู่กรณีปฏิบัติตามคำสั่งครบถ้วน สำนักบังคับคดีปกครองจะรายงานศาลเพื่อยุติการบังคับคดี แต่หากคู่กรณีปฏิบัติยังไม่ครบถ้วนหรือมิได้ปฏิบัติ สำนักบังคับคดีปกครองจะรายงานศาลเพื่อมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น เรียกมาไต่สวนให้ชี้แจงข้อเท็จจริง ออกตรวจสถานที่พิพาท หรือให้ติดตามต่อไป เป็นต้น เมื่อศาลมีคำสั่งอย่างใดสำนักบังคับคดีปกครองจะปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว

๒.๒ การดำเนินการบังคับตามคำสั่งศาลเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา

ก่อนศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดี ศาลอาจมีคำสั่งซึ่งมีผลให้มีการบังคับตามคำสั่งศาลเป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาได้ แม้คดียังไม่ถึงที่สุด เรียกว่า “วิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา” ได้แก่

(๑) การทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง

เมื่อมีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งทางปกครอง ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองนั้น ผู้ฟ้องคดีอาจขอมาในคำฟ้องหรือยื่นคำขอในเวลาใด ๆ ก่อนศาลจะพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดี เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองได้

หากมีคำสั่งตามคำขอดังกล่าว จะมีผลเป็นการชะลอหรือระงับการบังคับตามผลของกฎหรือคำสั่งทางปกครองไว้เป็นการชั่วคราว

(๒) การบรรเทาทุกข์ชั่วคราว

การบรรเทาทุกข์ชั่วคราว เป็นกรณีผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีคุ้มครองอย่างใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา หรือคู่กรณีขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ขอในระหว่างการพิจารณาหรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง^{๓๕} ซึ่งเป็นผลให้มีการบังคับตามคำสั่งศาลเป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาแม้คดียังไม่ถึงที่สุด เช่น ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งทางปกครอง และขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหรือคำสั่งทางปกครองดังกล่าว หากศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหรือคำสั่งทางปกครอง คำสั่งศาลดังกล่าวจะมีผลบังคับเป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดี หรือกรณีฟ้องผิดสัญญาทางปกครอง เรียกค่าเสียหาย ผู้ฟ้องคดีอาจขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ฟ้องคดีในระหว่างการพิจารณาหรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษา โดยให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ถูกฟ้องคดีไว้ชั่วคราว เป็นต้น ซึ่งตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยการพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ให้นำความในลักษณะ ๑ ของภาค ๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับกับผลของคำสั่งศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองชั่วคราวก่อนการพิพากษาหรือวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ขอในระหว่างการพิจารณาหรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษาโดยอนุโลมเท่าที่สภาพของเรื่องจะเปิดช่องให้กระทำได้และไม่ขัดต่อระเบียบและหลักกฎหมายทั่วไปว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง^{๓๖}

เมื่อศาลปกครองมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหรือคำสั่งทางปกครอง หรือมีคำสั่งบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนมีคำพิพากษา ซึ่งกฎหมายกำหนดให้คำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหรือคำสั่งทางปกครองจะมีผลเมื่อคู่กรณีและผู้ออกกฎหรือคำสั่งทางปกครองได้รับทราบคำสั่งศาลหรือหมายแจ้งคำสั่งศาล แล้วแต่กรณี สำนักบังคับคดีปกครองจะประสานเป็นการภายในไปยังผู้ต้องปฏิบัติตามคำสั่งศาลว่าได้รับทราบและปฏิบัติตามคำสั่งศาลแล้วหรือไม่ อย่างไร และให้ทำหนังสือขอทราบผลการดำเนินการไปยังคู่กรณีฝ่ายที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งเพื่อรายงานผลเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมเอกสาร เมื่อคู่กรณีฝ่ายที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งศาลมีหนังสือแจ้งผลการดำเนินการ สำนักบังคับคดีปกครองจะรายงานให้ศาลทราบต่อไป

๒.๓ การดำเนินการบังคับตามหมายบังคับคดี

เมื่อศาลมีพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีแล้วพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้คำพิพากษาศาลปกครองมีผลผูกพันคู่กรณีที่จะต้องปฏิบัติตามคำบังคับนับตั้งแต่วันที่กำหนดในคำพิพากษาจนถึงวันที่คำพิพากษานั้นถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขกลับหรืองดเสียและในกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษา ให้รอการปฏิบัติตามคำบังคับไว้จนกว่าจะพ้นระยะเวลาการอุทธรณ์ หากมีการอุทธรณ์ ให้รอการบังคับคดีไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุด^{๓๗} จึงเห็นได้ว่า เมื่อศาลปกครองชั้นต้น

^{๓๕} ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ หมวด ๕ วิธีการ ชั่วคราวก่อนการพิพากษา

^{๓๖} ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๗๗

^{๓๗} พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๐

มีคำพิพากษาแล้ว จะยังไม่มี การปฏิบัติตามคำบังคับจนกว่าจะพ้นกำหนดระยะเวลาการอุทธรณ์ และจะมีการบังคับคดีเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว

เมื่อศาลปกครองมีคำพิพากษาและคำบังคับดังกล่าว เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาต้องบังคับคดีภายใน ๑๐ ปี นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุด โดยเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาต้องดำเนินการดังนี้

(๑) ขอให้ศาลออกหมายบังคับคดี^{๓๘}

(๒) แจ้งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบศาลได้ออกหมายบังคับคดีแล้ว^{๓๙}

(๓) แลส่งต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีขอให้ยึดทรัพย์ของลูกหนี้ตามคำพิพากษา^{๔๐}

เมื่อศาลแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีแล้ว เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจในฐานะเป็นผู้แทนเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในอันที่จะได้รับชำระหนี้หรือทรัพย์สิน มีอำนาจยึดหรืออายัดและยึดถือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา มีอำนาจที่จะเอาทรัพย์สินออกขายทอดตลาดและดำเนินการบังคับทั่ว ๆ ไปตามที่ศาลได้กำหนดไว้ในหมายบังคับคดี เช่น เรียกให้ส่งโฉนดที่ดิน และรักษาไว้โดยปลอดภัยซึ่งเงินหรือทรัพย์สินหรือเอกสารทั้งปวงที่ยึดมาหรือที่ได้ชำระหรือส่งมอบให้เจ้าพนักงาน เป็นต้น มีอำนาจเท่าที่จำเป็นเพื่อที่จะกันสถานที่ใด ๆ อันเป็นของลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้ปกครองอยู่ และมีอำนาจร้องขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานตำรวจในกรณีมีผู้ขัดขวางเพื่อดำเนิน การบังคับคดีให้เสร็จเรียบร้อย

ดังนั้น เมื่อศาลปกครองออกหมายบังคับคดีแล้ว และสำนักบังคับคดีปกครองได้รับหมายบังคับคดีก็จะดำเนินการตั้งสำนวนบังคับคดีรอเจ้าหนี้ตามคำพิพากษามาแลส่งขอให้ยึดทรัพย์ของลูกหนี้ตามคำพิพากษา และดำเนินการตามกระบวนการในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งภาคบังคับคดีต่อไป

๓. การดำเนินการของพนักงานอัยการและตัวความเกี่ยวกับการบังคับคดี

๓.๑ พนักงานอัยการ

ในการดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดี สำนักงานอัยการสูงสุด ได้ออกระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดี พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งระเบียบดังกล่าวให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศ คือ ตั้งแต่วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เป็นต้น (ภาคผนวก ๙)

เมื่อศาลปกครองได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง และศาลได้ออกหมายบังคับคดีแล้ว พนักงานอัยการ สำนักงานคดีปกครองซึ่งได้รับมอบอำนาจจากตัวความให้ดำเนินคดีปกครองแทน มีหน้าที่ส่งสำเนาหมายบังคับคดีพร้อมสำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลและเอกสารที่จำเป็น ให้สำนักงานการบังคับคดีสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีตามระเบียบดังกล่าวต่อไปและแจ้งให้ตัวความทราบ

๓.๒ ตัวความ

กรณีว่าต่าง

เมื่อศาลปกครองพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ตัวความชนะคดี ตัวความต้องดำเนินการบังคับคดีโดยขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีเพื่อบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล เช่น ในการฟ้องคดี

^{๓๘} ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๕

^{๓๙} ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๖

^{๔๐} ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๘

ขอบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงิน หรือส่งมอบทรัพย์สิน หากศาลพิพากษาให้ตัวความชนะคดีและผู้ถูกฟ้องคดีไม่ชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินตามคำพิพากษา ตัวความจะต้องดำเนินการบังคับคดีโดยขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของผู้ถูกฟ้องคดีหรือจะแจ้งให้พนักงานอัยการผู้รับมอบอำนาจให้ดำเนิน คดีปกครองแทน ขอให้ศาลออกหมายบังคับคดี (ภาคผนวก ๑๐) ให้ก็ได้ และเมื่อศาลออกหมายบังคับคดี (ภาคผนวก ๑๑) แล้ว ตัวความจะต้องดำเนินการนำเจ้าพนักงานบังคับคดีของศาลทำการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ถูกฟ้องคดี ออกขายทอดตลาดเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ให้แก่ตัวความตามคำพิพากษาต่อไป

หากเป็นกรณีตัวความฟ้องคดีและศาลพิพากษายกฟ้อง ไม่มีเหตุที่ต้องดำเนินการ ชั่งบังคับคดีแต่อย่างใด

กรณีแตกต่าง

เมื่อศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ตัวความชนะคดี โดยพิพากษายกฟ้อง ไม่มีเหตุที่ต้องดำเนินการชั้นบังคับคดี

แต่หากศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ตัวความแพ้คดี ตัวความมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ถูกต้องครบถ้วน

ในกรณีที่ต้องมีการบังคับคดี ตัวความอาจขอให้สำนักงานการบังคับคดี สำนักงานอัยการสูงสุด ดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีได้ด้วย โดยตัวความต้องส่งสำเนาหมายบังคับคดีและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยัง สำนักงานการบังคับคดี สำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อขอให้ดำเนินการบังคับคดี เมื่อสำนักงานการบังคับคดีสั่งรับ ดำเนินการบังคับคดีแล้ว จะแจ้งตัวความเพื่อยืนยันที่จะให้มีการบังคับคดี และดำเนินการตรวจสอบสถานะและ ทรัพย์สินของลูกหนี้ เช่น สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หนังสือรับรองการจดทะเบียน นิติบุคคลของลูกหนี้ สถานภาพของลูกหนี้และครอบครัวและอื่น ๆ ที่จำเป็นส่งให้สำนักงานการบังคับคดี จากนั้น สำนักงานการบังคับคดีจะดำเนินการตรวจสอบสถานะและทรัพย์สินของลูกหนี้ ตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการ เกี่ยวกับการบังคับคดี หากพบว่าสามารถที่จะบังคับคดีนำเงินมาชำระหนี้ได้ จะแจ้งตัวความดำเนินการยื่นคำขอ ต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนในการบังคับคดีต่อไป ในการบังคับคดี พนักงานอัยการ หรือ เจ้าหน้าที่บังคับคดีของสำนักงานอัยการสูงสุดจะให้ความช่วยเหลือ ปรีกษาหรือแนะนำแก่ตัวความ เพื่อให้การ บังคับคดีเป็นไปโดยรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดในการได้รับเงินมาชำระหนี้ตามคำพิพากษา ทั้งนี้ ในการบังคับคดี หากต้องมีการดำเนินคดีปกครอง สำนักงานการบังคับคดี สำนักงานอัยการสูงสุด จะเป็น ผู้ดำเนินการให้ด้วย

บทที่ ๖

ปัญหาที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติเกี่ยวกับ การรวบรวมเอกสารหลักฐานและการประสานคดี

โดยที่การดำเนินคดีของศาลปกครองใช้ระบบไต่สวนศาลจะมีบทบาทในการดำเนินกระบวนการพิจารณา คดีเป็นอย่างมากและการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีของศาลปกครองมีการไต่สวนพยานบุคคลน้อยมาก ซึ่งแทบ จะเรียกได้ว่าไม่มีการไต่สวนสืบพยานบุคคลเลย ฉะนั้นพยานเอกสารจึงมีความสำคัญยิ่ง แต่ในทางปฏิบัติปรากฏว่า เมื่อหน่วยงานตัวความส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดี ไม่ว่าจะเป็นกรณีว่าต่างหรือแก้ต่างการรวบรวม เอกสารและพยานหลักฐานของหน่วยงานตัวความสำหรับคดีแต่ละประเภทมีความแตกต่างกันออกไปและ ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงในแต่ละเรื่องหากหน่วยงานตัวความสามารถรวบรวมเอกสารหลักฐานได้ครบถ้วนและรวดเร็ว เท่าใด พนักงานอัยการก็สามารถดำเนินคดีได้รวดเร็วเช่นกัน หรือสามารถแก้ต่างคดีได้ครบถ้วนในทุกประเด็น และส่งผลดีต่อการดำเนินคดีในชั้นศาล และประโยชน์ของทางราชการ ปัญหาที่พบในทางปฏิบัติจึงเกิดจาก ความบกพร่องของเอกสาร และผู้ประสานคดีของหน่วยงาน ตัวความตามรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ

ปัญหาเกี่ยวกับการรวบรวมเอกสารหลักฐานในคดี

๑. เอกสารที่ต้องมีการจัดทำสำหรับคดีทุกเรื่อง

(๑) จัดทำบันทึกสรุปข้อเท็จจริงความเป็นมาในคดีไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ โดยขาดเอกสาร ดังนี้ คือ เกี่ยวกับฐานะทางกฎหมายของหน่วยงานตัวความ เกี่ยวกับข้อพิพาทที่เกิดขึ้น เหตุที่ทำให้เกิดอำนาจฟ้อง เหตุที่ถูกฟ้อง เหตุแห่งการต่อสู้คดี กฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี ไม่ระบุข้อสัญญาที่คู่กรณีปฏิบัติ ไม่ถูกต้องให้ชัดเจน ไม่ได้แนบสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องตามที่อ้างในสรุปข้อเท็จจริงดังกล่าว

(๒) ข้อบกพร่องของเอกสารหลักฐานในคดีที่ส่งให้พนักงานอัยการเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน ไม่ได้รับรองสำเนาถูกต้องทุกหน้าทุกแผ่น สำเนาเอกสารที่ปิดอากรแสตมป์ไม่ได้ถ่ายให้ปรากฏอากรแสตมป์ ที่ชัดเจนไว้ด้วย กรณีเป็นเอกสารมหาชนไม่ได้ส่งสำเนาซึ่งรับรองความถูกต้องโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจทำ และออกเอกสาร โดยปกติได้แก่ เอกสารสำหรับพนักงานอัยการติดสำนวน ๑ ชุด แนบท้ายคำฟ้องหรือ ท้ายคำให้การ ๑ ชุด และสำหรับคู่ความซึ่งเป็นคู่กรณีคนละ ๑ ชุด ตามจำนวนผู้ฟ้องคดีหรือผู้ถูกฟ้องคดี แต่หน่วยงานจัดส่งสำเนาเอกสารให้ไม่ครบถ้วน

(๓) ในกรณีที่หน่วยงานที่ไม่ได้รับการยกเว้นตามประมวลรัษฎากร ต้องจัดให้มีการปิด อากรแสตมป์ให้ถูกต้องครบถ้วนพร้อมชัดเจนให้เรียบร้อย

(๔) ในกรณีฟ้องคดีไม่ได้ตรวจสอบสถานภาพการล้มละลายของคู่กรณี

(๕) ไม่มีเอกสารที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดี เช่น หนังสือมอบอำนาจให้ดำเนินคดี คำสั่งมอบอำนาจ คำสั่งแต่งตั้งการดำรงตำแหน่งของผู้มอบอำนาจและของผู้รับมอบอำนาจ หลักฐานบัตรประจำตัวของผู้มอบอำนาจ และผู้รับมอบอำนาจในกรณีผู้มอบอำนาจเป็นคณะบุคคลไม่ได้จัดส่งมติที่ประชุมของคณะบุคคลดังกล่าว

(๖) ไม่จัดทำบัญชีระบุเอกสารที่นำส่งพนักงานอัยการ

(๗) ไม่จัดส่งแบบรับรองการทะเบียนราษฎร์ หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล ฉบับที่เจ้าหน้าที่/นายทะเบียนออกให้ไม่เกิน ๑ เดือน นับแต่วันออกหนังสือจนถึงวันยื่นฟ้องศาล

๒. พยานหลักฐานและเอกสารที่ต้องรวบรวมส่งพนักงานอัยการในการดำเนินคดีแต่ละประเภท

นอกจากพยานหลักฐานและเอกสารที่ต้องรวบรวมส่งพนักงานอัยการข้างต้นแล้ว ในการดำเนินคดีแต่ละประเภท ยังมีปัญหาในการรวบรวมพยานหลักฐานและเอกสารดังนี้

๒.๑ คดีว่าต่างและแก้ต่างกรณีผิดสัญญาทางปกครอง

(๑) กรณีสัญญาที่พิพาทเป็นภาษาต่างประเทศไม่จัดส่งคำแปลพร้อมมีผู้รับรองคำแปล

(๒) ไม่มีหนังสือบอกกล่าวการโอนสิทธิเรียกร้องหรือหนังสือรับสภาพหนี้ที่คู่กรณีซึ่งจะถูกฟ้องคดี และทำไว้กับธนาคารหรือสถาบันการเงิน

(๓) ไม่มีเอกสารที่เกี่ยวข้องด้วยเหตุที่ผิดสัญญา เช่น คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ หรือตรวจการจ้าง รายงานการตรวจรับของคณะกรรมการรับพัสดุหรือตรวจการจ้างหนังสือแจ้งสงวนสิทธิการเรียกค่าปรับ กรณีเป็นเบี้ยปรับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๓๘๑ เอกสารแสดงการหักเบี้ยปรับจากเงินค่าจ้างหรือค่าสิ่งของหนังสือบอกกล่าวทวงถามให้ปฏิบัติตามสัญญา หนังสือแจ้งเลิกสัญญา หนังสือบอกกล่าวการบังคับจำนอง หนังสือทวงถามผู้ค้ำประกัน หนังสือโต้ตอบคู่กรณีทุกฉบับ พร้อมหลักฐานการรับหนังสือ/ใบตอบรับทางไปรษณีย์

(๔) ไม่มีเอกสารเกี่ยวกับจำนวนเงินที่เรียกให้ชดใช้ค่าทดแทนและค่าเสียหาย เช่น รายการคำนวณค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยซึ่งลงลายมือชื่อผู้จัดทำไว้ใบเสร็จรับเงิน ฎีกาเบิกเงิน เอกสารแสดงค่าใช้จ่ายอื่น ๆ สัญญาจ้างผู้รับจ้างรายใหม่ ตลอดจนหลักฐานซึ่งแสดงที่มาของการคำนวณเงินต่างๆ ในกรณีที่ค่าเสียหายเป็นเงินตราต่างประเทศไม่ส่งประกาศอัตราแลกเปลี่ยนของธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันยื่นฟ้องและคำนวณค่าเสียหายหรือจำนวนเงินที่เรียกร้องเป็นเงินสกุลบาทเพื่อระบุจำนวนทุนทรัพย์ ไม่มีประกาศกำหนดอัตราดอกเบี้ยของธนาคารที่เกี่ยวข้องกับคดี

(๕) ไม่มีหลักฐานที่จะพิสูจน์ว่าหน่วยงานตัวความได้รับความเสียหายจากการผิดสัญญาของคู่สัญญาอย่างไร เช่น หน่วยงานตัวความซื้อเครื่องมือเครื่องจักรเพื่อใช้ในการซ่อมแซมถนน การที่ผู้ขายส่งมอบของล่าช้า หรือในที่สุดไม่ส่งมอบของเลย หน่วยงานตัวความเกิดความเสียหายการซ่อมถนนเป็นไปด้วยความล่าช้าเพราะขาดเครื่องมือ เอกสารที่จะพิสูจน์ความเสียหายได้ คือ เอกสารในขั้นตอนการจัดซื้อ เหตุและวัตถุประสงค์ที่จัดซื้อ จำนวนถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบทั้งหมดและที่จะต้องซ่อมแซม เนื่องจากในกรณีที่หน่วยงานตัวความฟ้องเรียกค่าปรับ จะต้องพิสูจน์ความเสียหายให้ปรากฏในชั้นพิจารณาของศาลด้วยว่าจำนวนค่าปรับที่เรียกเหมาะสมกับความเสียหาย

๒.๒ คดีว่าต่างและแก้ต่างกรณีละเมิดทางปกครอง

(๑) ไม่มีเอกสารเกี่ยวกับเนื้อหาคดีซึ่งเป็นประเด็นสำคัญ เช่น

รายงานการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด ความเห็นของหน่วยงาน หรือ ความเห็นของกระทรวงการคลังในเรื่องการทำละเมิดของเจ้าหน้าที่และผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

พร้อมวันที่ผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลได้รู้ถึงการละเมิดและตัวผู้ฟ้องต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนสัญญา หรือเอกสารซึ่งเกี่ยวข้องกับมูลละเมิด เช่น สัญญาจ้าง กรมธรรม์ ประกันภัย ทะเบียนรถยนต์ โฉนดที่ดิน หนังสือรับสภาพหนี้ กรณีเป็นเอกสารมหาชน เช่น ใบสำคัญการสมรส ใบมรณะบัตร โฉนดที่ดิน ไม่ส่งฉบับที่รับรองความถูกต้องโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการทำหรือเก็บรักษา บันทึกคำพยานของบุคคลที่เกี่ยวข้องในมูลละเมิด ทั้งหมดพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง

กรณีเป็นคดีซึ่งต้องใช้ความชำนาญทางวิชาชีพเฉพาะทาง ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องชี้แจงขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักวิชาพร้อมทำความเข้าใจในเหตุแห่งละเมิดมาโดยละเอียด

(๒) ไม่มีเอกสารแสดงความเสียหาย เช่น

รายการคำนวณค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยนับแต่วันละเมิดถึงวันฟ้องซึ่งลงลายมือชื่อผู้จัดทำไว้ หลักฐานเกี่ยวกับค่าเสียหายที่เป็นตัวเงิน เช่น ฎีกาเบิกจ่ายเงิน ใบเสร็จรับเงิน หรือเอกสารแสดงค่าใช้จ่ายที่ได้ออกทดรองไป ใบแจ้งหนี้ ใบเสนอราคาซ่อมแซม ฯลฯ

กรณีขอให้เรียกค่าเสียหายซึ่งไม่ปรากฏเอกสารแสดงความเสียหายได้แน่นอน เช่นเดียวกับความเสียหายต่อร่างกายหรือทรัพย์สิน ให้ชี้แจงว่าจำนวนเงินที่ขอให้เรียกรื้อนั้นอ้างอิงจากค่ามาตรฐานหรือราคากลางตามเอกสารหรือหลักฐานใด

กรณีขอให้แก้ต่างให้ตรวจสอบความเสียหายตามที่โจทก์อ้างว่ามีความเสียหายเกิดขึ้นจริงหรือไม่ ค่าเสียหายที่ควรเป็นราคามาตรฐานของทรัพย์สินที่เสียหาย หรือหลักฐานอื่นที่หักล้างข้ออ้างของโจทก์ เช่น โจทก์อ้างว่ามีอาชีพ หรือมีรายได้สูง

เอกสารแสดงความเสียหายที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น รายงานเกี่ยวกับอุบัติเหตุและความเสียหาย ภาพถ่ายที่เกิดเหตุหรือสภาพความเสียหาย ใบรับรองแพทย์ ใบมรณะบัตร

(๓) ไม่แจ้งผลการดำเนินคดีอาญาพร้อมส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องในคดีอาญาทั้งหมด เช่น สำเนารายงานประจำวัน สำเนาคำให้การชั้นสอบสวน สำเนาบันทีกเกี่ยวกับคำรับสารภาพและชำระค่าปรับของผู้ต้องหา สำเนาสรุปข้อเท็จจริง และความเห็นของพนักงานสอบสวน สำเนาคำพิพากษา ทั้งนี้ผู้ประสานคดีต้องติดตามและรายงานผลการดำเนินคดีอาญาต่อพนักงานอัยการจนกว่าคดีอาญาจะถึงที่สุด

๒.๓ คดีฟ้องขับไล่ เรียกค่าเสียหาย

กรณีไม่มีสัญญาเช่าแต่อยู่โดยบุกรุก และอยู่โดยละเมิดหลักฐานที่ตัวความต้องจัดส่งแก่พนักงานอัยการ ได้แก่

๒.๓.๑ หลักฐานเกี่ยวกับทรัพย์สิน และหลักฐานที่แสดงว่าหน่วยงานตัวความนั้นมิมีอำนาจฟ้องขับไล่ เช่น เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน หรือเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินเป็นผู้ดูแลรักษาทรัพย์สินตามกฎหมาย ระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒.๓.๒ เอกสารแสดงการได้มาซึ่งที่ดิน เช่น ได้มาตามพระราชบัญญัติเวนคืนสัญญาซื้อขายสัญญาให้ที่ดิน หลักฐานการอุทิศที่ดินให้เป็นที่ดินสาธารณะประโยชน์ พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่แสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง เช่น โฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เป็นต้น

๒.๓.๓ หลักฐานการส่ง-รับขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ หรือหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

๒.๓.๔ หลักฐานแสดงแนวเขตที่ชัดเจนของที่ดินส่วนที่ถูกบุกรุก จำนวนเนื้อที่ดินถูกบุกรุก เช่น หลักฐานการรังวัดของเจ้าหน้าที่ดิน หรือกรมธนารักษ์ สำหรับพื้นที่ส่วนที่ถูกบุกรุกให้ทำเครื่องหมายให้เห็นความแตกต่าง

๒.๓.๕ หลักฐานแสดงการบุกรุกหรือการใช้พื้นที่ เช่น แผนผัง ภาพถ่ายบันทึกการตรวจสอบสถานที่ของเจ้าหน้าที่

๒.๓.๖ เอกสารหรือหลักฐานแสดงราคาประเมินทรัพย์สินว่ามีราคาเท่าใด และส่วนที่ถูกบุกรุกมีราคาประเมินเท่าใด หากนำออกให้เช่าอาจให้เช่าได้ในราคาเท่าใด

๒.๓.๗ สำเนาหนังสือแจ้งให้ผู้บุกรุกพร้อมบริวารออกจากพื้นที่และหลักฐานการรับหนังสือ/ใบตอบรับทางไปรษณีย์

๒.๓.๘ หลักฐานที่แสดงว่าขณะยื่นฟ้องผู้บุกรุกและบริวารยังคงยึดถือครอบครองทรัพย์สินอยู่ เช่น ภาพถ่ายสถานที่พิพาท บันทึกการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่

๒.๓.๙ การคิดคำนวณค่าเสียหาย พร้อมหลักเกณฑ์ที่นำมาใช้ในการคำนวณ

๒.๓.๑๐ หากมีการดำเนินคดีอาญา โดยมีการแจ้งความดำเนินคดีอาญาต่อพนักงานสอบสวน ให้ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีอาญาดังกล่าว ผลคดีคำพิพากษาคดีอาญา ด้วย

๒.๔ การดำเนินคดีเกี่ยวกับที่ดิน

ไม่มีเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับที่ดิน เช่น กรณีการโต้แย้งกรรมสิทธิ์ที่ดิน ฟ้องขอทางจำป็นทางภาระจำยอม เพิกถอนการจดทะเบียน เพิกถอนการโอน หน่วยงานของรัฐรุกล้ำที่ดินเอกชน ห้ามหน่วยงานของรัฐรบกวนสิทธิการครอบครองของเอกชน

(๑) ไม่มีหลักฐานเกี่ยวกับการแสดงสิทธิในที่ดิน ได้แก่

๑. สำเนาโฉนดที่ดิน, โฉนดแผนที่, โฉนดตราจอง, ตราจองที่ตราว่าได้ทำประโยชน์แล้ว หรือ

๒. สำเนาหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓, น.ส.๓ ก ที่แสดงภาพถ่ายทางอากาศฯ) หรือ

๓. สำเนาใบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) หรือ

๔. สำเนาเอกสารสิทธิอื่นๆ เช่น ใบจอง (น.ส.๒), ใบไต่สวน (น.ส.๕) สปก, ภ.บ.ท. ๕ เป็นต้น

สำเนาเอกสารดังกล่าวให้ถ่ายเอกสารจากต้นฉบับเต็มทุกหน้า โดยเฉพาะสารบัญหน้าสุดท้ายที่มี ชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์รายล่าสุด และให้ถ่ายติด วัน เดือน ปี ที่ทำนิติกรรมด้วย

(๒) ไม่มีหลักฐานเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิ

๑. สำเนาคำร้อง คำขอ บันทึกถ้อยคำต่าง ๆ ที่ยื่นต่อเจ้าพนักงานที่ดินเพื่อขอออกเอกสารสิทธิ พร้อมคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ดินหรือเจ้าหน้าที่ที่ดิน

๒. ระวังแผนที่บริเวณที่ดินพิพาท

(๓) ไม่มีหลักฐานเกี่ยวกับการทำนิติกรรม

๑. สำเนาสัญญาซื้อขายที่ดิน, สำเนาหนังสือยกให้ที่ดิน ฯลฯ
๒. สำเนาสัญญาจำนองที่ดิน
๓. สำเนาเอกสารในการทำนิติกรรมอื่น ๆ ทุกประเภทที่เกี่ยวข้องในคดี
- (๔) ไม่มีหลักฐานเกี่ยวกับสภาพที่ตั้งของที่ดิน

๑. แผนผัง แผนที่ ภาพถ่ายทางอากาศ และภาพถ่ายที่แสดงทำเลที่ตั้ง
๒. รูปร่างและลักษณะแปลงที่ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน
๓. หลักฐานการรังวัดที่ดิน
 - หมายแจ้งเจ้าของที่ดินข้างเคียง
 - ภาพถ่ายระวางแผนที่
 - หนังสือโต้แย้งคัดค้านการรังวัด
 - ความเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการรังวัด

- (๕) ไม่มีหลักฐานเกี่ยวกับราคาที่ดิน

๑. ใบประเมินราคาที่ดิน (รวมราคาซื้อขายและราคาประเมิน)

๒. บัญชีราคาประเมินที่ดินที่ใช้ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมของสำนักงานประเมินทรัพย์สิน กรมธนารักษ์ ที่แสดงราคาประเมินของที่ดินพิพาท

(๖) กรณีเป็นที่ราชพัสดุ ไม่จัดส่งหนังสือมอบอำนาจให้ฟ้องคดีจากกระทรวงการคลัง โดยพิจารณาดังนี้

๑. กรณีไม่มีผู้ครอบครองและใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุ กรมธนารักษ์จะเป็นผู้ทำหน้าที่ดูแลรักษาที่ราชพัสดุและฟ้องคดีแทนกระทรวงการคลัง ตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครองดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ และกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๙ ดังนั้นจึงต้องจัดส่งหนังสือมอบอำนาจของกระทรวงการคลังที่มอบอำนาจให้กรมธนารักษ์ฟ้องคดีแทนพร้อมสำเนา กฎกระทรวงดังกล่าวมาด้วย

๒. กรณีผู้ครอบครองและใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุเป็นโจทก์ร่วมกันให้จัดส่งหนังสือมอบอำนาจจากกระทรวงการคลังที่มอบอำนาจให้ผู้ครอบครองและใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุเป็นผู้ฟ้องคดีแทนเป็นโจทก์ที่ ๑ และให้ผู้ครอบครองใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุเป็นโจทก์ที่ ๒ (ในฐานะผู้ครอบครอง ใช้ประโยชน์)

ทั้งนี้ข้อยกเว้น สำหรับที่ดินซึ่งไม่ต้องส่งหนังสือมอบอำนาจให้ฟ้องคดีจากกระทรวงการคลัง เนื่องจากสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ นำส่งขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ ตามมาตรา ๕๙ ของพระราชบัญญัติดังกล่าวนี้ ได้บัญญัติให้สถานศึกษาสามารถถือกรรมสิทธิ์ในบรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยมีผู้ทูลให้ หรือโดยการซื้อ หรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถานศึกษา โดยไม่ถือว่าอสังหาริมทรัพย์ที่โจทก์ได้มาเป็นที่ราชพัสดุ แต่จะเป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษานั้นๆ จะปรากฏหลักฐานแม้ว่าสถานศึกษาได้นำทรัพย์สินส่งขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ และกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง ได้รับขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ และได้จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ในสารบัญชีจดทะเบียนท้ายเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์

หรือสิทธิครอบครองให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์แล้ว และได้ให้สถานศึกษาเป็นผู้ครอบครองใช้ประโยชน์ก็ตาม กรณีดังกล่าวนี้ หากปรากฏว่าการบุกรุกได้เกิดขึ้นระหว่างปรากฏชื่อกระทรวงการคลังเป็นผู้กรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง หรืออยู่ในระหว่างการขอให้เพิกถอน การขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ สถานศึกษานั้นๆ ย่อมเป็นผู้มีอำนาจฟ้องคดีขับไล่ได้โดยตรง โดยไม่ต้องได้รับมอบอำนาจจากกระทรวงการคลังก่อน เพราะเป็นกรณีมีการจดทะเบียนผิดพลาดแต่ต้องส่งเอกสารที่แสดงการได้มา การนำส่งขึ้นทะเบียนให้แก่พนักงานอัยการ และหากอยู่ระหว่างขั้นตอนขอเพิกถอนการเป็นที่ราชพัสดุ ก็ให้จัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องมาทั้งหมดเพื่อนำสืบหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายเรื่องผู้มีชื่อในเอกสารมหาชนให้มีความชัดเจนว่าสถานศึกษานั้นๆ เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่แท้จริง ไม่ใช่กระทรวงการคลัง (หนังสือกรมธนารักษ์ ที่ กค ๐๓๐๔/๗๒๔๑ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕)

(๗) หลักฐานอื่นๆ (ถ้ามี) สำเนาฎุราธิบาย ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องในคดี

หมายเหตุ การจัดเตรียมเอกสารเป็นไปตามข้อพิพาท

๓. วิธีการคุ้มครองชั่วคราวก่อนพิพากษา

กรณีแก่ต่างหน่วยงานตัวความที่อยู่ในฐานะเป็นผู้ถูกฟ้องคดี เมื่อถูกบังคับใช้วิธีการคุ้มครองชั่วคราวและมีความประสงค์ขอให้ศาลเพิกถอนวิธีการชั่วคราวที่ศาลกำหนด ไม่มีข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่แสดงว่าคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีนั้นไม่มีมูลซึ่งพยานหลักฐานจะขึ้นอยู่กับเรื่องที่ฟ้องว่าเกี่ยวกับเรื่องอะไร เช่น ไม่ได้ผิดสัญญา ไม่ได้กระทำความผิด การกระทำตามคำฟ้องไม่เป็นความจริง ผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิฟ้องร้อง เป็นต้น

๔. กรณีผู้จะถูกฟ้องคดีถึงแก่ความตายก่อนยื่นคำฟ้อง

กรณีที่ผู้จะถูกฟ้องคดีถึงแก่ความตายก่อนยื่นฟ้องต่อศาลไม่อาจฟ้องผู้จะถูกฟ้องคดีได้ แต่อาจฟ้องทายาท ผู้จัดการมรดก หรือผู้ปกครองทรัพย์สินของผู้จะถูกฟ้องคดีได้

ปัญหาที่พบ

๑) หน่วยงานตัวความไม่สืบหาทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกของผู้ถูกฟ้องคดี เพื่อที่จะฟ้องทายาทในฐานะทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกของผู้ถูกฟ้องคดี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖๐๐ มาตรา ๑๖๐๑ และต้องฟ้องทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกภายใน ๑ ปี นับแต่ผู้ถูกฟ้องคดีตาย หรือควรารู้ถึงความตายของผู้ถูกฟ้องคดี แต่สิทธิเรียกร้องดังกล่าวนี้มีให้ฟ้องเมื่อพ้นกำหนด ๑๐ ปี นับแต่ลูกหนี้ตาย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม

การแก้ปัญหา

เมื่อหน่วยงานตัวความพบว่าผู้จะถูกฟ้องคดีถึงแก่ความตายต้องดำเนินการคัดถ่ายและส่งเอกสารแก่พนักงานอัยการดังนี้ คือ

๑. แบบรับรองรายการทะเบียนราษฎรของผู้ตาย
๒. ใบมรณะบัตรของลูกหนี้ผู้ตาย
๓. แบบรับรองรายการทะเบียนราษฎร หรือสูติบัตร ของทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกของลูกหนี้ผู้ตาย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖๒๙ เช่น ภรรยาหรือสามี บิดามารดา และบุตรทุกคนของผู้ตาย เป็นต้น

๔. ใบสำคัญการสมรสของลูกหนี้ผู้ตาย (ถ้ามี)

๕. สำเนาคำสั่งศาลตั้งผู้จัดการมรดกของลูกหนี้ผู้ตายในกรณีที่ผู้ตายมีผู้จัดการมรดก
๖. แบบรับรองรายการทะเบียนราษฎรของผู้จัดการมรดกของลูกหนี้ผู้ตาย
๗. ผลการสืบหาทรัพย์สินมรดกของลูกหนี้ผู้ตาย
๘. กรณีทรัพย์สินมรดกของผู้ตายโอนกรรมสิทธิ์ไปยังทายาทคนใด หรือบุคคลภายนอก

ภายหลังจากผู้ถูกฟ้องคดีตาย สำเนาหลักฐานการโอนกรรมสิทธิ์ เช่น สำเนาโฉนดที่ดิน บันทึกถ้อยคำของผู้โอนและผู้รับโอน นิติกรรมการโอนกรรมสิทธิ์ จากสำนักงานที่ดินหรือสำเนาทะเบียนรถยนต์ หรือสำเนาบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้ตาย เป็นต้น

๒) ในกรณีผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาถึงแก่ความตายหลังจากได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว และคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล

ปัญหาที่พบ

หน่วยงานตัวความไม่ได้สืบหาทายาทของผู้ถูกฟ้องคดี เพื่อจะได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลเรียกทายาทเข้ามาเป็นคู่ความแทนที่ผู้ตาย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๔๒ ภายในกำหนด ๑ ปี นับแต่วันที่ผู้ถูกฟ้องคดีถึงแก่ความตาย

ทางแก้ปัญหา แจ้งหน่วยงานตัวความดำเนินการตามข้อ ๑ โดยอนุโลม

- ๓) ในกรณีผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาถึงแก่ความตายระหว่างอยู่ในชั้นบังคับคดี

กรณีผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาถึงแก่ความตายระหว่างอยู่ในชั้นบังคับคดี ทายาทผู้ถูกฟ้องคดีมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาต่อไป ศาลออกคำสั่งบังคับแก่ผู้จัดการมรดกได้โดย ไม่ต้องเรียกให้ผู้จัดการมรดกเข้าเป็นคู่ความแทนที่ก่อนหน่วยงานตัวความไม่ได้สืบหาที่อยู่ของทายาทผู้ตายพร้อมรวบรวมเอกสารหลักฐานส่งให้พนักงานอัยการเช่นเดียวกันกับกรณีผู้ถูกฟ้องคดีถึงแก่ความตาย ก่อนฟ้อง

๕. การคัดค้านคำร้องขอดำเนินคดีโดยขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล (การขอดำเนินคดีอย่างคนอนาถาเดิม)

ตัวความไม่ได้จัดทำคำชี้แจงและส่งเอกสาร ดังนี้

- ๑) เอกสารผลการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีว่ามีทรัพย์สินหรือไม่ อย่างไร

๒) ผลการตรวจสอบการประกอบอาชีพของผู้ฟ้องคดี ว่าประกอบอาชีพใด มีรายได้หรือเงินเดือนเท่าใด

- ๓) ภาพถ่ายบ้านพัก ที่อยู่อาศัยของผู้ฟ้องคดี สถานประกอบกิจการงานของผู้ฟ้องคดี

๔) ตรวจสอบญาติใกล้ชิด เช่น บุตร ว่ามีอาชีพใด มีฐานะทางการเงินอย่างไร เพราะผู้ฟ้องคดีอาจมีบุตรที่ประกอบธุรกิจที่มีฐานะเพียงพอที่โจทก์จะหยิบยืมเงินมาชำระค่าธรรมเนียมได้

๖. กำหนดระยะเวลาการส่งสำนวนคดี

หน่วยงานตัวความไม่ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๘๔ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๙ เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเรื่องการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง อย่างเคร่งครัดเพื่อให้พนักงานอัยการมีเวลาอย่างเพียงพอในการตรวจสอบข้อเท็จจริงและศึกษาข้อกฎหมายอย่างละเอียดครบถ้วนซึ่งจะเป็นผลดีกับการดำเนินคดีการส่งเรื่อง

ให้พนักงานอัยการในระยะเวลากระชั้นชิดกับที่จะขาดอายุความทำให้พนักงานอัยการต้องเร่งรีบพิจารณาและรีบฟ้องไปให้ทันโดยไม่มีโอกาสจะตรวจสอบข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายอย่างละเอียดครบถ้วนซึ่งอาจมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นได้ อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติเมื่อหน่วยงานตัวความไม่ปฏิบัติตาม มติคณะรัฐมนตรีโดยไม่ได้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินการก่อนขาดอายุความ ๓ เดือนหรือส่งในระยะกระชั้นชิดใกล้จะขาดอายุความ สำนักงานอัยการที่รับผิดชอบในการดำเนินคดีปกครองแต่ละสำนักงาน อาจมีนโยบายในการรับเรื่องที่ไม่เหมือนกัน โดยบางสำนักงานอาจถือเคร่งครัดและไม่รับเรื่องไว้ดำเนินการ ในส่วนของสำนักงานคดีปกครองนั้นได้ขอความร่วมมือจากพนักงานอัยการผู้ปฏิบัติงานให้พยายามผ่อนปรนและรับเรื่องไว้ดำเนินการ แต่ถ้าหน่วยงานตัวความแห่งใดไม่ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น โดยส่งเรื่องล่าช้ามากจนไม่อาจจัดทำคำฟ้องได้ทัน สำนักงานคดีปกครองจะใช้มาตรการเคร่งครัดสำหรับหน่วยงานตัวความดังกล่าว โดยไม่รับดำเนินการและคืนเรื่องให้ตัวความ

๗. เมื่อหน่วยงานตัวความได้รับแจ้งผลคดีจากพนักงานอัยการแล้ว หากประสงค์จะอุทธรณ์หรือฎีกาทำความเข้าใจในประเด็นต่างๆ โดยละเอียด

กรณีที่หน่วยงานตัวความมีความเห็นแตกต่างจากความเห็นของพนักงานอัยการ เช่น พนักงานอัยการมีความเห็นควรไม่อุทธรณ์ แต่หน่วยงานตัวความประสงค์จะอุทธรณ์ หน่วยงานตัวความไม่มี คำชี้แจงในแต่ละประเด็นโดยละเอียดให้ชัดเจนทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย หากหน่วยงานตัวความประสงค์จะได้เอกสารหลักฐานในชั้นพิจารณาของศาลเพื่อประกอบการพิจารณาการโต้แย้งคำพิพากษาในประเด็นใด บางครั้งหยิบยกประเด็นที่ไม่ได้กล่าวมาแล้วในศาลชั้นต้น

๘. ปัญหาที่เกิดขึ้นกรณีส่งเรื่องให้แก้ต่างทางไปรษณีย์

ในการแจ้งความประสงค์ขอให้พนักงานอัยการดำเนินการแก้ต่างนั้น หากหน่วยงานตัวความใช้วิธีการส่งเรื่องทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ให้ส่งเรื่องมายังสำนักงานคดีปกครองก่อนครบกำหนดระยะเวลายื่นคำให้การอย่างน้อย ๑๕ วันทำการ เนื่องจากเคยมีหน่วยงานตัวความบางแห่งได้ส่งเรื่องคดีแก้ต่างให้พนักงานอัยการทางไปรษณีย์และหนังสือส่งเรื่องลงนามก่อนครบกำหนดยื่นคำให้การในระยะเวลากระชั้นชิดหรือบางหน่วยงานได้ส่งเรื่องมาล่วงหน้าเลยกำหนดระยะเวลายื่นคำให้การแล้ว อีกทั้งเอกสารหลักฐานที่ส่งมายังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์เพียงพอที่จะใช้ในการดำเนินคดีได้ การที่หน่วยงานส่งเรื่องมาในระยะเวลากระชั้นชิดใกล้ครบกำหนดระยะเวลายื่นคำให้การ หรือล่วงหน้าเลยกำหนดระยะเวลายื่นคำให้การดังกล่าว ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินคดีอย่างมาก เนื่องจากกรณีการส่งเรื่องทางไปรษณีย์นั้น สำหรับสำนักงานคดีปกครองไม่ได้มีบทบัญญัติของกฎหมายเช่นเดียวกับข้อ ๑๓ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่จะให้ถือว่าวันที่ส่งเอกสารแก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์เป็นวันที่ยื่นเอกสารต่อศาล จนเป็นเหตุให้การดำเนินคดีล่าช้าในระหว่างการนำส่งอันมีผลทำให้ล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาที่ต้องดำเนินการตามกฎหมาย และการส่งเรื่องทางไปรษณีย์มักจะมีปัญหาการขาดซึ่งเอกสารสำคัญในการดำเนินคดี

๙. ปัญหาเกี่ยวกับการประสานงานของผู้ประสานงานคดี หน่วยงานตัวความบางหน่วยงานที่ส่งเรื่องมาให้สำนักงานคดีปกครองดำเนินคดีแทนไม่ได้แจ้งรายชื่อ และหมายเลขโทรศัพท์ของผู้ประสานงานคดีเพื่อใช้ในการติดต่อประสานงานหรือบางหน่วยงานมีขั้นตอนการดำเนินการที่ล่าช้า ยังไม่ให้ความร่วมมือในการ

ดำเนินคดีเท่าที่ควร

สรุปปัญหาที่พบในทางปฏิบัติ

๑. หน่วยงานตัวความส่งสำนวนมาให้โดยไม่มีการจัดทำสรุปข้อเท็จจริง ทำให้ไม่สามารถดำเนินการในขั้นตอนต่อไปได้

๒. หน่วยงานตัวดำเนินการยื่นคำขอขยายระยะเวลายื่นคำให้การต่อศาลไว้หลายครั้งแล้วจึงส่งสำนวนมายังสำนักงานคดีปกครองโดยไม่มีการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับคดี ทำให้พนักงานอัยการต้องยื่นคำขอขยายระยะเวลายื่นคำให้การออกไปอีก ซึ่งศาลอาจอนุญาตให้ขยายระยะเวลาเป็นครั้งสุดท้าย หรือไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาเลย

๓. หน่วยงานตัวความส่งสำนวนคดีมายังสำนักงานคดีปกครองในระยะเวลากระชั้นชิดใกล้จะครบกำหนดระยะเวลายื่นคำให้การ โดยไม่ยอมดำเนินการยื่นคำขอขยายระยะเวลายื่นคำให้การต่อศาลก่อนส่งสำนวนคดี

๔. หน่วยงานตัวความส่งสำนวนคดีมายังสำนักงานคดีปกครองล่วงเลยระยะเวลายื่นคำให้การแล้ว

๕. หน่วยงานตัวความส่งเอกสารหลักฐานมาไม่ครบถ้วนเพียงพอที่จะยื่นต่อศาล

๖. หนังสือมอบอำนาจที่ส่งมาไม่ถูกต้อง ขาดคำสั่งมอบอำนาจ คำสั่งแต่งตั้งการดำรงตำแหน่งของผู้มอบอำนาจและของผู้รับมอบอำนาจ และหลักฐานบัตรประจำตัวของผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ หรือมติของที่ประชุมเรื่องการมอบอำนาจ

๗. กรณีที่มีหน่วยงานตัวความตั้งแต่ ๒ หน่วยงานขึ้นไปซึ่งมีความเกี่ยวข้องกันถูกฟ้องคดีเป็นคดีเดียวกัน ส่งสำนวนคดีมายังสำนักงานคดีปกครองโดยไม่มีการประสานงานภายใน ทำให้สรุปข้อเท็จจริงออกมาในทิศทางที่แตกต่างกัน ไม่เป็นเอกภาพ

๘. กรณีที่หน่วยงานตัวความถูกฟ้องคดีตั้งแต่ ๒ หน่วยงานขึ้นไป การส่งสำนวนมายังสำนักงานคดีปกครองจะส่งมาไม่พร้อมกัน ทำให้ต้องรอสำนวนจากอีกหน่วยงานหนึ่ง โดยพนักงานอัยการต้องดำเนินการขอขยายระยะเวลาให้แก่หน่วยงานตัวความที่ส่งเรื่องมาก่อน ทำให้การดำเนินคดีล่าช้าออกไปอีก

๙. เอกสารที่หน่วยงานตัวความส่งมาให้ ไม่ได้มีการรับรองสำเนาถูกต้องทุกแผ่นทุกหน้า

๑๐. กรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ทำคำชี้แจง หน่วยงานตัวความจัดทำคำชี้แจงไม่ตรงตามประเด็นในคำสั่งศาล

๑๑. หน่วยงานตัวความไม่ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๘๔ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๙ เรื่องการปรับปรุง มติคณะรัฐมนตรีเรื่องการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครองอย่างเคร่งครัด

๑๒. หน่วยงานตัวความไม่ส่งคำชี้แจงต่าง ๆ ภายในระยะเวลาที่พนักงานอัยการกำหนด โดยไม่ได้แจ้งเหตุขัดข้องให้ทราบ ทำให้พนักงานอัยการต้องดำเนินการขอขยายระยะเวลาออกไปโดยขาดเหตุผลอ้างอิงในคำขอขยายระยะเวลา ทำให้เกิดปัญหาในกรณีที่ศาลมีคำสั่งเรียกดูเอกสารของหน่วยงานตัวความ

๑๓. กรณีอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุด หน่วยงานตัวความส่งคำชี้แจงมาให้กระชั้นชิดใกล้ครบกำหนดยื่นคำอุทธรณ์ หรือในวันครบกำหนดยื่นคำอุทธรณ์

ส่วนที่ ๒

การประชุมกลุ่มย่อยเพื่อระดมความคิด
(Workshop)

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิด (Workshop)

กลุ่มที่	หัวข้อการประชุมกลุ่ม
๑	ปัญหา-อุปสรรคของการส่งสำนวนทางไพรศนีย์ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น
๒	ปัญหา-อุปสรรคในการสรุปเรื่อง การชี้แจง ส่งเอกสารให้พนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดีปกครอง ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น
๓	ปัญหา-อุปสรรคในการสรุปเรื่อง การชี้แจง ส่งเอกสารให้พนักงานอัยการเพื่อแก้ต่างคดีปกครอง ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น
๔	ปัญหา-อุปสรรคในการชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลในการจัดทำคำแก้อุทธรณ์ วิธีการป้องกันแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น
๕	ปัญหา-อุปสรรคในการจัดทำคำชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลประกอบการอุทธรณ์ตลอดจนวิธีการ ป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น
๖	ปัญหา-อุปสรรคเกี่ยวกับการจัดทำหนังสือ/ใบมอบอำนาจให้ดำเนินคดีและเอกสารประกอบ เพื่อส่งพนักงานอัยการ ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น
๗	ปัญหา-อุปสรรคเกี่ยวกับการไต่สวนคำร้องขอทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งคำร้องขอให้คุ้มครอง ประโยชน์ในระหว่างพิจารณาคดี หรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษา ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น
๘	ปัญหา-อุปสรรคในวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง ในวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก วันฟังคำพิพากษา หรือคำสั่งศาล ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น
๙	ปัญหา-อุปสรรคในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองของตัวความ และการบังคับคดี ตามคำพิพากษา ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น
๑๐	ปัญหา-อุปสรรคในการตั้งผู้ประสานงานคดีเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงและการประสานงานระหว่าง ตัวความกับพนักงานอัยการ (เฉพาะการมาพบพนักงานอัยการและการนำพยานมาพบพนักงาน อัยการ) ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น
๑๑	ปัญหา-อุปสรรคในการว่าต่างและแก้ต่างในคดีปกครองที่มีข้อสัญญาอนุญาตตุลาการ การขอบังคับ ตามคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการและการขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการ ตลอดจน วิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น
๑๒	ปัญหา-อุปสรรคในการดำเนินการตามคำสั่งศาลเช่น คำสั่งให้แยกฟ้อง การขอขยายระยะเวลา ฯลฯ ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

กลุ่มที่	หัวข้อการประชุมกลุ่ม
๑๓	ปัญหา-อุปสรรคในการกำหนดวันครบระยะเวลาการฟ้อง และเหตุจำเป็นอื่นที่จะขอฟ้องคดี เมื่อล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องในหนังสือส่งเรื่องให้พนักงานอัยการ ในคดีพิพาทเกี่ยวกับค่าปรับรายวัน ค่าจ้างเพิ่มขึ้นจากการจ้างลูกจ้างรายใหม่ทำงานให้แล้วเสร็จ ค่าควบคุมงาน ค่าซ่อมแซมงานชำรุดบกพร่อง ค่าปรับและเงินทุนที่ต้องคืนตามสัญญาเงินทุน เงินค่าเวนคืนที่หน่วยงานจ่ายเกินไป และระยะเวลาการดำเนินการยื่นคำเสนอคำพิพาทเสนออนุญาตตุลาการ ฯลฯ ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น
๑๔	ปัญหา-อุปสรรคในการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้สำนวนคดีขาดอายุความ หรือพ้นระยะเวลาฟ้องคดี ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น
๑๕	ปัญหา-อุปสรรคในการเบิกจ่ายเงินค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี การไต่สวนยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ประชุมกลุ่มย่อย เพื่อระดมความคิดเห็น (Workshop)

กลุ่มที่ ๑

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคของการส่งสำนวนทางไปรษณีย์ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหา

และอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ผู้รับผิดชอบ : นางชนัญญา ชัยสุวรรณ

รองอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีปกครอง

ผู้เข้าร่วมประชุม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง -สังกัด
๑.	นางฉัตรพร ฝั่งบุญ ณ อยุธยา	นิติกรชำนาญการพิเศษ/กรมที่ดิน
๒.	นางสาวสุตาพร สกุลดี	นิติกรชำนาญการ/สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
๓.	นายปิยะพงษ์ โกมลเสวิน	นิติกร/สำนักงานประกันสังคม
๔.	นางสาวสุรรัตน์ ชูวาฬพักษ์	นิติกรปฏิบัติการ/สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕.	นางฐิตินันท์ สองสมุทรจิตร	นิติกรชำนาญการ/กรมการค้าต่างประเทศ
๖.	นายพงษ์เกียรติ สิทธิเวช	นิติกรชำนาญการ/สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๗.	นายณัฐกิตติ์ สมสุข	นิติกร/มหาวิทยาลัยมหิดล
๘.	นางสาวมาลีภรณ์ คุ่มเกษม	นิติกรชำนาญการพิเศษ/กรมศิลปากร
๙.	นางสาวปัทมา คัจฉพันธุ์	นิติกร/มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๑๐.	นางวรารภรณ์ ลิ้มสงวน	นิติกรชำนาญการพิเศษ/กรมทางหลวง

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ ๑

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคของการส่งสำนวนทางไปรษณีย์ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
๑. อาจทำให้หนังสือขอความอนุเคราะห์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่งส่งไปให้ดำเนินคดีสูญหาย ไม่ถึงผู้รับ ๒. ไม่สามารถกำหนดระยะเวลาได้อย่างชัดเจนว่า หนังสือขอความอนุเคราะห์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องจะถึงผู้รับเมื่อใด ๓. หนังสือขอความอนุเคราะห์ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องที่ได้จัดส่งไปทางไปรษณีย์อาจถูกจัดส่งไปยังสถานที่อื่น ไม่เป็นไปตามความประสงค์ของหน่วยงาน ๔. หนังสือขอความอนุเคราะห์ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง (ในคดีที่ขอให้แก้ต่าง) อาจมาถึงเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลายื่นคำให้การ อีกทั้ง หากหน่วยงานไม่ได้ขยายระยะเวลายื่นคำให้การ อาจเป็นอุปสรรคที่ต้องมาขออนุญาตต่อศาลเพื่อขอขยายระยะเวลาออกไป พนักงานไปรษณีย์เป็นวันที่ยื่นเอกสารต่อศาล หน่วยงานของรัฐ และสำนักงานคดีปกครองไม่ได้มีบทบาทปฏิบัติของกฎหมายรองรับไว้ในทำนองอย่างเดียวกัน ๘. มีบางหน่วยงานที่แจ้งว่า มีบุคลากรของหน่วยงานกฎหมายจำนวนน้อย ในกรณีที่ต้องส่งเรื่องไปยังสำนักงานคดีปกครองอื่นๆ ประจำศาลปกครองภูมิภาค อาจมีข้อจำกัด และมีความยุ่งยาก	การส่งเรื่องของหน่วยงานตัวความ ให้แก่สำนักงานคดีปกครอง ในทุกประเภทคดีที่ขอให้สำนักงานคดีปกครองเป็นผู้รับมอบอำนาจให้ดำเนินคดี ให้หน่วยงานตัวความต้องส่งเรื่องให้สำนักงานคดีปกครองด้วยตนเอง โดยผู้ประสานคดีซึ่งได้รับมอบหมายจากหน่วยงานตัวความ การนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ ให้ดำเนินคดี พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง มาส่งด้วยตนเองนั้น ทำให้หน่วยงานตัวความสามารถทราบถึงความประสงค์ที่แท้จริง แนวทางการแก้ไขปัญหา และทำให้ทราบช่องทางในการติดต่อประสานงานกัน เช่น ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ประสานคดี หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่จะใช้ในการประสานงานระหว่างกัน เป็นต้น สำหรับบางหน่วยงานที่แจ้งว่ามีบุคลากรของหน่วยงานกฎหมายจำนวนน้อย ในกรณีที่ต้องส่งเรื่องไปยังสำนักงานคดี ดังนั้นในกรณีที่จำเป็นต้องส่งเอกสารทางไปรษณีย์ก็ขอให้ผู้ประสานคดีของหน่วยงานตัวความพยายามหรือเร่งติดต่อสื่อสารกับพนักงานอัยการเจ้าของเรื่องโดยเร็ว	

ประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็น (Workshop)

กลุ่มที่ ๒

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคในการสรุปเรื่อง การชี้แจง ส่งเอกสารให้พนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดีปกครอง

ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ผู้รับผิดชอบ : นายสถาพร บำรุงไทย อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีปกครอง ๔

ผู้เข้าร่วมประชุม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง -สังกัด
๑.	นายภาสพงศ์ ขาวกระจ่าง	นิติกร ๖ว/องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี
๒.	นายกฤษดา เขยคาน	นิติกรชำนาญการ/สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน
๓.	นายสมาวิษฐ์ สุพรรณไพ	นิติกรชำนาญการพิเศษ/สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
๔.	นายสังวาลย์ คันทา	นิติกร ๗ว/องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ
๕.	นางประครองศักดิ์ ชันเพียแก้ว	นิติกรชำนาญการ/กรมการปกครอง
๖.	นางสาวอังคณา โชติช่วง	นิติกร ๖/การประปานครหลวง
๗.	น.ท.พิทักษ์ เพียรพิทักษ์	หัวหน้าแผนกความรับผิดชอบทางละเมิด/สำนักงานพระธรรมนูญทหารอากาศ
๘.	นางสาวเพ็ญพิมล อรุณสุรัตน์	นิติกรอาวุโส สำนักคดี/ธนาคารแห่งประเทศไทย
๙.	นายภูมินทร์ สิงหลกะนนท์	นิติกร/กรมทางหลวงชนบท
๑๐.	นางธนกร คัมพะจันทร์	นิติกรชำนาญการ/มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ ๒

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคในการสรุปเรื่อง การชี้แจง ส่งเอกสารให้พนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดีปกครอง
ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
๑. ในกรณีขอให้ว่าต่าง และเอกสารซึ่งมีความสำคัญในคดีซึ่งอยู่ในความครอบครองของบุคคลภายนอก หรืออยู่หน่วยงานอื่น ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ	๑. ให้ผู้ประสานงานในคดีเร่งส่งเอกสารเท่าที่มีอยู่ในความครอบครองมาให้พนักงานอัยการก่อน โดยให้แจ้งว่าเอกสารใดมีความความสำคัญแก่คดีอย่างไร ในประเด็นใด และอยู่ในความครอบครองของผู้ใด รวมทั้งเหตุขัดข้องที่ไม่อาจนำเอกสารดังกล่าวมาได้เพื่อให้พนักงานอัยการพิจารณาถึงความสำคัญของเอกสารดังกล่าวเสียก่อน เมื่อหากมีการดำเนินการในทางศาล พนักงานอัยการอาจขอให้ศาลมีคำสั่งเรียกเอกสารดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาได้	
๒. ในกรณีก่อนฟ้องคดีต้องมีการสอบพยานบุคคล เพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงโดยพยานบุคคลอยู่หน่วยงานอื่นในสังกัดเดียวกัน หรือต่างสังกัด ต้องใช้เวลาในการติดต่อประสานงาน	๒. ให้ผู้ประสานงานในคดีต้องเร่งติดต่อประสานงานโดยเร็ว หากมีเหตุขัดข้องให้เสนอผู้บังคับบัญชากำหนดนโยบาย	
๓. กรณีคิดค่าเสียหายและดอกเบี้ยตามกฎหมายที่ต้องส่งเรื่องให้หน่วยงานทางการเงิน ซึ่งอยู่ต่างหน่วยงานดำเนินการให้ ทำให้เกิดความล่าช้า	๓. ดำเนินการตามข้อ ๒.	
๔. นิติกรบางหน่วยงานไม่เคยทำเรื่องฟ้องคดีปกครอง กรณีเกี่ยวกับอายุความ ต้องดำเนินการอย่างไร	๔. ต้องหมั่นศึกษาหาความรู้จากแนวคำพิพากษาของศาลปกครองหรือศาลอื่นเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินคดี	

ประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็น (Workshop)

กลุ่มที่ ๓

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคในการสรุปเรื่อง การชี้แจง ส่งเอกสารให้พนักงานอัยการเพื่อแก้ต่างคดีปกครอง

ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ผู้รับผิดชอบ : นายวิรัช ธัญญะกิจ อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีปกครอง ๒

ผู้เข้าร่วมประชุม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง -สังกัด
๑.	นางสาวจิราภรณ์ เลิศมงคลนาม	นิติกรชำนาญการพิเศษ/กรมเจ้าท่า
๒.	นายชีวิน อินทรนุกูล	นิติกรชำนาญการพิเศษ/กรมชลประทาน
๓.	นายพิทยา ปราโมทย์วรพันธุ์	นิติกรชำนาญการพิเศษ/กรมควบคุมมลพิษ
๔.	พันโท คำแสน ว่องไว	หัวหน้าแผนกคดีอาญาและวินัย/กองทัพบก
๕.	นางสาวอัจฉราวรรณ ฉัตรเวทิน	นิติกร/มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๖.	นายภักดิ์ รุ่งโอภาวิศิษฐ์	เจ้าหน้าที่นิติกร/บริษัท ที โอ ที จำกัด (มหาชน)
๗.	นายไกรสิทธิ์ ทองโชค	นิติกรชำนาญการ/กรุงเทพมหานคร
๘.	นางสาวดารุณี ธนาพรสังสุทธิ์	นิติกรชำนาญการพิเศษ/กรมสรรพากร
๙.	นายมัธศักดิ์ เรืองแสน	นิติกร ๔/การทางพิเศษแห่งประเทศไทย
๑๐.	นาวาเอก อรรถพล แจ่มศรีใส	รองผู้อำนวยการกองคดี/สำนักงานพระธรรมนูญทหารเรือ

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ ๓

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคในการสรุปเรื่อง การชี้แจง ส่งเอกสารให้พนักงานอัยการเพื่อแก้ต่างคดีปกครอง
ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
๑. หน่วยงานตัวความได้รับหมายแจ้งคำสั่งให้จัดทำคำให้การหรือคำให้การเพิ่มเติมในระยะเวลากระชั้นชิด ๒. ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากพยานบุคคล พยานเอกสารการจัดกระจายอยู่หลายแห่ง เป็นเหตุให้ต้องใช้ระยะเวลาในการรวบรวมข้อเท็จจริงและเอกสารในการจัดทำคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อจัดทำคำให้การ หรือคำให้การเพิ่มเติม	๑. ให้มีหน่วยงานคัดกรองที่เกี่ยวกับเรื่องคำสั่ง/หมายศาล เช่น หมายศาลที่กำหนดระยะเวลาเร่งด่วน เป็นต้น เพื่อลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน เพื่อจัดส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเร็ว ๒. ให้หน่วยงานดำเนินการดังนี้ - มีหนังสือแจ้งให้พยานบุคคลที่เกี่ยวข้องชี้แจงข้อเท็จจริงเป็นลายลักษณ์อักษรหรือให้จัดส่งเอกสารไปยังหน่วยงานหลัก หากไม่ได้รับความร่วมมือให้นิติกร ผู้ประสานคดีเดินทางไปสอบข้อเท็จจริงหรือไปติดตามเอกสารด้วยตนเอง ทั้งนี้เพื่อจัดทำคำชี้แจงข้อเท็จจริงส่งไปยังพนักงานอัยการเพื่อจัดทำคำให้การ หรือคำให้การเพิ่มเติม หากมีเหตุขัดข้องไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดให้มีหนังสือแจ้งให้พนักงานอัยการเพื่อขอขยายระยะเวลายื่นคำให้การ หรือคำให้การเพิ่มเติม	

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
๓. ความล่าช้าซึ่งเกิดจากการเสนอข้อเท็จจริง และความเห็นตามลำดับชั้นในสายการบังคับบัญชาก่อนส่งคำชี้แจงให้พนักงานอัยการ	๓. ให้หน่วยงานตัวความดำเนินการดังนี้ - นิติกรผู้ประสานคดีอาจประสานกับพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนเพื่อจัดส่งร่างข้อเท็จจริงเพื่อพิจารณาไปพลางก่อน - ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเร่งรัดดำเนินการตามสายการบังคับบัญชาโดยด่วน	

ประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็น (Workshop)

กลุ่มที่ ๔

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคในการชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลในการจัดทำคำแก้อุทธรณ์

ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ผู้รับผิดชอบ : ว่าที่ร้อยตรีสมชาย อำนวยสมบัติ

อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีปกครอง ๕

ผู้เข้าร่วมประชุม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง - สังกัด
๑.	นายณัฐพงศ์ ศักดิ์ เสนาภักดิ์	นิติกรอาวุโส ๕/บริษัท ทำอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)
๒.	นายชำนาญ เล็กสกุล	นิติกรชำนาญการ/กรมราชทัณฑ์
๓.	นายวันชัย ปิ่นแก้ว	นิติกรชำนาญการ/กรมราชทัณฑ์
๔.	นายสุรินทร์ นิมิตรพันธ์	นิติกรชำนาญการ/กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
๕.	นายปรกรณ์ ภูขัง	นิติกรปฏิบัติการ/กรมทรัพยากรน้ำ
๖.	นายวิเชียร คำชุม	นิติกรชำนาญการพิเศษ/กรมทรัพยากรน้ำ
๗.	นางสาวศิริราตรี ศรีเสถียรวงศ์	นิติกร/กรมประมง
๘.	นายพุดพิงษ์ ออบสุวรรณ	นิติกรชำนาญการพิเศษ/กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช
๙.	นางสาวศราวดี อุ่นภิรมย์	นิติกร ๓/องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี
๑๐.	นายประมวล เฉลียว	ผู้อำนวยการกลุ่มนิติการ/สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ ๔

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคในการชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลในการจัดทำคำแก้อุทธรณ์
ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
๑. หน่วยงานตัวความเป็นหน่วยงานใหญ่ มีหน่วยงานภายในหลายหน่วยงาน เมื่อได้รับหมายแจ้งคำสั่งให้จัดทำ คำแก้อุทธรณ์เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ ต้องใช้ระยะเวลาในการส่งเรื่องให้ หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการ ประกอบกับได้รับหมายแจ้งคำสั่ง ในระยะเวลากระชั้นชิด	๑. หน่วยงานตัวความอาจดำเนินการ ดังนี้ - จัดให้มีหน่วยงานคัดกรองที่ เกี่ยวกับเรื่องคำสั่ง/หมายศาล เช่น หมายศาลที่กำหนดระยะเวลาเร่งด่วน เป็นต้น เพื่อลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน เพื่อจัดส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเร็ว - หากไม่อาจดำเนินการจัดทำ คำชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อแก้อุทธรณ์ ได้ทันภายในกำหนดระยะเวลา ให้มี หนังสือแจ้งเหตุขัดข้อง ให้พนักงาน อัยการยื่นคำร้องขยายระยะเวลายื่น คำแก้อุทธรณ์	
๒. มีบุคลากรไม่เพียงพอ และปริมาณ งานมาก	๒. ควรเสนอให้มีการเพิ่มบุคลากรให้ เหมาะสมกับปริมาณงาน	

ประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็น (Workshop)

กลุ่มที่ ๕

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคในการจัดทำคำชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลประกอบการอุทธรณ์

ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ผู้รับผิดชอบ : นายภูมิชาย ทานัยพงศ์

อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีปกครอง ๓

ผู้เข้าร่วมประชุม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง - สังกัด
๑.	นายขวัญชัย อนันตานนท์	นิติกรชำนาญการพิเศษ/กรมที่ดิน
๒.	นายสุบิน แสงสุริยา	นิติกรชำนาญการ/สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
๓.	นายเอกราช โภชนกิจ	นิติกรปฏิบัติการ/กรมการขนส่งทางบก
๔.	นางสาวสาธิตา คัมภีรภาพ	นิติกรปฏิบัติการ/สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง
๕.	นางสาวสุรางคณา สุกโรดม	นิติกร/กรมศุลกากร
๖.	นางรัตนา อัครนิบุตร	นิติกร ๗/การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
๗.	นางสาววรัทยา วรรณกลัด	นิติกร ๕/บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)
๘.	น.ท.อรรถรงค์ ศรีมุข	หัวหน้าแผนกคดีปกครอง/สำนักงานพระธรรมนูญทหารอากาศ
๙.	นางสาวอัญชลี ห่อสมบัติ	นิติกร สำนักคดี/ธนาคารแห่งประเทศไทย
๑๐.	นายเอกพจน์ นวมจิต	นิติกรชำนาญการพิเศษ/กรมทางหลวง

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ ๕

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคในการจัดทำคำชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลประกอบการอุทธรณ์
ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
๑. ระยะเวลาในการยื่นอุทธรณ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ ๓๐ วันนั้น เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เพราะกว่าที่ตัวความจะพิจารณาว่าควรอุทธรณ์หรือไม่อุทธรณ์ ต้องผ่านหลายขั้นตอน ตั้งแต่รอความเห็นจากพนักงานอัยการแจ้งไป แล้วต้องมีกระบวนการภายในของตัวความที่ต้องรวบรวมตรวจคำพิพากษา และเสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร อีกทั้งในกรณีที่หน่วยงานภายในตัวความอยู่ในส่วนภูมิภาคจะต้องส่งเรื่องไปยังส่วนภูมิภาคก่อนแล้วส่งเรื่องมายังส่วนกลาง ทำให้เสนอข้อเท็จจริงในประเด็นที่จะอุทธรณ์ล่าช้า	๑. เนื่องจากระยะเวลาในการยื่นอุทธรณ์เป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดไว้ไม่สามารถขยายได้ ดังนั้น ในเบื้องต้นที่สามารถกระทำได้ในขณะนี้คือพนักงานอัยการต้องคัดคำพิพากษาแล้วแจ้งผลคดีให้เร็วที่สุด และเตรียมร่างคำอุทธรณ์รอเอาไว้เลยเพราะในบางครั้งถ้ารอหน่วยงานตัวความแจ้งความประสงค์ที่จะอุทธรณ์กลับมาก่อนแล้วจึงจัดทำคำอุทธรณ์อาจไม่ทันการ ส่วนหน่วยงานตัวความที่ได้รับหนังสือแจ้งผลคดีและคำพิพากษาก็ต้องรีบแจ้งความประสงค์และเหตุผลของการอุทธรณ์ทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ให้พนักงานอัยการทราบโดยเร็วที่สุดเช่นกัน เพื่อให้สามารถจัดทำอุทธรณ์ยื่นต่อศาลได้ทันช่วงที่ ส่วนเงินค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์แม้ล่าช้าไปบ้าง	

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
๒. การแจ้งความเห็นว่าควรอุทธรณ์หรือไม่ของพนักงานอัยการไปยังตัวความไม่มีเหตุผลประกอบความเห็น	พนักงานอัยการสามารถขอขยายระยะเวลาในการวางเงินได้ในระยะยาวหากต้องการให้มีการขยายระยะเวลาในการอุทธรณ์คงต้องขอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อให้มีบทบัญญัติที่ให้อำนาจศาลสั่งขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ได้ ๒. กรณีที่พนักงานอัยการเห็นควรอุทธรณ์หรือไม่ พนักงานอัยการได้แจ้งความเห็นควรอุทธรณ์หรือไม่อุทธรณ์พร้อมเหตุผลโดยสังเขปให้ตัวความพิจารณาแล้ว	

ประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็น (Workshop)

กลุ่มที่ ๖

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคเกี่ยวกับการจัดทำหนังสือ/ใบมอบอำนาจให้ดำเนินคดีและเอกสารประกอบ
เพื่อส่งพนักงานอัยการ ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ผู้รับผิดชอบ: เรือโทนคราษฎร์ โลกะกะสิน

อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีปกครอง ๑

ผู้เข้าร่วมประชุม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง - สังกัด
๑.	นายพิเชษฐ โชคบุญธิยานนท์	ผู้อำนวยการกองนิติการ/บริษัท วิทายุการบิณฑ์แห่งประเทศไทย จำกัด
๒.	นางสาวนิตยา อะริยะ	นิติกรปฏิบัติการ/กรมการbinพลเรือน
๓.	ว่าที่ ร.ต. สิงหปัญะ วิชานนะ	นิติกรชำนาญการ/สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
๔.	นายมนตรี ธรรมวัฒน์	นิติกรชำนาญการพิเศษ/กรมทางหลวง
๕.	นางสาวชมพูนุท สุขศรีมั่งมี	นิติกรปฏิบัติการ/สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๖.	นางสาวภัทราวรรณ แท้เที่ยง	นิติกรปฏิบัติการ/สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๗.	นายสรารุช ฤทธิรัตน์	นิติกรปฏิบัติการ/กรมควบคุมมลพิษ
๘.	พันเอก อีรพล ปัทมานนท์	รองผู้อำนวยการกองคดี/กองทัพบก
๙.	นายเผด็จ สุวรรณกิจ	นิติกรปฏิบัติการ/สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๑๐.	นางสาวสมกนก โชคล้ำเลิศ	นิติกร ๖/องค์การคลังสินค้า

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ ๖

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคเกี่ยวกับการจัดทำหนังสือ/ใบมอบอำนาจให้ดำเนินคดีและเอกสารประกอบ
เพื่อส่งพนักงานอัยการ ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
๑. การมอบอำนาจในตำแหน่งหน้าที่หรือตัวบุคคลในกรณีสับเปลี่ยนและโยกย้ายตำแหน่ง	๑. กรณีมีคำสั่งมอบหมายให้ผู้หนึ่งผู้ใดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทน เกี่ยวกับการดำเนินคดีปกครอง ให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายตามคำสั่งดังกล่าว ลงนามในใบมอบอำนาจเพื่อมอบหมายให้พนักงานอัยการดำเนินคดีแทนหน่วยงาน ๒. กรณีอยู่ระหว่างการเปลี่ยนตัวบุคคล ผู้ดำรงตำแหน่งให้ผู้รักษาราชการแทนเป็นผู้ลงนามในใบมอบอำนาจเพื่อมอบหมายให้พนักงานอัยการดำเนินคดีแทนหน่วยงาน ๓. กรณีที่มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งของหน่วยงานแล้ว ให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้ลงนามในใบมอบอำนาจเพื่อมอบหมายให้พนักงานอัยการดำเนินคดีแทนหน่วยงาน ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตาม ข้อ ๑ ถึงข้อ ๓ แล้วเสร็จให้จัดส่งใบมอบอำนาจพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมอบอำนาจไปยังพนักงานอัยการผู้รับมอบอำนาจโดยเร็ว โดยไม่ต้องรอหนังสือแจ้งจากพนักงานอัยการ	

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
๒. การมอบอำนาจในรูปองค์กรกลุ่มจะต้องดำเนินการอย่างไร ๒.๑ หากคณะกรรมการมีองค์ประกอบจากบุคคลในหน่วยงานเดียวกัน ๒.๒ หากคณะกรรมการมีองค์ประกอบจากบุคคลต่างหน่วยงาน	คณะกรรมการ (ตามข้อ ๒.๑ และข้อ ๒.๒ ของปัญหาและอุปสรรค) อาจประชุมโดยมีมติมอบหมายให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือผู้ดำรงตำแหน่งใด เป็นผู้มียอำนาจทำการแทนคณะกรรมการในการมอบอำนาจให้พนักงานอัยการดำเนินคดีแทนคณะกรรมการดังกล่าว รวมทั้งให้พนักงานอัยการมีอำนาจมอบอำนาจช่วงในการดำเนินคดีแทนคณะกรรมการได้ด้วย	ข้อควรปฏิบัติ - ในการประชุมคณะกรรมการอาจมีวาระการประชุมเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้ดำเนินคดีแทนคณะกรรมการไว้ล่วงหน้า แม้ยังไม่เกิดกรณีการฟ้องร้องต่อศาลขึ้นก็ตาม - ในการประชุมคณะกรรมการเพื่อมีมติ ให้คำวินิจฉัยองค์ประชุมและองค์มติตามกฎหมายหรือข้อบังคับการประชุม

ประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็น (Workshop)

กลุ่มที่ ๗

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคเกี่ยวกับการไต่สวนคำร้องขอทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่ง คำร้องขอให้คุ้มครองประโยชน์
ในระหว่างพิจารณาคดี หรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษา ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหา

และอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ผู้รับผิดชอบ: นายชัยฤทธิ์ คงมา

อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีปกครอง ๖

ผู้เข้าร่วมประชุม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง -สังกัด
๑.	นายวุฒดนัย เผือกสวัสดิ์	นิติกรชำนาญการ/สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์
๒.	นายเกษมพล วุฒิจันทร์	นิติกรชำนาญการพิเศษ/สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๓.	นายชินเดช อภิธนาชาล	นิติกร/องค์การคลังสินค้า
๔.	นายประพฤติ เต็บโต	นิติกรชำนาญการ/สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม
๕.	นายอนุวัฒน์ ขอบสันเทียะ	นิติกร/จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๖.	นางสาวฐิติรัตน์ ใจกล้า	นิติกร ๔/การทางพิเศษแห่งประเทศไทย
๗.	นางสาวอาสินีพัฒน์ บัวสรวง	นิติกรปฏิบัติการ/กรมป่าไม้
๘.	นายอิทธิพล ศิริเพชรภัทรกุล	นิติกรปฏิบัติการ/กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
๙.	นางสาวรักชนก ทองศรีจันทร์	นิติกรปฏิบัติการ/กระทรวงการต่างประเทศ
๑๐.	นางสาวทศไนย์ ฤกษ์ศานติวงศ์	นิติกรชำนาญการพิเศษ/กรมทรัพย์สินทางปัญญา

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ ๗

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคเกี่ยวกับการไต่สวนวิธีการชั่วคราวก่อนคำพิพากษาของศาลปกครอง
ได้แก่คำร้องขอทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งคำร้องขอบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อน
การพิพากษาหรือคำร้องขอคุ้มครองประโยชน์ในระหว่างการพิจารณาหรือเพื่อบังคับ
ตามคำพิพากษา ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
การประสานงานภายในขององค์กร ๑. การไม่ได้รับความร่วมมือจากพยานบุคคลไปไต่สวน/พยานเอกสารกระจัดกระจายอยู่หลายแห่ง	การประสานงานภายในขององค์กร ๑. ให้หน่วยงานดำเนินการดังนี้ มีหนังสือแจ้งให้พยานบุคคลที่เกี่ยวข้องชี้แจงข้อเท็จจริงเป็นลายลักษณ์อักษรหรือให้จัดส่งเอกสารไปยังหน่วยงานหลัก หากไม่ได้รับความร่วมมือให้นิติกรผู้ประสานงานคดีเดินทางไปสอบข้อเท็จจริงด้วยตนเองหรือไปติดตามเอกสารด้วยตนเอง ทั้งนี้เพื่อให้พนักงานอัยการจัดทำคำชี้แจงเพื่อประกอบการไต่สวนของศาลต่อไป - ขั้นตอนสุดท้าย หากมีความจำเป็นอาจขอให้ศาลออกหมายเรียกมาเป็นพยานในศาล	ข้อควรปฏิบัติ ๑. กรณีคำร้องขอทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่ง ควรชี้แจงข้อเท็จจริงในประเด็นดังนี้ - ความชอบด้วยกฎหมายในการออกกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี - การให้กฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไปจะไม่ทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
๒. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางกรณีพยานบุคคลอยู่ต่างจังหวัดหรือต้องเดินทางไปติดตามเอกสารที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยอื่น ๓. พยานบุคคลที่เป็นต้นเรื่องเกษียณอายุราชการ/ย้าย/ลาออก ทำให้ไม่มีรายละเอียดข้อเท็จจริง และขาดความต่อเนื่องในการรับงานต่อจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง การนำเสนอข้อเท็จจริงประกอบการไต่สวนของศาล ๑. ระยะเวลาในการรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องน้อยเกินไป กระชั้นชิดทำให้ยื่นคำร้องส่งเอกสารหรือบันทึกแถลงการณ์ไม่ทันภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ๒. ไม่ทราบประเด็นการไต่สวน ในกรณีที่ศาลไม่ได้กำหนดประเด็น/ไม่ได้ส่งคำฟ้องมาด้วย/กรณีศาลยังไม่สั่งรับฟ้อง/อื่น ๆ	๒. ให้หน่วยงานออกกระเปียบค่าตอบแทนในการติดตามพยาน รวมทั้งกรณีที่ต้องมาให้ปากคำในการไต่สวนของศาลเพื่อจูงใจไปให้ถ้อยคำต่อศาล ๓. ปรับปรุงการจัดเก็บเอกสารให้เป็นระบบ เพื่อสะดวกในการสืบค้นข้อเท็จจริงและเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการมอบหมายงานให้มีความต่อเนื่อง การนำเสนอข้อเท็จจริงประกอบการไต่สวนของศาล ๑. ให้มีหน่วยงานคัดกรองที่เกี่ยวกับเรื่องคำสั่ง/หมายศาล เช่น หมายศาลที่กำหนดระยะเวลาเร่งด่วน เป็นต้น เพื่อลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน เพื่อจัดส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเร็ว ๒. ให้หน่วยงานดำเนินการดังนี้ ๒.๑ กรณีหมายแจ้งคำสั่งของศาลไม่ได้จัดส่งสำเนาคำฟ้องมาด้วย ให้ขอคัดถ่ายสำเนาคำฟ้องจากศาลเพื่อประสานงานกับพนักงานอัยการต่อไป ๒.๒ ประสานงานกับพนักงานอัยการเพื่อทราบประเด็นการชี้แจงข้อเท็จจริงโต้แย้งประเด็นของคู่กรณีอีกฝ่ายในชั้นไต่สวนโดยเร็ว	- การทะเลาะการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองนั้นจะเป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐหรือแก่บริการสาธารณะของตัวความ ๒. กรณีคำร้องขอบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาฯ ควรชี้แจงข้อเท็จจริงในประเด็นดังนี้ - ความรับผิดชอบของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับมูลเหตุที่ฟ้องคดี - ปัญหาอุปสรรคการบริหารงานของรัฐหรือแก่บริการสาธารณะของตัวความ หากศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่คู่กรณีที่เกี่ยวข้อง เป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดี

ประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็น (Workshop)

กลุ่มที่ ๘

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคในวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง ในวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก
วันฟังคำพิพากษา หรือคำสั่งศาล ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ผู้รับผิดชอบ : นางสาวชนิดา ทนกลั่น

อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีปกครอง ๓

ผู้เข้าร่วมประชุม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง - สังกัด
๑.	เรือโท สว่าง มานาม	นิติกรชำนาญการพิเศษ/สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
๒.	นายสุภกฤต ทิพย์กุล	นิติกรชำนาญการ/สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
๓.	นางสาวสุภาณี ฤทธิ์ทอง	นิติกร/กรมประมง
๔.	นางสาวจุฬาลักษณ์ มลิวัลย์	นิติกรชำนาญการ/กรมส่งเสริมการเกษตร
๕.	นางสาวกานต์พิชชา เลิศเรืองฤทธิ์	นิติกร/กรมทรัพยากรธรณี
๖.	นายณพรัตน์ มรรควิน	นิติกร/การเคหะแห่งชาติ
๗.	นายบวรฉัตร กาบกลอน	นิติกร/กรมการแพทย์
๘.	นางสาวพรพรรณ ธรรมนันท์	นิติกรปฏิบัติการ/กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๙.	นางสาวภรณ์ ขวัญทอง	นิติกรชำนาญการ/สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
๑๐.	นายศุภชัย สงชู	นิติกรชำนาญการ/สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ ๘

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคในวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง ในวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก
วันฟังคำพิพากษา หรือคำสั่งศาล ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
๑. กรณีที่ศาลกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงแล้ว ต่อมาศาลได้ส่งคำชี้แจงและเอกสารของคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งไปยังหน่วยงานตัวความ โดยมีกำหนดเวลากระชั้นชิดกับกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง หรือศาลได้ส่งคำชี้แจงและเอกสารของคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งไปยังหน่วยงานตัวความภายหลังเมื่อพ้นกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง เมื่อหน่วยงานตัวความได้ตรวจสอบคำชี้แจงและเอกสารของคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งแล้ว มีประเด็นที่จะชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม แต่พ้นกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงไปแล้ว เป็นเหตุให้เมื่อยื่นคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเมื่อพ้นกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง อาจส่งผลให้ศาลไม่รับฟังข้อเท็จจริงที่ยื่นเมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว จึงเกิดปัญหากับหน่วยงานตัวความ	๑. ให้หน่วยงานตัวความดำเนินการดังนี้ - ตรวจสอบว่า ศาลแจ้งให้คู่กรณีทราบกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๑๐ วันนับแต่วันที่ได้รับหมายแจ้งกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงหรือไม่ - หากอยู่ในช่วงกำหนดระยะเวลา ๑๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหมายแจ้งกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงแล้วศาลได้ส่งคำชี้แจงและเอกสารของคู่กรณีอีกฝ่ายให้แก่หน่วยงานตัวความและหน่วยงานตัวความมีประเด็นที่จะชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ให้หน่วยงานตัวความ มีหนังสือแจ้งพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนทราบถึงเหตุขัดข้องดังกล่าว เพื่อยื่นคำร้องขอเลื่อนหรือยกเลิกกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงต่อศาล - หากหน่วยงานตัวความได้รับคำชี้แจงข้อเท็จจริงและเอกสารจากศาล ภายหลังกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงดังกล่าว และเมื่อตรวจสอบคำชี้แจงข้อเท็จจริง	

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
๒. หน่วยงานตัวความได้รับหมายแจ้งกำหนดวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกและสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน โดยมีกำหนดเวลากระชั้นชิดกับวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกของศาล เป็นเหตุให้หน่วยงานตัวความไม่สามารถตรวจสอบสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนได้อย่างละเอียดอีกทั้งต้องเสนอผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น	และเอกสารของคู่กรณีอีกฝ่ายแล้ว มีประเด็นที่จะต้องชี้แจงเพิ่มเติมให้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมดังกล่าวไปยังพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนโดยเร็ว เพื่อจะได้ยื่นคำชี้แจงข้อเท็จจริงนั้นต่อศาลและอัยการที่ได้รับคำชี้แจงและเอกสารจากศาลเมื่อพ้นกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง และขอให้ศาลยกเลิกกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงเดิม	
	๒. หากหน่วยงานตัวความมีเหตุขัดข้องให้มีหนังสือแจ้งพนักงานอัยการเจ้าของสำนวน เพื่อยื่นคำร้องขอเลื่อนกำหนดวันนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกต่อศาล	

ประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็น (Workshop)

กลุ่มที่ ๙

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองของตัวความ
และการบังคับคดีตามคำพิพากษา ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ผู้รับผิดชอบ : นายเกรียงศักดิ์ อรุณพงศ์พิศาล

อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีปกครอง ๖

ผู้เข้าร่วมประชุม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง - สังกัด
๑.	นายสันติโชค กุลเศรษฐ	นิติกรชำนาญการ/สำนักงานประกันสังคม
๒.	นางสาวปริยาภรณ์ เกราะแก้ว	นิติกรชำนาญการ/สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓.	นายอำพร สิงห์เสนา	นิติกร ๖ว/องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ
๔.	พ.อ.อ.สมเกียรติ อารังพาณิขกุล	นิติกรปฏิบัติการ/สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๕.	นางสาวสุทธิดีรัตน์ แยมเกลี้ยง	นิติกร/มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
๖.	นายวชิรพันธ์ นาคก้อน	นิติกรชำนาญการพิเศษ/สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๗.	นายธานี ศรีคงยศ	นิติกรปฏิบัติการ/กรมการค้าภายใน
๘.	นายโชคชัย ศรีชนะนันท์	นิติกร/กรมศิลปากร
๙.	นางสาวจันทิตาภา หาญทวี	นิติกร/มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๑๐.	นายคุณานนท์ พลกิจ	นิติกร ๖/การประปานครหลวง

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ ๙

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองของตัวความ และการบังคับคดี
ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
๑. หน่วยงานของรัฐบางหน่วยงานยังไม่มีระเบียบเกี่ยวกับการยึด หรืออายัดทรัพย์สิน และการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ยึด ๒. ในกรณีที่ทรัพย์สินของลูกค้าหนี้ตามคำสั่งทางปกครองที่ต้องใช้มาตรการบังคับมีเพียงชิ้นเดียวและมีเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาอื่นนำยึดเช่นเดียวกันจึงนำไปสู่ปัญหาว่า หากมีการขายทอดตลาดทรัพย์สินดังกล่าวแล้ว จะนำหลักเกณฑ์เรื่องการเฉลี่ยทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาบังคับได้หรือไม่ เพราะสถานะของคำพิพากษาและคำสั่งทางปกครองมีความแตกต่างกัน ๓. เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่ต้องไปดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งทางปกครองมีโอกาสเสี่ยงในการถูกดำเนินคดีอาญา	๑. ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำระเบียบเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวให้ครบถ้วนทุกหน่วยงาน (โดยศึกษาจากระเบียบว่าด้วยการยึดอายัดและการขายทอดตลาด กรมสรรพากร กรมที่ดิน ฯลฯ) ๒. ควรแก้ไขพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยให้เพิ่มบทบัญญัติ ในส่วนที่ ๘ การบังคับทางปกครอง ดังนี้ “มาตรา.... ให้คำสั่งทางปกครองมีสถานะเช่นเดียวกับคำพิพากษาของศาล” ๓. สืบเนื่องจากข้อที่ ๑ เมื่อหน่วยงานได้ดำเนินการจัดทำระเบียบแล้วการที่หน่วยงานได้ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบถือได้ว่า หน่วยงานได้กระทำไปโดยสุจริตตามระเบียบขั้นตอน มิได้มีเจตนาที่จะกระทำความผิดในทางอาญา	

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
๔. ความไม่เข้าใจในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่นในเรื่องรูปแบบคำสั่ง, การแจ้งการเตือน, ขาดความเข้าใจในการเลือกใช้มาตรการในสอดคล้องกับข้อเท็จจริง ๕. ความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ถูกคำสั่งทางปกครอง และหน่วยงานผู้ใช้มาตรการบังคับ	๔. จัดอบรมเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว และจัดทำคู่มือว่าด้วยการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ๕. ควรจัดให้มีสำนักงานบังคับคดีนี้ภาครัฐ ในคดีที่ต้องใช้มาตรการบังคับคดี โดยให้จัดตั้งขึ้นในสำนักงานบังคับคดี กรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม เพราะเนื่องจากหน่วยงานดังกล่าวมีองค์ความรู้ในการยึดอายัดทรัพย์สิน	

ประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็น (Workshop)

กลุ่มที่ ๑๐

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคในการตั้งผู้ประสานงานคดีเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงและการประสานงานระหว่างตัวความ
กับพนักงานอัยการ (เฉพาะการมาพบพนักงานอัยการและการนำพยานมาพบพนักงานอัยการ)

ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ผู้รับผิดชอบ : นายธวัชชัย เพ็งสมบัติ

อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีปกครอง ๔

ผู้เข้าร่วมประชุม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง - สังกัด
๑.	นายสาธิต ไข่สฤติย์	นิติกรชำนาญการ/กรมการขนส่งทางบก
๒.	นายธัชกร สุวรรณโณ	นิติกรชำนาญการ/กรมการค้าต่างประเทศ
๓.	นายอำพนพงศ์ ชุมสมุทร	นิติกรชำนาญการพิเศษ/สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๔.	นายวรพจน์ แพร์ศรี	นิติกรชำนาญการ/กรมการค้าภายใน
๕.	นางสาววิไลลักษณ์ เค้าโนนกอก	นิติกร/กรมศุลกากร
๖.	นายอาณัติ จันดี	นิติกร ๗/การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
๗.	นายฉัตรมงคล พรยศไกร	นิติกร ๔/นายฉัตรมงคล พรยศไกร
๘.	นายฉกาจนิษฐ์ จุณณะภาต	นิติกร/บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
๙.	นางสาววรรณุช โสสุวรรณจินดา	นิติกร สำนักคดี/ธนาคารแห่งประเทศไทย
๑๐.	นายสิทธิศักดิ์ สฤติย์	นิติกรปฏิบัติการ/มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ ๑๐

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคในการตั้งผู้ประสานงานคดีเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงและการประสานงานระหว่างตัวความ
กับพนักงานอัยการ (เฉพาะการมาพบพนักงานอัยการ และการนำพยานมาพบพนักงานอัยการ)
ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
หน่วยงานตัวความแต่งตั้งนิติกรเป็นผู้ประสานงานคดีโดยไม่ได้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รู้ข้อเท็จจริงจากหน่วยงานต้นเรื่องร่วมด้วย ซึ่งทำให้เกิดปัญหาในการประสานงานระหว่างนิติกรกับหน่วยงานต้นเรื่องในการชี้แจงข้อเท็จจริง และรวบรวมพยานหลักฐานให้กับพนักงานอัยการ	๑. ให้หน่วยงานตัวความแต่งตั้ง นิติกร และเจ้าหน้าที่ผู้รู้ข้อเท็จจริงจากหน่วยงานต้นเรื่องร่วมกันเป็นผู้ประสานงานคดี ๒. หากหน่วยงานตัวความได้ชี้แจงข้อเท็จจริงแต่ยังไม่ครบถ้วนเมื่อพนักงานอัยการได้เรียกให้ผู้ประสานงานคดีมาพบแล้ว ผู้ประสานงานคดีอาจร้องขอให้บันทึกสิ่งที่ผู้ประสานคดีได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเพื่อเสนอผู้บังคับบัญชาของตนมีคำสั่งต่อไป	

ประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็น (Workshop)

กลุ่มที่ ๑๑

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคในการว่าต่างและแก้ต่างในคดีปกครองที่มีข้อสัญญาอนุญาตตุลาการ
การขอบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการและการขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการ
ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ผู้รับผิดชอบ : นายชัยพล โพธิ์เรือง

อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีปกครอง ๕

ผู้เข้าร่วมประชุม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง - สังกัด
๑.	นางสาวยุวณัฐ อ่ำลา	นิติกรชำนาญการ/กรมการค้าต่างประเทศ
๒.	นายสันติภาพ วรรณवास	นิติกรชำนาญการ/กรมการปกครอง
๓.	นายปรการ แดงประดับ	นิติกรปฏิบัติการ/สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
๔.	นายวิรัชศักดิ์ ไทรงาม	นิติกรชำนาญการ/กรมเจ้าท่า
๕.	นายเอกพงศ์ สุรพันธ์พิชิต	นิติกรปฏิบัติการ/กรมทางหลวงชนบท
๖.	นายสุริยะ พันธ์เพชร	นิติกรชำนาญการ/สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๗.	นางสาวปรีชญา บุสจะ	นิติกรปฏิบัติการ/สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๘.	นายวีระยุทธ จตุภาคสัมพันธ์	นิติกรอาวุโส ๕/บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)
๙.	นางสาวธีรินทร สุขสวัสดิ์	นิติกรชำนาญการ/กรมโรงงานอุตสาหกรรม
๑๐.	นายธวัช ตันยวรรธนะ	นิติกรชำนาญการ/กรมราชทัณฑ์

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ ๑๑

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคในการว่าต่างและแก้ต่างในคดีปกครองที่มีข้อสัญญาอนุญาตตุลาการ
การขอบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการและการขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการ
ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
๑. ปัญหาและอุปสรรคในการว่าต่างและแก้ต่างในคดีปกครองที่มีข้อสัญญาอนุญาตตุลาการ สัญญาทางปกครองที่มีข้อสัญญาระบุ ในกรณีที่มีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นระหว่างคู่สัญญา หรือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามสัญญา และคู่สัญญาไม่สามารถตกลงกันได้ ให้เสนอข้อโต้แย้งหรือข้อพิพาทนั้นต่ออนุญาตตุลาการ เพื่อพิจารณาชี้ขาด นั้น ปัญหาจะเกิดในกรณีที่ข้อโต้แย้ง หรือข้อพิพาทที่เกิดขึ้นระหว่างคู่สัญญา ที่เป็นหน่วยงานทางปกครองฝ่ายหนึ่ง มีจำนวนทุนทรัพย์ที่พิพาทกันเพียงเล็กน้อย แต่จะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีในชั้นอนุญาตตุลาการเป็นจำนวนที่สูงมากกว่าจำนวนทุนทรัพย์ที่พิพาทกันเสียอีก	๑.๑ ในกรณีว่าต่าง หากคู่สัญญาในสัญญาทางปกครองที่มีเงื่อนไขให้ระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาตตุลาการได้ตกลงกันหรือสอบถามไปยังคู่สัญญาอีกฝ่ายแล้วตกลงสละเงื่อนไขให้ระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาตตุลาการและคดีดังกล่าวอยู่ภายในระยะเวลาการฟ้องคดีปกครองให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวสามารถส่งเรื่องให้สำนักงานคดีปกครองดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ ๑.๒ ในกรณีแก้ต่าง ให้หน่วยงานทางปกครองเป็นผู้พิจารณา แล้วแจ้งความประสงค์ว่าจะให้สำนักงานคดีปกครองดำเนินปกครอง ดำเนินคดีในกรณีแก้ต่างตามสัญญาที่พิพาทต่อศาลปกครองต่อไปหรือไม่ โดยระบุเหตุผลที่ไม่เสนอข้อพิพาทหรือข้อโต้แย้งตามสัญญาต่อคณะอนุญาตตุลาการมาพร้อมหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง หรือประสงค์ที่จะให้การต่อสู้คดีโดยให้ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดี เพื่อให้คู่สัญญาไปดำเนินการตามพระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๑๔ หรือไม่ เพื่อให้พนักงานอัยการพิจารณาดำเนินคดีในศาลปกครองต่อไป	ข้อควรปฏิบัติ กรณีไม่ทราบว่าส่งเรื่องให้สำนักงานคดีใด ให้เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินคดี ให้หน่วยงานสอบถามข้อมูลเบื้องต้นจากพนักงานอัยการเจ้าของสำนวน สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายการอนุญาตตุลาการ ผู้ดำเนินคดีในชั้นอนุญาตตุลาการ

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
๒. ปัญหาและอุปสรรคในการขอบังคับตามคำชี้ขาดและขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ในคดีปกครอง เมื่อหน่วยงานทางปกครองได้รับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการแล้ว จะขอให้คู่กรณีฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบตามคำวินิจฉัยชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ หรือ เมื่อจะขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ (กรณีแพคดี) ไม่ทราบว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร และส่งเรื่องให้สำนักงานคดีใดเป็นผู้ยื่นคำร้องต่อศาลขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ต่อไป	๒.๑ กรณีขอบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ หน่วยงานทางปกครองต้องไปดำเนินบอกกล่าวทวงถามให้คู่กรณีที่พิพาทชำระหนี้ตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ก่อนหากไม่ได้รับชำระหนี้ตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการจึงพิจารณาส่งเรื่องให้สำนักงานคดีปกครอง ดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลปกครองที่มีเขตอำนาจ (หากสัญญาที่พิพาทเป็นสัญญาทางปกครอง) ภายในกำหนดเวลาสามปี นับแต่วันที่อาจบังคับตามคำชี้ขาดได้ตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๒ ต่อไป ๒.๒ กรณีขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการในคดีปกครอง หน่วยงานทางปกครองต้องตรวจสอบคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ มีเหตุให้เพิกถอนหรือไม่ หากประสงค์ที่จะขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ จึงพิจารณาส่งเรื่องให้สำนักงานคดีปกครอง ดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลปกครองที่มีเขตอำนาจ (หากสัญญาที่พิพาทเป็นสัญญาทางปกครอง) ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันได้รับสำเนาคำชี้ขาดหรือถ้าเป็นกรณีมีการขอให้คณะอนุญาโตตุลาการแก้ไขหรือตีความคำชี้ขาดหรือชี้ขาดเพิ่มเติม นับแต่วันที่คณะอนุญาโตตุลาการได้แก้ไขหรือตีความคำชี้ขาดหรือทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมแล้ว ตามพระราชบัญญัติ	

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
	อนุญาตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๐ คณะอนุญาตตุลาการแก้ไข หรือตีความคำชี้ขาดหรือชี้ขาดเพิ่มเติม นับแต่วันที่คณะอนุญาตตุลาการ ได้แก้ไขหรือตีความคำชี้ขาดหรือ ทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมแล้ว ตามพระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๐	

ประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็น (Workshop)

กลุ่มที่ ๑๒

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคในการดำเนินการตามคำสั่งศาลเช่น คำสั่งให้แยกฟ้อง การขอขยายระยะเวลา ฯลฯ

ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ผู้รับผิดชอบ : นายธีระ ดินิสัย

อัยการผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีปกครอง ๖

ผู้เข้าร่วมประชุม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง - สังกัด
๑.	นางสาวนฤมล สุวัฒน์สวัสดิ์	นิติกรชำนาญการ/กรมโรงงานอุตสาหกรรม
๒.	นายพงษ์ศิริ จิตบาน	นิติกรปฏิบัติการ/กรมป่าไม้
๓.	นายอนันต์ แจ่มจอน	นิติกรปฏิบัติการ/กรมส่งเสริมสหกรณ์
๔.	นายอังกูร วาสนายน	นิติกรชำนาญการ/สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
๕.	นายกฤษ กลั่นตรานนท์	นิติกรปฏิบัติการ/สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
๖.	นางสาวรัชฎ์ แสงศรี	นิติกรปฏิบัติการ/กรมทรัพยากรธรณี
๗.	นายนิติพงษ์ แสนจันทร์	นิติกรชำนาญการ/กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช
๘.	นางสาวกริยาดา ชนะศรี	นิติกร/การเคหะแห่งชาติ
๙.	นายบรรจบ ยอดน้ำคำ	นิติกรชำนาญการ/สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๐.	นายเกตุแก้ว แก้วใส	นิติกรชำนาญการ/สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ ๑๒

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคในการดำเนินการตามคำสั่งศาล

เช่น คำสั่งให้แยกฟ้อง การขอขยายระยะเวลา ฯลฯ ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
๑. กรณีหน่วยงานส่งเรื่องให้พนักงานอัยการแก้ต่างคดีแทน หรือกรณีที่ศาลมีคำสั่งแจ้งให้หน่วยงานชี้แจงข้อเท็จจริง หรือให้ส่งพยานหลักฐาน โดยที่ศาลได้กำหนดระยะเวลาให้ต้องปฏิบัติ แต่หน่วยงานต้องใช้ระยะเวลาในดำเนินการดังกล่าว จึงส่งเรื่องให้พนักงานอัยการในระยะเวลากระชั้นชิดจะดำเนินการอย่างไร ๒. ในคดีที่มีผู้ฟ้องคดีหลายคนในเหตุเดียวกัน และศาลได้มีคำสั่งให้แยกคดีออกเป็นหลายคดีตามจำนวนผู้ฟ้องคดี เป็นเหตุให้เกิดภาระแก่ผู้ฟ้องคดีและหน่วยงานผู้ถูกฟ้องคดีต้องจัดเตรียมสำเนาเอกสารเป็นรายคดีตามจำนวนที่ศาลมีคำสั่งแยก ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย และระยะเวลา	๑. ก่อนส่งเรื่องให้สำนักงานคดีปกครอง สำนักงานอัยการสูงสุด หน่วยงานต้องขยายระยะเวลาต่อศาลก่อนครบกำหนดพร้อมเหตุผล แล้วเร่งส่งเรื่องไปยังสำนักงานคดีปกครอง สำนักงานอัยการสูงสุด โดยควรมีระยะเวลาถึงพนักงานอัยการไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน ก่อนครบกำหนด ๒. ให้หน่วยงานตรวจคำฟ้องทันที หากเห็นว่าความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีแต่ละคนได้รับแม้จะไม่เท่ากันแต่เกิดจากสาเหตุเดียวกัน ทั้งการมีคำสั่งให้แยกคดีดังกล่าวได้ก่อให้เกิดภาระแก่ผู้ฟ้องคดีและหน่วยงานผู้ถูกฟ้องคดีอย่างมาก เป็นเหตุให้คดีล่าช้าเกินสมควรให้หน่วยงานผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบภายใน ๘ วัน นับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำฟ้อง โดยอาศัยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๕ วรรคสาม ประกอบระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดฯ พ.ศ. ๒๕๔๓	ข้อควรปฏิบัติ หน่วยงานต้องตรวจสอบสำเนาคำฟ้องที่มีการแยกคำฟ้องโดยละเอียด ถ้าเห็นว่า การให้การของหน่วยงานทุกคดีที่มีการแยกฟ้อง มีข้อเท็จจริงเดียวกันแทบทั้งหมด อีกทั้งเป็นสิทธิที่ผู้ฟ้องคดีทั้งหมดมีอยู่ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๕ วรรคสาม ให้หน่วยงานรีบดำเนินการตามวิธีการป้องกันและแก้ไขทันที

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
	ข้อ ๗. หากล่วงเลยระยะเวลา ๘ วัน ให้ทำหนังสือแจ้งให้พนักงานอัยการพิจารณาโต้แย้งคำสั่งแยกสำนวนของศาลดังกล่าว ซึ่งถือว่าเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา เพื่อใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดต่อไป	

ประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็น (Workshop)

กลุ่มที่ ๑๓

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคในการกำหนดวันครบระยะเวลาการฟ้อง และเหตุจำเป็นอื่นที่จะขอฟ้องคดี
เมื่อล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องในหนังสือส่งเรื่องให้พนักงานอัยการ ในคดีพิพาทเกี่ยวกับค่าปรับรายวัน
ค่าจ้างเพิ่มขึ้นจากการจ้างลูกจ้างรายใหม่ทำงานให้แล้วเสร็จ ค่าควบคุมงาน ค่าซ่อมแซมงานชำรุดบกพร่อง
ค่าปรับและเงินทุนที่ต้องคืนตามสัญญาเงินทุน เงินค่าเวนคืนที่หน่วยงานจ่ายเกินไป
และระยะเวลาการดำเนินการยื่นคำเสนอคำพิพาทเสนออนุญาตตุลาการ ฯลฯ
ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ผู้รับผิดชอบ : นายเทพสิทธิ์ รักไตรงค์

อัยการพิเศษฝ่ายคดีปกครอง สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีปกครอง ๖

ผู้เข้าร่วมประชุม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง -สังกัด
๑.	นายเอกศักดิ์ ญาโนทัย	นิติกรชำนาญการ/สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน
๒.	นายวิศาล ตฤณภูณ	ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย/สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓.	ว่าที่ ร.ต.ชวาล ขวรงค์	นิติกรชำนาญการ/สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง
๔.	นายอวยชัย อิศรวิริยะสกุล	นิติกร/มหาวิทยาลัยมหิดล
๕.	นางดาริษา สายปลื้มจิตต์	รักษาการหัวหน้างานนิติการและสัญญา/มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
๖.	นายสิทธิศักดิ์ รอดเกิด	นิติกรชำนาญการพิเศษ/สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๗.	นายชลวิทย์ บุญอาภา	นิติกร/บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
๘.	นายชาตรี มณีสวัสดิ์	หัวหน้านิติกร สำนักคดี/ธนาคารแห่งประเทศไทย
๙.	นายสามารถ แสงธีระปิตกุล	นิติกรชำนาญการพิเศษ/สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๐.	นางสาวจอมขวัญ ศรีศิลป์	นิติกรชำนาญการ/กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๑.	นายเทอดศักดิ์ จิโรจน์ตรกิจ	ผู้จัดการส่วนคดีทั่วไป/บริษัท ที โอ ที จำกัด (มหาชน)
๑๒.	นายนิพนธ์ โทณสุวรรณ	นิติกรชำนาญการ/กรุงเทพมหานคร
๑๓.	นางสาวอนงค์ สมบุญเจริญ	นิติกรชำนาญการ/กรมบัญชีกลาง
๑๔.	นายวิเชษฐ ตะวันรัตน์	นิติกรชำนาญการ/กรมบัญชีกลาง

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง - สังกัด
๑๕.	นายชูชัย วามวสุลักษณ์	นิติกร/จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๑๖.	นายวีระ วิสุทธิรัตนกุล	นิติกรชำนาญการพิเศษ/กรมโยธาธิการและผังเมือง
๑๗.	นายนภดล แก้วสุพัฒน์	นายกสมาคม อบต.แห่งประเทศไทย/ สมาคม อบต.แห่งประเทศไทย

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ ๑๓

หัวข้อ

ปัญหา-อุปสรรคในการกำหนดวันครบระยะเวลาการฟ้อง และเหตุจำเป็นอื่นที่จะขอฟ้องคดีเมื่อล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องในหนังสือส่งเรื่องให้พนักงานอัยการ ในคดีพิพาทเกี่ยวกับค่าปรับรายวัน ค่าจ้างเพิ่มขึ้นจากการจ้างลูกจ้างรายใหม่ทำงานให้แล้วเสร็จ ค่าควบคุมงาน ค่าซ่อมแซมงานชำรุดบกพร่อง ค่าปรับและเงินทุนที่ต้องคืนตามสัญญา รับทุน เงินค่าเวนคืนที่หน่วยงานจ่ายเกินไป และระยะเวลาการดำเนินการยื่นคำเสนอคำพิพาทเสนออนุญาตตุลาการ ฯลฯ

ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
๑. ด้วยคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลปกครองจะไม่ปรากฏประเด็นวินิจฉัยเหตุแห่งการฟ้องคดีตามลักษณะข้อพิพาทนั้น ๆ ไว้โดยตรงรวมทั้งคำวินิจฉัยของศาลปกครองที่เกี่ยวกับวันเริ่มนับในคดีพิพาทตามสัญญาในลักษณะต่าง ๆ นั้น บางคำวินิจฉัยได้มีการเปลี่ยนแนวคำวินิจฉัยของวันเริ่มนับ และความยาวของระยะเวลาทำให้ยังไม่มีแนวคำวินิจฉัยของศาลที่ชัดเจนเพียงพอที่จะยึดถือเป็นบรรทัดฐานในการกำหนดเป็นวันเริ่มนับและวันครบกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี เป็นเหตุให้การพิจารณาตีความ “เหตุแห่งการฟ้องคดี” ตามข้อพิพาทในแต่ละเรื่องซึ่งเป็นเหตุที่ ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้เหตุแห่งการฟ้องคดี อันเป็นวันเริ่มนับกำหนดระยะเวลาห้าปีของการฟ้องคดีตามความในมาตรา ๕๑	๑. รวบรวมแนวคำวินิจฉัยของศาลที่เกี่ยวกับวันเริ่มนับและความยาวของระยะเวลาการฟ้องคดี ในแต่ละประเภทของข้อพิพาทให้เป็นปัจจุบัน ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะนิติกรของหน่วยงานจำเป็นต้องร่วมกันศึกษาวิเคราะห์ถึงความหมายของ “เหตุแห่งการฟ้องคดี” ตามกฎหมาย และตามข้อพิพาทในแต่ละเรื่องอย่างจริงจังเพื่อให้เห็นว่าข้อพิพาทนั้นมีเหตุแห่งการฟ้องคดีคือเหตุใด ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้เหตุแห่งการฟ้องคดีนั้นเมื่อใด	ข้อควรปฏิบัติ หน่วยงานต้องกำหนดวันเริ่มนับและวันสิ้นของระยะเวลาการฟ้องตามแนวคำพิพากษาทั้งแนวคำพิพากษาเดิมและปัจจุบัน รวมทั้งที่หน่วยงานเห็นว่าถูกต้องในหนังสือนำส่งเรื่อง ควรส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีก่อนวันครบกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีที่ถึงก่อนนั้น

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ส่งผลให้หน่วยงานตัวความมีปัญหาในการตีความ “เหตุแห่งการฟ้องคดี” ๒. การที่ต้องระบุวันครบกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีในหนังสือนำเสนอเป็นเรื่องใหม่ที่หน่วยงานตัวความอาจมีหน่วยงานต้นเรื่องและหน่วยงานกฎหมาย ดังนั้นอาจมีปัญหาว่าหน่วยงานใดจะเป็นผู้พิจารณากำหนด ๓. คดีที่หน่วยงานเห็นว่าอาจพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี หรือขาดอายุความแล้ว จะต้องดำเนินการอย่างไร	๒. หน่วยงานตัวความต้องวางแนวทางปฏิบัติ โดยออกระเบียบ คำสั่ง หรือหนังสือเวียนให้หน่วยงานต้นเรื่องที่ทำหน้าที่บริหารสัญญาต้องพิจารณาเมื่อคู่สัญญาปฏิบัติผิดสัญญาแล้วมีความเห็นเกี่ยวกับกำหนดวันเริ่มนับและวันสิ้นสุดของระยะเวลาการฟ้องคดี และให้หน่วยงานกฎหมายของตัวความมีความเห็นเกี่ยวกับวันครบกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีเสนอผู้มีอำนาจลงนามในหนังสือถึงพนักงานอัยการ ๓. เนื่องจากมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ วางหลักเกณฑ์ให้ การฟ้องคดีที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม หรือมีเหตุจำเป็นอื่น ศาลจะรับฟ้องคดีที่พ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีนั้นไว้พิจารณาพิพากษาก็ได้ แม้ว่าศาลปกครองจะวินิจฉัยว่า “เหตุจำเป็นอื่น” ในคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง คือ เหตุที่เป็นอุปสรรคขัดขวางการฟ้องคดีในระยะเวลาการฟ้องคดีก็ตาม แต่ในคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำทางปกครอง	

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
	เช่น คดีพิพาทเกี่ยวกับคำสั่งทางปกครองนั้น ศาลได้วินิจฉัยให้เหตุที่ไม่ถึงกับเป็นอุปสรรคขัดขวางการฟ้องคดี “เป็นเหตุจำเป็นอื่น” ที่ศาลใช้ดุลพินิจรับฟ้องไว้พิจารณาพิพากษาให้ได้ ประกอบกับการฟ้องคดีโดยอ้างเหตุจำเป็นอื่นตามกฎหมายดังกล่าว น่าจะมีความหมายต่างจาก “เหตุสุดวิสัยขัดขวางการฟ้อง” ซึ่งกำหนดให้อายุความใช้สิทธิเรียกร้องขยายออกไปอีก ๓๐ วัน นับแต่เหตุสุดวิสัยขัดขวางการฟ้องคดีสิ้นสุดลง ตามความในมาตรา ๑๙๓/๑๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฉะนั้น “เหตุจำเป็นอื่น” น่าจะมีความหมายว่า เหตุใดๆ ที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยื่นฟ้องคดีภายในกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี โดยเหตุนั้นไม่อาจถือว่าเป็นความผิดเฉพาะผู้ฟ้องคดีเท่านั้น เช่น หน่วยงานเพิ่งรู้ว่าเป็นสัญญาทางปกครองซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีไปแล้ว เป็นต้น ดังนั้น หน่วยงานตัวความต้องพิจารณาว่า มีข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุจำเป็นอื่นที่จะขอให้ฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีหรือไม่	

ประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็น (Workshop)

กลุ่มที่ ๑๔

หัวข้อ

ปัญหา - อุปสรรคในการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้สำนวนคดีขาดอายุความ หรือพ้นระยะเวลาฟ้องคดี
ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ผู้รับผิดชอบ : นางนิตยา พุกบุญมี

อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีปกครอง ๔

ผู้เข้าร่วมประชุม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง - สังกัด
๑.	นายทรงชัย กานต์ดา	ผู้จัดการงานบริหารทั่วไป/บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด
๒.	นายเบญจพล ตันต์ประพันธ์	นิติกรชำนาญการ/กรมการบินพลเรือน
๓.	นางสาวพนาพร ศุภรัชต์การ	นิติกรอาวุโส สำนักคดี/ธนาคารแห่งประเทศไทย
๔.	นายฉัตรชัย สาหร่ายทอง	นิติกรชำนาญการ/กรมชลประทาน
๕.	นายพนพล ปุยเกิดทรัพย์	นิติกรปฏิบัติการ/กรมทรัพยากรน้ำ
๖.	นายภาณุวัฒน์ ปานประดิษฐ์	นิติกรปฏิบัติการ/กระทรวงการต่างประเทศ
๗.	นายสายันต์ มาตรังศรี	นิติกร/กรมทรัพยากรสินทางปัญญา
๘.	นางสาวพสุ รอดทรัพย์	นิติกร/กรมส่งเสริมการเกษตร
๙.	นางสาวภักดิ์สสร วิเชียรพันธุ์	นิติกร/การเคหะแห่งชาติ
๑๐.	นาวาโท ดิฐนนท์ ไม่มีทุกข์	หัวหน้าแผนกคดีปกครอง/สำนักงานพระธรรมนูญทหารเรือ

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ ๑๔

หัวข้อ

ปัญหา - อุปสรรคในการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้สำนวนคดีขาดอายุความ หรือพ้นระยะเวลาฟ้องคดี
ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
๑. หน่วยงานภายในที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสัญญาไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้ในสัญญา	๑. เมื่อมีการผิดสัญญา ให้หน่วยงานภายในที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสัญญาดำเนินการให้เป็นตามเงื่อนไขในสัญญาเช่น - มีหนังสือแจ้งสงวนสิทธิในการเรียกค่าปรับ ก่อนบอกเลิกสัญญา - มีหนังสือทวงถามเพื่อให้คู่สัญญาอีกฝ่ายปฏิบัติตามการชำระหนี้	
๒. เมื่อมีการผิดสัญญาแล้วปล่อยให้ระยะเวลาล่วงเลยโดยไม่ได้เตรียมการส่งเรื่องให้ดำเนินคดี	๒. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นควรติดตามกำกับดูแล เรื่องการบริหารสัญญาตามข้อ ๑ เพื่อประโยชน์ในการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดี ทั้งนี้ให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ เดือน ก่อนครบอายุความ หรือระยะเวลาการฟ้องคดี	
๓. การจัดเก็บเอกสารไม่เป็นระบบ บุคลากรไม่เพียงพอ ปริมาณงานมาก	๓. ควรปรับปรุงการจัดเก็บเอกสารให้เป็นระบบ เพิ่มบุคลากรให้เหมาะสมกับปริมาณงาน	
๔. ความไม่แน่นอนตามแนวคำวินิจฉัยของศาลในเรื่องกำหนดวันเริ่มนับและระยะเวลาหรืออายุความในการฟ้องคดี	๔. หน่วยงานควรติดตามรวบรวม วิเคราะห์ คำวินิจฉัยของศาลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของตน	

ประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็น (Workshop)

กลุ่มที่ ๑๕

หัวข้อ

ปัญหา - อุปสรรคในการเบิกจ่ายเงินค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี การไต่สวนยกเว้น
ค่าธรรมเนียมศาล ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ผู้รับผิดชอบ : นายสมศักดิ์ ชินอรุณชัย

อัยการผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีปกครอง ๑

ผู้เข้าร่วมประชุม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง - สังกัด
๑.	นายอุกฤษฏ์ ภัคติวานิช	นิติกรชำนาญการ/สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒.	นายพยุศักดิ์ ศิริทองอาจ	นิติกรชำนาญการ/สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์
๓.	นายพีรพงศ์ ทองคำ	นิติกรชำนาญการ/กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๔.	นางสาวปาณิสรา จอมตง	นิติกร/มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๕.	นายกฤษดา เหลืองอร่ามกุล	นิติกรชำนาญการพิเศษ/กรมสรรพากร
๖.	นางสาวสหัสญาริน พันธุ์งามวงศ์	นิติกรชำนาญการ/สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม
๗.	นายณพเดช ทองคำ	นิติกรปฏิบัติการ/กรมส่งเสริมสหกรณ์
๘.	นางสาววรางคณา พิพรรธวงศา	นิติกร/การเคหะแห่งชาติ
๙.	นายวีรพล นาคะไพบูลย์	นิติกรชำนาญการ/กรมการแพทย์
๑๐.	นายไพบูลย์ แสงประเสริฐ	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ/สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ ๑๕

หัวข้อ

ปัญหา - อุปสรรคในการเบิกจ่ายเงินค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี การไต่สวนยกเว้น
ค่าธรรมเนียมศาล ตลอดจนวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ปัญหาและอุปสรรค	วิธีการป้องกันและแก้ไข	หมายเหตุ
๑. ปัญหาขั้นตอนการเบิกจ่ายเงินค่าธรรมเนียมภายในหน่วยงานของ ตัวความ	๑. หน่วยงานตัวความต้องรีบดำเนินการ จัดสรรเงินค่าธรรมเนียมศาล โดยเร็วหากไม่ทันให้แจ้งเป็นหนังสือ ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวน ดำเนินการยื่นคำร้องขอ ผัดส่ง ค่าธรรมเนียมต่อศาล	
๒. ปัญหาของหน่วยงานในการมอบ อำนาจให้นิติกรผู้ประสานคดีนำเงิน ค่าธรรมเนียมไปวางชำระต่อศาล	๒. นิติกรผู้ประสานคดีอาจประสานงาน กับพนักงานอัยการให้มอบฉันทะ ให้นิติกรผู้ประสานคดีนำเงิน ค่าธรรมเนียมไปวางชำระต่อศาล ทั้งนี้ ให้นิติกรผู้ประสานคดีแจ้งกับ เจ้าหน้าที่การเงินของศาลให้ออก ใบเสร็จรับเงินในนามของหน่วยงาน ตัวความ	
๓. เนื่องจากศาลกำหนดนัดไต่สวน ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลกระชั้นชิด ทำให้หน่วยงานตัวความไม่สามารถ ตรวจสอบความสามารถในการชำระ ค่าธรรมเนียมศาลของผู้ฟ้องคดีได้	๓. ให้หน่วยงานตัวความยื่นคำร้องขอ ขยายระยะเวลากำหนดนัดไต่สวน ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลเพื่อให้มี เวลาตรวจสอบความสามารถใน การชำระค่าธรรมเนียมศาล เช่น หลักฐานการเสียภาษีเงินได้ งบดุล หลักฐานการมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน หลักฐานการจดทะเบียนรถยนต์ เป็นต้น	

ส่วนที่ ๓

ภาคผนวก

รายการภาคผนวก

๑	มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินคดีในศาลปกครอง กรณีคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีถูกฟ้องในคดีปกครอง
๒	ชื่อ / ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ของสำนักงานคดีปกครองทั่วประเทศ
๓	มติคณะรัฐมนตรีเรื่องการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง
๔	ตัวอย่างหนังสือส่งเรื่องขอให้ว่าต่าง
๕	ตัวอย่างหนังสือส่งเรื่องขอให้แก้ต่าง
๖	ใบมอบฉันทะ / ใบมอบอำนาจ
๗	ค่าธรรมเนียมศาล (ค่าขึ้นศาล)
๘	หนังสือกระทรวงการคลัง เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ฎีกาคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครอง
๙	ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดี พ.ศ. ๒๕๕๕
๑๐	คำขอออกหมายบังคับคดี
๑๑	หมายบังคับคดี

ภาคผนวก ๑

ท นร ๐๕๐๓/ว ๑๓๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง การกำหนดหลักการและปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินคดีในศาลปกครอง
กรณีคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ถูกฟ้องในคดีปกครอง

เรียน อัยการสูงสุด

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๘๔
ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๔

ตามที่ได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ เห็นชอบแนวทางในการดำเนิน
คดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป นั้น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้เสนอเรื่อง การกำหนดหลักการและปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี
เกี่ยวกับการดำเนินคดีในศาลปกครอง กรณีคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำ
สำนักนายกรัฐมนตรี ถูกฟ้องในคดีปกครอง เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑. มอบอำนาจในการดำเนินคดีปกครองในนามคณะรัฐมนตรีในศาลปกครองให้พนักงาน
อัยการเป็นผู้ว่าต่างแก้ต่างในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้ฟ้องคดีหรือผู้ถูกฟ้องคดีปกครองทุกศาลและทุกชั้น
ศาลปกครองจนกว่าคดีถึงที่สุด และให้มีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาได้ได้ทุกประการไม่ว่าจะเป็นไปในทาง
จำหน่ายสิทธิหรือไม่ก็ตาม เช่น การยอมรับตามที่คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งเรียกร้อง การถอนฟ้อง การประนีประนอม
ยอมความ การสละสิทธิหรือใช้สิทธิในการอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด หรือในการขอให้พิจารณาคดีใหม่
ตลอดจนให้มีอำนาจมอบอำนาจช่วงให้นิติกรไปดำเนินการใดๆ แทน

๒. กรณีคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ถูกฟ้องคดีปกครองในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับมติคณะรัฐมนตรี และไม่มีหน่วยงานเจ้าของเรื่องโดยตรง
ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบในการนำคำสั่งศาลปกครองที่ให้ทำคำให้การแก้คำฟ้องเสนอ
นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายมีคำสั่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป โดย
ให้ถือเป็นมติคณะรัฐมนตรีและไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ให้ประสานงานกับสำนักงานอัยการสูงสุด
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อบรรวบรวมความเห็นแล้วร่างคำให้การยื่นต่อ
ศาลปกครอง และดำเนินการหรือประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคดีต่อไป

- ๒ -

๓. กรณีนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ถูกฟ้องคดีปกครองในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับมติคณะรัฐมนตรี และไม่มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบโดยตรง ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบในการนำคำสั่งศาลปกครองมาให้คำให้การแก้คำฟ้อง เสนอนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายมีคำสั่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ทั้งนี้ ให้ประสานกับสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมความเห็นแล้วกร่างคำให้การยื่นต่อศาลปกครอง และดำเนินการหรือประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคดีต่อไป

๔. กรณีหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นคู่กรณีในคดีปกครองมีเจ้าหน้าที่ หรือนิติกรที่มีความรู้ความสามารถอยู่แล้วและประสงค์จะดำเนินคดีปกครองเอง ก็ให้ดำเนินคดีปกครองเองจนถึงที่สุด แต่ถ้าไม่มีเจ้าหน้าที่หรือนิติกรดังกล่าวหรือมีแต่ประสงค์ให้พนักงานอัยการดำเนินการแทนให้ทำความเข้าใจกับพนักงานอัยการให้ดำเนินคดีแทนโดยเร่งด่วน หากเป็นกรณีที่ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ก็ให้ว่าจ้างทนายความ ผู้เชี่ยวชาญได้ โดยขอความเห็นชอบจากอัยการสูงสุดหรือผู้แทนที่อัยการสูงสุดมอบหมาย และหากมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ให้ทำความเข้าใจกับสำนักงบประมาณในเรื่องค่าใช้จ่ายด้วย

๕. กรณีหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีแทนในฐานะผู้รับมอบอำนาจ ถ้าพนักงานอัยการมีความเห็นว่า หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวอยู่ในฐานะเสียเปรียบไม่สามารถชนะคดีได้หรือการดำเนินคดีไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ ไม่ควรที่หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะดำเนินคดีในเรื่องนั้น ให้พนักงานอัยการแจ้งฐานะคดีและดำเนินการต่อไป เพื่อให้อัยการสูงสุดวินิจฉัยชี้ขาด และนำเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาวินิจฉัยวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ ลงมติเห็นชอบตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งหน่วยงานในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำพน กิตติอำพน)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๙ (อมราลักษณ์ ฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (BO_181.1/D/ล) www.cabinet.thaigov.go.th

ภาคผนวก ๒

ลำดับที่	ชื่อสำนักงาน	ที่อยู่สำนักงาน	เบอร์โทรศัพท์/แฟกซ์
๑	สำนักงานคดีปกครอง	สำนักงานอัยการสูงสุด ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๖ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐	โทร. ๐-๒๑๔๒-๑๙๔๙, ๐-๒๑๔๒-๑๙๕๑ Fax : ๐-๒๑๔๓-๙๔๙๗ Admin@ago.go.th
๒	สำนักงานอัยการพิเศษ- ฝ่ายคดีปกครอง ๑	สำนักงานอัยการสูงสุด ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๖ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐	โทร.๐-๒๑๔๒-๑๔๒๑, Fax : ๐-๒๑๔๓-๙๔๙๘ Admin๑@ago.go.th
๓	สำนักงานอัยการพิเศษ- ฝ่ายคดีปกครอง ๒	สำนักงานอัยการสูงสุด ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๖ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐	โทร.๐-๒๑๔๒-๑๔๒๓ Fax : ๐-๒๑๔๓-๙๔๙๙ Admin๒@ago.go.th
๔	สำนักงานอัยการพิเศษ- ฝ่ายคดีปกครอง ๓	สำนักงานอัยการสูงสุด ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ๘๐ พรรษา อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๖ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐	โทร.๐-๒๑๔๒-๑๔๒๕, Fax : ๐-๒๑๔๓-๙๒๔๑ Admin๓@ago.go.th
๕	สำนักงานอัยการพิเศษ- ฝ่ายคดีปกครอง ๔	สำนักงานอัยการสูงสุด ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ๘๐ พรรษา อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๖ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐	โทร.๐-๒๑๔๒-๑๔๒๗ Fax : ๐-๒๑๔๓-๙๑๕๘ Admin๔@ago.go.th
๖	สำนักงานอัยการพิเศษ- ฝ่ายคดีปกครอง ๕	สำนักงานอัยการสูงสุด ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๖ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐	โทร.๐-๒๑๔๒-๑๔๒๙ Fax : ๐-๒๑๔๓-๙๑๕๙ Admin๕@ago.go.th

ลำดับที่	ชื่อสำนักงาน	ที่อยู่สำนักงาน	เบอร์โทรศัพท์/แฟกซ์
๗	สำนักงานอัยการพิเศษ- ฝ่ายคดีปกครอง ๖	สำนักงานอัยการสูงสุด ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ๘๐ พรรษา อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๖ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐	โทร.๐-๒๑๔๒-๑๔๓๑ Fax : ๐-๒๑๔๓-๙๑๖๘ Admin๖@ago.go.th
๘	สำนักงานคดีปกครอง ระยอง	อาคารภายในบริเวณ อบจ.ระยอง ถ.สุขุมวิท ต.เนินพระ อ.เมือง จ.ระยอง ๒๑๐๐๐	โทร.๐-๓๘๖๒-๔๑๔๕ Fax : ๐-๓๘๖๒-๔๑๔๖ rayongadmin@ago.go.th
๙	สำนักงานคดีปกครอง นครราชสีมา	อาคารสำนักงานอัยการภาค ๓ ชั้นที่ ๓ ถ.ราชดำเนิน ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครราชสีมา ๓๐๐๐๐	โทร.๐-๔๔๒๕-๓๘๐๘, ๐-๔๔๒๔-๘๑๕๐ Fax : ๐-๔๔๒๕-๓๘๐๘ korat-admin@ago.go.th
๑๐	สำนักงานคดีปกครอง อุบลราชธานี	๑๗๔ ถนนศรีณรงค์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จ.อุบลราชธานี ๓๔๐๐๐	โทร.๐-๔๕๒๔-๔๙๐๔ Fax : ๐-๔๕๒๔-๔๙๐๓
๑๑	สำนักงานคดีปกครอง ขอนแก่น	อาคารสำนักงานอัยการภาค ๔ (ชั้น ๓) ถ.กลางเมือง ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น ๔๐๐๐๐	โทร.๐-๔๓๒๔-๓๘๙๗ ต่อ ๓๑๗ Fax : ๐-๔๓๒๓-๕๕๖๓ pk-kk@ago.go.th
๑๒	สำนักงานคดีปกครอง อุดรธานี	ถ.ศรีสุข ต.หมากแข้ง อ.เมือง จ.อุดรธานี ๔๑๐๐๐	โทร.๐-๔๒๒๑-๑๐๙๑ Fax : ๐-๔๒๒๑-๑๐๙๑ udon-admin@ago.go.th
๑๓	สำนักงานคดีปกครอง เชียงใหม่	ถนนโชตนา ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐	โทร.๐-๕๓๑๑-๒๕๖๙ Fax : ๐-๕๓๑๑-๒๕๗๐ cm-admin@ago.go.th
๑๔	สำนักงานคดีปกครอง พิษณุโลก	อาคารสำนักงานอัยการภาค ๖ ชั้น ๒ ถ.พิษณุโลก-เตังหนาม ต.หัวรอ อ.เมือง จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐	โทร.๐-๕๕๒๘-๐๖๔๖, Fax : ๐-๕๕๒๘-๐๖๔๖ pislok-admin@ago.go.th
๑๕	สำนักงานคดีปกครอง นครศรีธรรมราช	เลขที่ ๔๐๓ ชั้นที่ ๓ ถนนศรีธรรมโศก ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐	โทร.๐-๗๕๓๔-๕๐๒๗ Fax : ๐-๗๕๓๔-๕๐๒๗
๑๖	สำนักงานคดีปกครอง สงขลา	อาคารสำนักงานอัยการภาค ๙ ชั้นที่ ๓ ถ.แหลมสนอ่อน ต.บ่อยาง อ.เมือง จ.สงขลา ๙๐๐๐๐	โทร.๐-๗๔๓๑-๒๐๗๓ Fax : ๐-๗๔๓๑-๒๐๗๓

ภาคผนวก ๓

ด่วนมาก

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๘๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเรื่อง การดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง

เรียน อัยการสูงสุด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บัญชีรายชื่อมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง
และคดีปกครอง ที่ยกเลิก

๒. แนวทางในการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง

เดิมคณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง รวม ๑๑ มติ
ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ (ดูรายละเอียดได้ที่ www.cabinet.thaigov.go.th)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง ซึ่งหน่วยงานต่างๆ จะต้องถือปฏิบัติเป็นจำนวนมาก จึงเห็นควรนำมาปรับปรุงโดยนำรวมไว้ในฉบับเดียวกัน เพื่อสะดวกในการอ้างอิงและถือปฏิบัติต่อไป ซึ่งกระทรวงการคลัง กระทรวงยุติธรรม สำนักงบประมาณ และสำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้นำเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง
รวม ๑๑ มติ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๒. เห็นชอบแนวทางในการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง ความละเอียดปรากฏ
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบตามที่สำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีเสนอทั้ง ๒ ข้อ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายรองพล เจริญพันธุ์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.cabinet.thaigov.go.th

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

บัญชีรายชื่อมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครองที่ยกเลิก

๑. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๐๕ เรื่อง กระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ถูกฟ้องเป็นจำเลยในคดีอาญา หรือคดีแพ่ง (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นว ๘๑/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๐๕)
๒. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๐ เรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๖๒ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๐)
๓. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ เรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๗ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐)
๔. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๑ เรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๖/ว ๗๗ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๑)
๕. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินคดีปกครองกรณีมีผู้ฟ้องร้องคณะรัฐมนตรีต่อศาลปกครองสูงสุด เพื่อให้เพิกถอนมติคณะรัฐมนตรี (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๔/ว ๑๗๑ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๔)
๖. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๕ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/๓๔๙๖ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๕)
๗. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๔๕ เรื่อง การดำเนินคดีปกครองและการดำเนินคดีแพ่งในชั้นอนุญาโตตุลาการ (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๔/ว ๑๓๖ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๕)
๘. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ เรื่อง คณะกรรมการชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๕/๑๒๙๑๑ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๕)
๙. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๖ เรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๒๔๐ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๖)
๑๐. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ เรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการชำระค่าเสียหาย (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๒๗๐ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๖)
๑๑. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๗ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินคดีปกครองกรณีมีผู้ฟ้องร้องคณะรัฐมนตรีต่อศาลปกครองเพื่อให้เพิกถอนมติคณะรัฐมนตรี (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๗๓ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๗)

- ๒ -

(ข) ถ้าตัวความเป็นราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ให้พนักงานอัยการนำความเห็นของตัวความประกอบการพิจารณาสั่งคดี หากยังเห็นว่าคดีนั้นตัวความอยู่ในฐานะเสียเปรียบไม่สามารถชนะคดีได้และการดำเนินคดีไม่เกิดประโยชน์ ให้พนักงานอัยการใช้ดุลพินิจสั่งไม่รับว่าต่างแก้ต่างได้

กรณีพนักงานอัยการสั่งไม่รับว่าต่างแก้ต่างให้ราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจมีสิทธิว่าจ้างให้ทนายความดำเนินคดีในศาลได้

๒. การดำเนินคดีในศาลปกครอง

๒.๑ ให้หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นคู่กรณีในคดีปกครอง หากมีเจ้าหน้าที่หรือนิติกรที่มีความรู้ความสามารถอยู่แล้วและประสงค์จะดำเนินคดีปกครอง ก็ให้ดำเนินคดีปกครองเองจนถึงที่สุด แต่ถ้าไม่มีเจ้าหน้าที่หรือนิติกรดังกล่าวหรือมีความประสงค์ให้พนักงานอัยการดำเนินการแทนให้ทำความตกลงกับพนักงานอัยการให้ดำเนินคดีแทนโดยเร่งด่วน หากเป็นกรณีที่ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านก็ให้ว่าจ้างทนายความผู้เชี่ยวชาญได้โดยขอความเห็นชอบจากอัยการสูงสุด หรือผู้แทนที่อัยการสูงสุดมอบหมาย และหากมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ให้ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณในเรื่องค่าใช้จ่ายด้วย

๒.๒ ในกรณีหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีแทนในฐานะผู้รับมอบอำนาจ ถ้าพนักงานอัยการมีความเห็นว่า หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวอยู่ในฐานะเสียเปรียบไม่สามารถชนะคดีได้ หรือการดำเนินคดีไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ ไม่ควรที่หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะดำเนินคดีในเรื่องนั้น ให้พนักงานอัยการแจ้งฐานะคดีและดำเนินการต่อไปเพื่อให้อัยการสูงสุดวินิจฉัยชี้ขาด และนำเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้ปฏิบัติตามข้อ ๑.๒.๓ (ก) โดยอนุโลม

๒.๓ กรณีคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ถูกฟ้องคดีปกครอง และไม่มีหน่วยงานเจ้าของเรื่องโดยตรง หรือเป็นการฟ้องคดีปกครองในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับมติคณะรัฐมนตรี และไม่มีหน่วยงานเจ้าของเรื่องโดยตรง อีกทั้งไม่ใช่ว่าการโต้แย้งในปัญหาข้อกฎหมายโดยตรงให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำคำสั่งศาลปกครองที่ให้ทำคำให้การแก้คำฟ้องเสนอนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป โดยให้ถือเป็นมติคณะรัฐมนตรี และไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี โดยให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานกลางประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานอัยการสูงสุดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวมความเห็นแล้วกร่างคำให้การยื่นต่อศาลปกครอง และดำเนินการหรือประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคดีต่อไป

- ๓ -

๓. การดำเนินคดีชั้นอนุญาโตตุลาการ

ให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจที่มีข้อพิพาทในคดีแพ่งและคดีปกครองที่ต้องใช้อุญาโตตุลาการระงับข้อพิพาทก่อนนำคดีขึ้นสู่ศาล ให้พนักงานอัยการเป็นผู้ดำเนินคดีแทนได้ในชั้นอนุญาโตตุลาการ หรือให้ว่าจ้างทนายความดำเนินคดีแทนได้ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบจากสำนักงานอัยการสูงสุด หรือผู้แทนที่อัยการสูงสุดมอบหมาย และหากมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการให้ทำความตกลงกับสำนักงานงบประมาณในเรื่องค่าใช้จ่ายด้วย

๔. ระยะเวลาส่งเรื่องให้พนักงานอัยการ

ในการดำเนินคดีทุกประเภท ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องเร่งรัดเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานเจ้าของเรื่องรวบรวมพยานหลักฐานให้ครบถ้วน แล้วรีบส่งเรื่องที่พิพาทไปยังพนักงานอัยการก่อนครบกำหนดอายุความไม่น้อยกว่า ๓ เดือน เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้น

๕. การดำเนินคดีที่ขาดอายุความ

กรณีคดีขาดอายุความแล้ว แต่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจยังยืนยันให้พนักงานอัยการดำเนินคดีให้ทั้งที่เห็นได้ล่วงหน้าว่า หากดำเนินคดีต่อไปก็มีแต่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ กล่าวคือ เสียค่าใช้จ่าย เสียเวลา เสียกำลังคนในการปฏิบัติงานโดยเปล่าประโยชน์ อีกทั้งการดำเนินคดีของรัฐไม่ควรดำเนินการในลักษณะที่เอารัดเอาเปรียบเอกชนด้วยการคาดหวังว่าเอกชนอาจไม่ยกอายุความขึ้นต่อสู้คดี เพราะความไม่รู้กฎหมายหรือความหลงลืม หรืออาจขาดนัดยื่นคำให้การ หรือขาดนัดพิจารณา เพราะมีผลให้การอำนวยความสะดวกของรัฐขาดความน่าเชื่อถือ ดังนั้น ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจจึงไม่ควรนำคดีที่ขาดอายุความแล้วส่งให้พนักงานอัยการดำเนินการต่อไป

๖. การยุติข้อพิพาทระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ

๖.๑ ให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติว่า กรณีเกิดข้อพิพาทในระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ เมื่อมีพยานหลักฐานชัดเจนว่าฝ่ายที่ก่อให้เกิดความเสียหายนั้นต้องรับผิดชอบ และไม่ติดใจโต้แย้งในกรณีเรื่องจำนวนค่าเสียหาย ให้ฝ่ายที่ก่อให้เกิดความเสียหายดำเนินการชำระค่าเสียหายให้แก่ฝ่ายที่ได้รับความเสียหายให้เรียบร้อยโดยเร็ว เพื่อมิให้เกิดคดีความระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจด้วยตนเอง

๖.๒ กรณีส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจเกิดข้อพิพาทระหว่างกันมิให้ฟ้องคดีต่อศาล ให้ส่งเรื่องที่มีข้อพิพาทเรียกร้องไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดภายในอายุความเพื่อพิจารณาเสนอคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ๕ -

ให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาและมีความเห็นเสนอคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาตัดสินชี้ขาดแล้วเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ให้สำนักงานอัยการสูงสุดส่งคำตัดสินชี้ขาดและมติคณะรัฐมนตรีแจ้งให้คู่กรณีทราบและถือปฏิบัติ หากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจใดเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำตัดสินชี้ขาดดังกล่าวข้างต้น ให้นำเรื่องเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร

๗. ให้มีคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เรียกโดยย่อว่า “กยพ” มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบ

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม	ประธานกรรมการ
๒. ปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๓. ปลัดกระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
๔. เลขาธิการคณะรัฐมนตรี	กรรมการ
๕. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
๖. อัยการสูงสุด	กรรมการและเลขานุการ
๗. อธิบดีอัยการฝ่ายคดีอัยการสูงสุด	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๘. อัยการพิเศษฝ่ายการยุติในการดำเนินคดีแพ่ง
ของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. พิจารณาชี้ขาดการดำเนินคดีปกครองและคดีแพ่งทั้งปวง เช่น คดีภาษีอากร คดีล้มละลาย และคดีอนุญาตตุลาการ เป็นต้น
๒. พิจารณาตัดสินชี้ขาดข้อพิพาทเรียกร้องระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจที่มีข้อพิพาทระหว่างกัน
๓. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการใดๆ ตามความจำเป็นที่คณะกรรมการมอบหมาย

ภาคผนวก ๔
ตัวอย่างหนังสือขอให้ว่าต่าง

ที่

กรม.....

วันที่.....

เรื่อง ขอให้ว่าต่างคดีปกครอง

เรียน อธิบดีอัยการ สำนักงานคดีปกครอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) สรุปข้อเท็จจริง

(๒) เอกสารประกอบการดำเนินคดี จำนวน.....แผ่น จำนวน.....ชุด

(๓) ใบมอบอำนาจ และเอกสารประกอบการมอบอำนาจ จำนวน ๒ ชุด

ด้วยมหาวิทยาลัย..... ได้ให้ทุนสนับสนุนเพื่อพัฒนาอาจารย์ เพื่อศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยี ณ มหาวิทยาลัย..... แก่นาย..... ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาของผู้ฟ้องคดี โดยทำสัญญารับทุนเมื่อวันที่..... มีกำหนดระยะเวลาการศึกษา.....ปี ตั้งแต่วันที่.....ถึงวันที่..... และมีนาย..... ทำสัญญาเป็นผู้ค้ำประกัน หลังจากทำสัญญาแล้ว นาย..... ได้รับเงินทุนการศึกษาจากผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน.....บาท แต่ปรากฏว่าไม่สำเร็จการศึกษาภายในกำหนดเวลาตามหลักสูตร โดยพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ตั้งแต่ภาคเรียนที่..... ในวันที่..... ซึ่งมหาวิทยาลัย..... ทราบการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาของนาย..... เมื่อวันที่..... การที่นาย..... ไม่สำเร็จการศึกษาภายในกำหนดเวลารับทุน เป็นกรณีผิดสัญญาฯ รับทุนข้อ..... ซึ่งกำหนดว่า..... จึงถือว่านาย..... ผิดสัญญาฯ รับทุนสนับสนุนเพื่อพัฒนา

/ อาจารย์ที่....

-๒-

อาจารย์ที่ให้ไว้แก่มหาวิทยาลัย..... นาย..... และนาย.....ผู้ค้าประกัน จึงมีหน้าที่
ต้องชดใช้เงินทุนที่ได้รับไป จำนวน.....บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ.....ต่อปี นับแต่วันที่.....
จนถึงวันที่ชำระเสร็จ มหาวิทยาลัย.... ได้มีหนังสือถึงนาย..... และนาย.....ผู้ค้าประกัน
ทวงถามให้ชำระเงินแล้ว ซึ่งบุคคลทั้งสองได้รับหนังสือทวงถามแต่เพิกเฉย ไม่นำเงินมาชำระ มหาวิทยาลัย
..... เห็นว่าเป็นกรณีผิดสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราช
บัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงประสงค์จะฟ้องนาย.....
และนาย.....ให้ชำระเงินจำนวน.....บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ.....ต่อปี
ดอกเบี้ยคำนวณนับแต่วันที่.....ถึงวันที่ส่งเรื่อง เป็นเงิน.....บาท รายละเอียดข้อเท็จจริงปรากฏ
ตามส่งที่ส่งมาด้วย (๒) สำหรับอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องจะครบกำหนดวันที่.....
เพราะ.....

จึงเรียนมาเพื่อขอให้จัดพนักงานอัยการดำเนินการฟ้องนาย..... และ
นาย.....ผู้ค้าประกัน เรียกให้ชำระเงินพร้อมดอกเบี้ยดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้ได้มอบหมายให้
นาย.....ตำแหน่ง.....สำนักงาน..... (โทรศัพท์ติดต่อ
หมายเลข) เป็นผู้ติดต่อประสานงานและให้รายละเอียดกับพนักงานอัยการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

ตำแหน่ง.....

สำนัก

โทร.

โทรสาร.

ภาคผนวก ๕
ตัวอย่างหนังสือส่งเรื่องขอให้แก้ต่าง

ที่

กรม.....

ถนน

กรุงเทพฯ

วันที่.....

เรื่อง ขอให้จัดพนักงานอัยการรับมอบอำนาจแก้ต่างคดี

เรียน อธิบดีอัยการ สำนักงานคดีปกครอง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำสั่งเรียกให้ทำคำให้การและสำเนาคำฟ้อง
 ๒. หนังสือแจ้งคำสั่งศาล (กรณีมีการขอขยายระยะเวลายื่นคำให้การ)
 ๓. สรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายต่อสู้คดี พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง จำนวน.....ชุด
 ๔. ใบมอบอำนาจ สำเนาบัตรประจำตัวผู้มอบอำนาจ สำเนาคำสั่งมอบอำนาจที่เกี่ยวข้อง และสำเนาคำสั่งแต่งตั้งผู้มอบอำนาจ จำนวน.....ชุด

ด้วยกรม.....ได้รับคำสั่งเรียกให้ทำคำให้การแก้คดีและสำเนาคำฟ้อง คดีหมายเลขดำ
ที่...../.....ของศาลปกครองกลาง คดีระหว่างผู้ฟ้องคดี กรม.....ผู้ถูก
ฟ้องคดี โดยกรม.....ได้รับคำสั่งเรียกให้ทำคำให้การดังกล่าวไว้โดยการ.....(ส่งทาง
ไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ/เจ้าหน้าที่ได้รับไว้/ปิดหมาย) เมื่อวันที่รายละเอียดตามสิ่งที่

/ส่งมาด้วย....

-๒-

ส่งมาด้วย ๑. ต่อมากรม.....ได้ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นคำให้การและศาลอนุญาตให้
ขยายระยะเวลายื่นคำให้การออกไปถึงวันที่.....รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒.

กรม.....มีความประสงค์จะแก้ต่างคดีจึงขอให้สำนักงานคดีปกครองสำนักงาน
อัยการสูงสุดจัดพนักงานอัยการเป็นผู้รับมอบอำนาจดำเนินคดีแก้ต่างให้แก่กรม.....
ผู้ถูกฟ้องคดี ตามประเด็นที่ปรากฏในสรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายต่อสู้คดี ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓. และ
ในประเด็นอื่นๆ ตามที่พนักงานอัยการเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อรูปคดี ในการนี้ได้มอบหมายให้นาย.....
นิติกร.....สำนักกฎหมาย (โทรศัพท์ติดต่อหมายเลข.....) เป็นผู้ติดต่อและ
ประสานงานคดีนี้

อนึ่ง กรม.....พิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของ
ศาลปกครองกลาง แต่อยู่ในเขตอำนาจของศาลยุติธรรม จึงมีความประสงค์ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้อง
โต้แย้งเขตอำนาจศาลตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล
พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามเหตุผลที่ปรากฏในสรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ข้อที่.....ตามสิ่งที่ ส่งมาด้วย ๓.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

ตำแหน่ง.....

สำนักงาน

โทร.

โทรสาร.

ภาคผนวก ๖

○ ใบมอบฉันทะ/ใบมอบอำนาจ

คดีหมายเลขดำที่ ๒๕.....

คดีหมายเลขแดงที่...../๒๕.....

ศาลปกครอง.....

วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช ๒๕.....

ระหว่าง {ผู้ฟ้องคดี
.....ผู้ถูกฟ้องคดี

ข้าพเจ้า.....

ขอมอบฉันทะ/มอบอำนาจให้.....

อยู่ที่.....เลขที่.....หมู่ที่.....

ถนน.....ตรอก/ซอย.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....

ทำการแทน โดยข้าพเจ้ายอมรับผิดชอบในการที่ผู้รับมอบฉันทะ/ผู้รับมอบอำนาจของข้าพเจ้าได้ทำการไปนั้น
ทุกประการ ในกิจการดังจะกล่าวต่อไปนี้

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้มอบฉันทะ/ผู้มอบอำนาจ
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้รับมอบฉันทะ/ผู้รับมอบอำนาจ
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน/ผู้เขียน
(.....)

ภาคผนวก ๗

ตาราง ๑*

ค่าธรรมเนียมศาล (ค่าขึ้นศาล)

ลักษณะของคดี	ทุนทรัพย์	อัตรา	หมายเหตุ
๑) คดีที่มีคำขอให้ปลดปล่อยทุกข์ อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ ให้คิดค่าขึ้นศาลตามทุนทรัพย์ ดังต่อไปนี้			ค่าธรรมเนียมตาม (ก) (ข) และ (ค) ถ้ารวมแล้วมีเศษไม่ถึงหนึ่งบาทให้ปัดทิ้ง
(ก) คำฟ้องนอกจากที่ระบุไว้ใน (ข) และ (ค)	ไม่เกินห้าสิบล้านบาท	ร้อยละ ๒ แต่ไม่เกินสองแสนบาท	
	ส่วนที่เกินห้าสิบล้านบาทขึ้นไป	ร้อยละ ๐.๑	
(ข) คำร้องขอให้ศาลบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการในประเทศ หรือคำร้องขอเพิกถอน คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ในประเทศ	ไม่เกินห้าสิบล้านบาท	ร้อยละ ๐.๕ ของจำนวน ที่ร้องขอให้ศาลบังคับ แต่ไม่เกินห้าหมื่นบาท	
	ส่วนที่เกินห้าสิบล้านบาทขึ้นไป	ร้อยละ ๐.๑	
คำร้องขอให้ศาลบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศหรือ คำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ	ไม่เกินห้าสิบล้านบาท	ร้อยละ ๑ ของจำนวนที่ร้องขอให้ศาลบังคับ แต่ไม่เกินหนึ่งแสนบาท	
	ส่วนที่เกินห้าสิบล้านบาทขึ้นไป	ร้อยละ ๐.๑	

*ตาราง ๑ แก้ไขครั้งสุดท้ายโดยมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๓๒ ก หน้า ๒๖ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑)

ลักษณะของคดี	ทุนทรัพย์	อัตรา	หมายเหตุ
(ค) คำฟ้องขอให้บังคับจำนอง หรือบังคับเอา ทรัพย์สินจำนองหลุด	ไม่เกินห้าสิบล้าน บาท	ร้อยละ ๑ ของ จำนวนหนี้ที่เรียก ร้องแต่ไม่เกิน หนึ่งแสนบาท	
(๒) คดีที่มีคำขอให้ปลดเปลื้องทุกข์ อันไม่อาจ คำนวณเป็นราคาเงินได้	ส่วนที่เกินห้าสิบล ล้านบาทขึ้นไป	ร้อยละ ๐.๑	
(ก) คดีทั่วไปรวมทั้งคดีไม่มีข้อพิพาท		ร้อยละ ๒๐๐ บาท	การอุทธรณ์หรือ ฎีกาคำสั่งตาม มาตรา ๒๒๘ (๑)
(ข) อุทธรณ์หรือฎีกาคำสั่ง ตามมาตรา ๒๒๗ หรือ มาตรา ๒๒๘ (๒) และ (๓)		ร้อยละ ๒๐๐ บาท	ไม่เรียกเก็บค่าขึ้นศาล
(๓) คดีที่มีคำขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันอาจ คำนวณเป็นราคาเงินได้และไม่อาจ คำนวณ เป็นราคาเงินได้รวมอยู่ด้วย		ให้คิดค่าขึ้นศาล ตามอัตราใน (๑) แต่ไม่ให้ต่ำกว่า อัตราใน (๒) (ก) หรือ (ข) แล้วแต่ กรณี	
(๔) คดีที่ขอให้ชำระค่าเสียหาย ค่าอุปการะเลี้ยงดู หรือค่าเลี้ยงชีพที่ดี เงินปี เงินเดือน เงินเบี้ย บำนาญ ค่าบำรุงรักษา หรือเงินอื่นๆ กิติ บรรดาที่ให้จ่ายมีกำหนดเป็นระยะเวลา ในอนาคตนอกจากดอกเบี้ย ค่าเช่า หรือ ค่าเสียหายที่ศาลมีอำนาจ		๑๐๐ บาท	

ภาคผนวก ๘

ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว ๔๔

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ ฎีกาคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครอง

เรียน อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว ๒๓ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ ฎีกาคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครอง

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงการคลังได้แจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติในการอุทธรณ์ฎีกาคำพิพากษาของศาลในคดีแพ่งใดๆ เพื่อให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ส่วนราชการเป็นฝ่ายแพ้คดีหรือชนะคดีไม่เต็มตามฟ้อง นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการกระจายอำนาจการตัดสินใจและเกิดความสะดวกรวดเร็วต่อการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการ ลดกระบวนการหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ล่าช้าหรือไม่จำเป็นของส่วนราชการ จึงให้ยกเลิกหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว ๒๓ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ และให้ส่วนราชการ (กระทรวง กรม หรือส่วนราชการอื่นและมีฐานะเป็นกรมและราชการส่วนภูมิภาค แต่ไม่รวมถึงราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ) ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ ฎีกาคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครองที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประกอบ ตันติยาพงศ์)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง

สำนักความรับผิดชอบทางแพ่ง

กลุ่มพัฒนาและบริหารงานละเมิดและแพ่ง

โทร. ๐ ๒๒๗๑ ๑๙๙๙

www.cgd.go.th

หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ ฎีกาคดีแพ่งและอุทธรณ์คดีปกครอง

๑. หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์ ฎีกาคดีแพ่งในศาลยุติธรรม

๑.๑ คดีแพ่งที่มีจำนวนทุนทรัพย์ในชั้นอุทธรณ์หรือฎีกาไม่เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และศาลพิพากษาให้ส่วนราชการเป็นฝ่ายแพ้คดีหรือพิพากษาให้ส่วนราชการชนะคดีไม่เต็มตามฟ้อง กรณีจะอุทธรณ์ฎีกาหรือไม่ให้อยู่ในดุลพินิจของส่วนราชการเจ้าของคดีและพนักงานอัยการที่สำนักงานอัยการสูงสุดมอบหมาย โดยไม่ต้องส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณา ทั้งนี้โดยให้คำนึงถึงความเป็นธรรมและประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ

ในกรณีที่ส่วนราชการเจ้าของคดีและพนักงานอัยการที่สำนักงานอัยการสูงสุดมอบหมายมีความเห็นไม่ตรงกัน ให้พิจารณาว่า การอุทธรณ์ ฎีกา จะเป็นประโยชน์กับทางราชการและผลของคำพิพากษา จะใช้เป็นบรรทัดฐาน ให้ดำเนินการอุทธรณ์ ฎีกาต่อไป โดยไม่ต้องส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณา

๑.๒ คดีแพ่งที่มีจำนวนทุนทรัพย์ในชั้นอุทธรณ์หรือฎีกาเกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และศาลพิพากษาให้ส่วนราชการเป็นฝ่ายแพ้คดีหรือพิพากษาให้ส่วนราชการชนะคดีไม่เต็มตามฟ้อง หากส่วนราชการเจ้าของคดีและพนักงานอัยการที่สำนักงานอัยการสูงสุดมอบหมายเห็นควรอุทธรณ์ ฎีกา ให้ส่วนราชการดำเนินการอุทธรณ์ ฎีกา โดยไม่ต้องส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณา

ในกรณีที่ส่วนราชการเจ้าของคดีและพนักงานอัยการที่สำนักงานอัยการสูงสุดมอบหมายมีความเห็นไม่ตรงกัน ให้พิจารณาว่า การอุทธรณ์ ฎีกา จะเป็นประโยชน์กับทางราชการและผลของคำพิพากษา จะใช้เป็นบรรทัดฐาน ให้ดำเนินการอุทธรณ์ ฎีกาต่อไป โดยไม่ต้องส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณา

ในกรณีที่ส่วนราชการเจ้าของคดีและพนักงานอัยการที่สำนักงานอัยการสูงสุดมอบหมายเห็นตรงกันว่า คดีไม่ควรอุทธรณ์ ฎีกา ให้ดำเนินการอุทธรณ์ ฎีกา ไปก่อน เนื่องจากเป็นคดีที่มีทุนทรัพย์สูงแล้วจึงส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณาโดยเร็ว โดยให้ส่งเอกสารและแจ้งข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาของกระทรวงการคลัง ดังนี้

- ๑.๒.๑ สำเนาคำฟ้อง คำให้การ ประเด็นที่อุทธรณ์ ฎีกา
- ๑.๒.๒ สำเนาคำพิพากษาศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ แล้วแต่กรณี
- ๑.๒.๓ ความเห็นของส่วนราชการเจ้าของคดี
- ๑.๒.๔ ความเห็นของพนักงานอัยการที่สำนักงานอัยการสูงสุดมอบหมาย

- ๒ -

๒. หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการอุทธรณ์คดีปกครองในศาลปกครอง

๒.๑ คดีปกครองที่มีคำขอให้ศาลสั่งให้ใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินไม่เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เว้นแต่คดีปกครองที่เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตาม ข้อ ๒.๓) และศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ส่วนราชการเป็นฝ่ายแพ้คดีหรือให้ส่วนราชการชนะคดีไม่เต็มตามฟ้อง ไม่ว่าจะ มีพนักงานอัยการเป็นผู้ว่าคดีหรือไม่ก็ตาม กรณีจะอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดหรือไม่ ให้อยู่ในดุลพินิจ ของส่วนราชการเจ้าของคดี โดยไม่ต้องส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณา ทั้งนี้โดยให้คำนึงถึงประโยชน์ สาธารณะเป็นสำคัญ

๒.๒ คดีปกครองที่มีคำขอให้ศาลสั่งให้ใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สินเกินกว่า ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เว้นแต่คดีปกครองที่เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตาม ข้อ ๒.๓) และศาลปกครองชั้นต้น มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ส่วนราชการเป็นฝ่ายแพ้คดีหรือให้ส่วนราชการชนะคดีไม่เต็มตามฟ้อง ไม่ว่าจะ มีพนักงานอัยการเป็นผู้ว่าคดีหรือไม่ก็ตาม หากส่วนราชการเจ้าของคดีเห็นควรอุทธรณ์ ให้ส่วนราชการเจ้าของคดี อุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด โดยไม่ต้องส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณา ทั้งนี้โดยให้คำนึงถึงประโยชน์ สาธารณะเป็นสำคัญ

ในกรณีส่วนราชการเจ้าของคดีเห็นว่าคดีไม่ควรอุทธรณ์ให้ดำเนินการอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ไปก่อน เนื่องจากเป็นคดีที่มีทุนทรัพย์สูง แล้วจึงส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณาโดยเร็ว โดยให้ส่งเอกสาร และแจ้งข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาของกระทรวงการคลัง ดังนี้

๒.๒.๑ สำเนาคำฟ้อง คำให้การแก้คำฟ้อง ประเด็นที่อุทธรณ์

๒.๒.๒ สำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลปกครองชั้นต้น

๒.๒.๓ ความเห็นของส่วนราชการเจ้าของคดี

๒.๒.๔ ความเห็นของพนักงานอัยการที่สำนักงานอัยการสูงสุดมอบหมาย (หากมี พนักงานอัยการเป็นผู้ว่าคดี)

๒.๓ คดีปกครองเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่และเป็นไปตามประกาศ กระทรวงการคลัง เรื่อง ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ฉบับลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ซึ่งกระทรวงการคลังมอบให้เป็นดุลพินิจของส่วนราชการในการวินิจฉัยสั่งการ หากมีการดำเนินคดีในศาลปกครอง กรณีจะอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดหรือไม่ ให้อยู่ในดุลพินิจของ ส่วนราชการเจ้าของคดี โดยไม่ต้องส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณา

/สำหรับ...

- ๓ -

สำหรับคดีปกครองเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดที่ส่วนราชการมีคำสั่งตามความเห็นของ
กระทรวงการคลัง หากศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ส่วนราชการเป็นฝ่ายแพ้คดีหรือให้
ส่วนราชการชนะคดีไม่เต็มตามฟ้อง ให้ส่วนราชการเจ้าของคดีอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดไปก่อน แล้วจึง
แจ้งเรื่องให้กระทรวงการคลังทราบต่อไป

๒.๔ คดีปกครองที่ไม่มีคำขอให้ศาลสั่งให้ใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สิน เช่น คดีที่เกี่ยวกับ
สถานะของบุคคล เป็นต้น กรณีจะอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดหรือไม่ เป็นอำนาจของส่วนราชการเจ้าของคดี
โดยไม่ต้องส่งให้กระทรวงการคลังพิจารณา

ภาคผนวก ๙

ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด
ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดี
พ.ศ. ๒๕๕๕

โดยที่สำนักงานอัยการสูงสุดและพนักงานอัยการมีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีตามกฎหมายและการรักษาผลประโยชน์ของรัฐ เพื่อให้การปฏิบัติราชการของสำนักงานอัยการสูงสุดและพนักงานอัยการในการบังคับคดีเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) และวรรคสี่ ประกอบมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งมีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อัยการสูงสุดจึงออกระเบียบ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดี พ.ศ. ๒๕๕๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ลูกหนี้” หมายความว่า ลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล กับให้หมายความรวมถึงจำเลยผู้ต้องโทษปรับในคดีอาญาที่ไม่ชำระค่าปรับตามคำพิพากษาด้วย

“ฐานข้อมูลลูกหนี้” หมายความว่า แหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน หรือข้อมูลอื่นใดของลูกหนี้ อันจะนำไปสู่การบังคับคดีและให้หมายความรวมถึง สถานะ อาชีพ และแหล่งรายได้ของลูกหนี้

“การตรวจสอบสถานะ” หมายความว่า การตรวจสอบสถานะภาพบุคคล ความสามารถในการชำระหนี้ และอื่นๆ ของลูกหนี้ตามที่เห็นสมควรเกี่ยวกับการบังคับคดี ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการตรวจสอบสถานะของลูกหนี้ในกรณีลูกหนี้ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

“การตรวจสอบทรัพย์สิน” หมายความว่า การสืบหาทรัพย์สินและสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้อันพึงยึดหรืออายัดเพื่อนำมาชำระหนี้ตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล

“สำนักงานการบังคับคดี” หมายความว่า สำนักงานการบังคับคดีตามประกาศคณะกรรมการอัยการ เรื่อง การแบ่งหน่วยงาน และการกำหนดอำนาจและหน้าที่ของหน่วยงานภายในของสำนักงานอัยการสูงสุด

“สำนักงานคดี” หมายความว่า สำนักงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดีแพ่ง คดีปกครอง หรือ คดีอาญา ตามประกาศคณะกรรมการอัยการ เรื่อง การแบ่งหน่วยงาน และการกำหนดอำนาจและหน้าที่ของหน่วยงานภายในของสำนักงานอัยการสูงสุด

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีอัยการที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดี

“รองอธิบดี” หมายความว่า รองอธิบดีอัยการที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดี

“อัยการพิเศษฝ่าย” หมายความว่า อัยการพิเศษฝ่ายที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดี

“เจ้าหน้าที่บังคับคดี” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการและให้หมายความรวมถึงนิติกรของสำนักงานอัยการสูงสุดที่มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดี

ข้อ ๔ การใดมิได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ให้นำระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่ง หรือระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีปกครอง มาใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๕ ให้อัยการสูงสุดรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ คำสั่ง หลักเกณฑ์และวิธีการ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามระเบียบนี้ และมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

บททั่วไป

ข้อ ๖ การดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีตามระเบียบนี้ ได้แก่ การดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีแพ่ง คดีปกครอง และคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาตามคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีอาญาแทนรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ที่พนักงานอัยการได้รับดำเนินคดีให้ กับดำเนินการตามที่พนักงานอัยการเห็นสมควรเกี่ยวกับการบังคับคดีอาญาเฉพาะในส่วนของการยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับตามคำพิพากษา รวมทั้งให้ความร่วมมือในการบังคับคดีกรณีผิดสัญญาประกันต่อศาลและประกันรับสิ่งของไปดูแลรักษา

ข้อ ๗ สารบบและงานธุรการสำนวนบังคับคดี ให้เป็นไปตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

ให้ลงสารบบทุกครั้งที่มีคำสั่งในสำนวนก่อนดำเนินการต่อไป

ให้สำนักงานคดีในต่างจังหวัดที่รับเรื่องหรือได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดี จัดทำสารบบบังคับคดีแยกไว้ต่างหาก

ข้อ ๘ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอื่นใดที่จะต้องรีบปฏิบัติให้ทันกำหนดระยะเวลา มิฉะนั้นจะเสียหาย แก่ราชการ ให้พนักงานอัยการหรือเจ้าหน้าที่บังคับคดีใช้ดุลพินิจพิจารณาปฏิบัติไปตามที่เห็นสมควรโดยไม่ให้เสียหายแก่ราชการ

หากมีปัญหาหรือข้อขัดข้องอันเกิดจากการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้หาหรือผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น หรือหาหรือผู้รักษาการตามระเบียบนี้เพื่อวินิจฉัยสั่งการ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๙ อธิบดีเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบการปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่กำหนดในกฎหมาย และคำสั่งของสำนักงานอัยการสูงสุด มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนจัดองค์กร บริหารงานบุคคล อำนาจการ ประสานการปฏิบัติราชการ ควบคุม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติราชการใน ความรับผิดชอบให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย ระเบียบและคำสั่งของสำนักงานอัยการสูงสุด

รองอธิบดีเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบการปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่กำหนดในกฎหมายและ คำสั่งของสำนักงานอัยการสูงสุดรองจากอธิบดี และมีอำนาจหน้าที่ตามที่อธิบดีมอบหมาย

อัยการพิเศษฝ่ายเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบการปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่กำหนดใน กฎหมายและคำสั่งของสำนักงานอัยการสูงสุด มีอำนาจหน้าที่อำนาจการ ประสานการปฏิบัติราชการ ควบคุม ตรวจสอบการดำเนินคดีให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย ระเบียบ และคำสั่งของสำนักงานอัยการสูงสุด อธิบดีหรือรองอธิบดี แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๐ เมื่อศาลได้ออกหมายบังคับคดีแล้ว ให้สำนักงานคดีส่งสำเนาหมายบังคับคดีพร้อมสำเนา คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลและเอกสารในสำนวนคดีที่จำเป็นแก่การบังคับคดี เช่น สำเนาบัตรประจำตัว ประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลของลูกหนี้ ให้สำนักงานการบังคับคดี ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลออกหมายบังคับคดี

ในกรณีที่ยังไม่ถึงที่สุด หากมีการขอทุเลาการบังคับคดีหรือศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งประการใด ให้แจ้งและส่งสำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล สำเนาหมายบังคับคดีที่เกี่ยวข้องให้สำนักงานการบังคับคดี โดยเร็ว

๔

ในส่วนของคดีล้มละลาย เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ และมีการโฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผนแล้ว ให้สำนักงานคดีล้มละลายส่งสำเนาคำสั่งศาลพร้อมสำเนาหนังสือที่แจ้งให้ตัวความขอรับชำระหนี้ให้สำนักงานการบังคับคดี และเมื่อศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งอื่นใดให้ส่งสำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งดังกล่าวด้วยทุกครั้งโดยเร็ว

ข้อ ๑๑ เมื่อสำนักงานการบังคับคดีได้รับสำเนามาหมายบังคับคดีตามข้อ ๑๐ หรือได้รับสำเนามาหมายบังคับคดีและเอกสารที่เกี่ยวข้องจากตัวความให้ดำเนินการบังคับคดีนอกเหนือการรับเรื่องจากสำนักงานคดีตามข้อ ๑๐ ให้ลงรับในสารบบและบัญชีจ่ายสำนวนในวันที่ได้รับเป็นสำนวนบังคับคดีและให้อธิบดีหรือรองอธิบดีที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ส่งจ่ายสำนวนไปยังสำนักงานในสังกัดโดยเร็ว แล้วให้อัยการพิเศษฝ่ายส่งจ่ายสำนวนให้พนักงานอัยการและเจ้าหน้าที่บังคับคดีในสำนักงาน หากมีการเปลี่ยนตัวพนักงานอัยการหรือเจ้าหน้าที่บังคับคดี ให้บันทึกชื่อผู้รับโอนไว้ในสารบบและบัญชีจ่ายสำนวนด้วย

ในการส่งจ่ายสำนวนให้พนักงานอัยการหลายคน ให้ระบุด้วยว่าใครเป็นเจ้าของสำนวนผู้รับผิดชอบ

ผู้ส่งจ่ายสำนวนต้องลงชื่อพร้อมวันเดือนปีที่ส่งจ่าย

ในส่วนเรื่องที่ได้รับจากสำนักงานคดีล้มละลาย หากพบว่าลูกหนี้รายใดถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้และมีการโฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผนแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งตัวความโดยเร็วเพื่อยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดระยะเวลาตามกฎหมายแล้วให้รวบรวมไว้ในระบบฐานข้อมูลลูกหนี้

ข้อ ๑๒ ให้เจ้าหน้าที่บังคับคดีตรวจสอบพิจารณาเอกสารในสำนวนว่ามีข้อเท็จจริงครบถ้วนตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานการบังคับคดีหรือไม่ เช่น เจ้าหนี้และลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง จำนวนหนี้ที่ต้องบังคับคดี วันสิ้นสุดระยะเวลาการบังคับคดี รายละเอียดตามหมายบังคับคดี แล้วบันทึกเสนอพนักงานอัยการเจ้าของสำนวน

กรณีที่สำนวนมีพยานหลักฐานและข้อเท็จจริงพอวินิจฉัยได้ ให้พนักงานอัยการทำความเข้าใจว่าควรรับดำเนินการบังคับคดีหรือไม่ แล้วเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงผู้ที่พิจารณาสั่งได้ หากพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนพิจารณาสั่งได้อยู่แล้ว ให้เสนอผู้บังคับบัญชาถัดขึ้นไปหนึ่งชั้นเพื่อทราบและพิจารณาก่อนดำเนินการต่อไป

กรณีพยานหลักฐานและข้อเท็จจริงไม่เพียงพอให้วินิจฉัย ให้พนักงานอัยการทำความเข้าใจเสนออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อพิจารณาสั่งให้รวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม ทั้งนี้ อาจแจ้งสำนักงานคดี ตัวความ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการก็ได้

๕

ผู้พิจารณาสั่งตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่ง โดยอนุโลม โดยให้ถือทุนทรัพย์ตามจำนวนหนี้หรือค่าปรับในหมายบังคับคดี

ข้อ ๑๓ เมื่อมีคำสั่งรับดำเนินการบังคับคดีตามข้อ ๑๒ แล้ว ให้มีหนังสือแจ้งตัวความโดยเร็ว เพื่อยืนยันที่จะให้มีการบังคับคดี และแจ้งด้วยว่าหากตัวความยืนยันจะให้ดำเนินการบังคับคดีให้ตัวความ ตรวจสอบสถานะและทรัพย์สินของลูกหนี้ เช่น สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลของลูกหนี้ สถานภาพของลูกหนี้และครอบครัวและอื่น ๆ ที่จำเป็นส่งให้ พนักงานอัยการ พร้อมกำหนดระยะเวลาให้ตัวความดำเนินการ หากตัวความไม่ดำเนินการและไม่แจ้ง เหตุขัดข้องภายในกำหนดให้มีหนังสือเตือน และหากตัวความไม่ดำเนินการโดยไม่แจ้งเหตุขัดข้องอีกหรือ ตัวความแจ้งว่าไม่ประสงค์ให้ดำเนินการบังคับคดีต่อไป ให้มีความเห็นและคำสั่งยุติการบังคับคดี หากเห็นสมควรจะแจ้งกระทรวงการคลังทราบด้วยก็ได้

ข้อ ๑๔ งานตอบข้อหารือเกี่ยวกับการบังคับคดี ให้รับเป็นสำนวนตอบข้อหารือและจัดทำสารบบ แยกไว้ต่างหาก ให้อธิบดีหรือรองอธิบดีที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ส่งจ่ายสำนวนไปยังสำนักงานในสังกัด แล้วให้อัยการพิเศษฝ่ายส่งจ่ายสำนวนให้พนักงานอัยการในสำนักงาน

การตอบข้อหารือเกี่ยวกับการบังคับคดีที่สำนักงานการบังคับคดีรับไว้ดำเนินการให้พนักงานอัยการ ทำความเห็นตามลำดับชั้นถึงอธิบดี

ข้อ ๑๕ ให้บันทึกความเห็นและคำสั่งทุกขั้นตอนการดำเนินการบังคับคดีไว้ในแบบความเห็นและ คำสั่ง (อ.ก.๔)

ข้อ ๑๖ ให้อธิบดีเป็นผู้พิจารณาสั่ง ในกรณีต่อไปนี้

(๑) การไม่รับดำเนินการบังคับคดี หรือการไม่รับดำเนินคดีทางศาล

(๒) การถอนการยึด การอายัด การขายทอดตลาด การขับไล่หรือรื้อถอน และการยุติการบังคับคดี ตามข้อ ๑๓ และข้อ ๒๔

(๓) การส่งเรื่องคืนตัวความ

(๔) การถอนคำร้องตั้งต้นคดีตามข้อ ๓๐

(๕) การส่งเรื่องให้สำนักงานคดีดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีหรือดำเนินคดีตามข้อ ๒๕

ข้อ ๑๗ ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนเสนอความเห็นต่ออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อพิจารณาและมีคำสั่งให้ตรวจสอบสถานะและทรัพย์สินของลูกหนี้

เมื่อเห็นสมควรพนักงานอัยการอาจเสนออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อมีคำสั่งให้งดการตรวจสอบสถานะหรือตรวจสอบทรัพย์สินของลูกหนี้ไว้ชั่วคราวก็ได้

ข้อ ๑๘ ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดี พนักงานอัยการอาจแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน สอบปากคำพยานบุคคล ออกคำสั่งเรียกบุคคลใดมาให้การต่อพนักงานอัยการ ออกคำสั่งให้ส่งพยานหลักฐาน เอกสารหรือวัตถุ และดำเนินการอื่นตามที่เห็นสมควร รวมทั้งอาจแจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการใดตามที่เห็นสมควรก็ได้ แต่ทั้งนี้ ถ้าผู้ที่ได้รับคำสั่งนั้นเป็นคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งหรือเป็นผู้ถูกกล่าวหา บุคคลดังกล่าวจะไม่มาหรือไม่ให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งพยานหลักฐาน เอกสาร หรือวัตถุตามที่เรียกก็ได้

หากบุคคลผู้ถูกคำสั่งเรียกของพนักงานอัยการตามวรรคหนึ่งไม่มาพบหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งและมีเหตุเชื่อว่าลูกหนี้มีทรัพย์สินที่ต้องถูกบังคับมากกว่าที่พนักงานอัยการทราบ และบุคคลดังกล่าวอยู่ในฐานะที่จะให้ถ้อยคำอันเป็นประโยชน์ ให้ยื่นคำร้องต่อศาลที่ออกหมายบังคับคดีเพื่อขอให้ศาลออกหมายเรียกมาทำการไต่สวนเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้

ในกรณีที่มีการยื่นคำร้องต่อศาลที่ออกหมายบังคับคดีเพื่อดำเนินการตามวรรคสอง ไม่ลบล้างความผิดอาญาของบุคคลในส่วนที่เกี่ยวกับการฝ่าฝืนคำสั่งของพนักงานอัยการตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๙ ให้พนักงานอัยการหรือเจ้าหน้าที่บังคับคดีตรวจสอบสถานะของลูกหนี้ โดยมีหนังสือเชิญลูกหนี้หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลซึ่งเป็นลูกหนี้มาพบเพื่อทราบถึงสถานะภาพปัจจุบันของลูกหนี้ ตลอดจนประเมินความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ ในกรณีจำเป็นให้ออกไปพบลูกหนี้ และหากเห็นสมควรจะให้ตัวความหรือผู้รับมอบอำนาจในการบังคับคดีของตัวความร่วมไปพบลูกหนี้ด้วยก็ได้ กรณีที่ลูกหนี้ประสงค์จะชำระหนี้ทั้งหมดหรือบางส่วนหรือผ่อนชำระ ถ้าลูกหนี้ยินยอมบันทึกข้อเสนอดังกล่าวให้ลูกหนี้ทำบันทึกข้อเสนอโดยลงลายมือชื่อฝ่ายเดียวไว้เป็นหลักฐาน แล้วเสนออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อแจ้งตัวความพิจารณา ทั้งนี้ การตรวจสอบสถานะของลูกหนี้ยังคงต้องดำเนินการต่อไปจนกว่าจะมีเหตุที่ไม่สามารถบังคับคดีเพื่อชำระหนี้ได้อีก

หากไม่พบตัวลูกหนี้ ให้แสวงหาข้อมูลที่เป็นไปเพื่อทราบสถานที่ที่จะสามารถไปพบตัวลูกหนี้

การตรวจสอบสถานะและทรัพย์สินของลูกหนี้ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนด เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ข้อ ๒๐ ข้อมูลลูกหนี้และทรัพย์สินของลูกหนี้ให้ลงไว้ในระบบฐานข้อมูลลูกหนี้ และถือว่าเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่ใช้ในทางราชการห้ามมิให้เปิดเผย การดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับข้อมูลดังกล่าวให้ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

ข้อ ๒๑ การลงนามในหนังสือเกี่ยวกับการบังคับคดีถึงหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลภายนอกให้อัยการพิเศษฝ่ายเป็นผู้ลงนาม เว้นแต่หนังสือไม่รับดำเนินการ หนังสือตอบข้อหาหรือ หรือหนังสือถึงอธิบดี หน่วยงานอื่น ปลัดกระทรวง หรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐให้อธิบดีเป็นผู้ลงนาม สำหรับหนังสือถึงรัฐมนตรี ให้เสนออัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาลงนาม

ข้อ ๒๒ สำนักบังคับคดีทุกประเภทซึ่งมิใช่กรณีที่มีการดำเนินคดีทางศาล หากสำนวนใดยังไม่มี คำสั่งรับหรือไม่รับดำเนินการบังคับคดี หรือยังไม่มีความเห็นตอบข้อหาหรือ ถือเป็นสำนวนค้างที่ต้องรายงาน ตามลำดับชั้นถึงอธิบดีทุกเดือน หากดำเนินการไม่เสร็จภายในสามเดือนนับแต่วันรับสำนวนให้รายงานชี้แจง เหตุขัดข้องตามลำดับชั้นถึงอธิบดี และให้ผู้รับรายงานพิจารณาดำเนินการตรวจสอบเพื่อหาทางเร่งรัด หรือ กำหนดแนวทางแก้ไขตามที่เห็นสมควร แล้วรายงานให้อัยการสูงสุดทราบ

สำนวนบังคับคดีที่มีการดำเนินคดีทางศาล การรายงานเหตุสำนวนค้าง ให้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักงาน อัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่ง หรือคดีปกครอง แล้วแต่กรณี โดยอนุโลม

ให้บันทึกในรายงานบัญชีสำนวนค้างให้ปรากฏด้วยว่าคดีจะสิ้นสุดระยะเวลาดังบังคับคดีเมื่อใด

หมวด ๑

การบังคับคดีแพ่ง

ข้อ ๒๓ เมื่อพนักงานอัยการได้ผลการตรวจสอบสถานะหรือตรวจสอบทรัพย์สินของลูกหนี้แล้ว พบว่าสามารถที่จะบังคับคดีนำเงินมาชำระหนี้ได้ ให้เสนอความเห็นต่ออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อส่งข้อมูลและ แจ้งให้ตัวความดำเนินการยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี วางค่าใช้จ่ายและนัดเจ้าพนักงานบังคับคดีไป ดำเนินการโดยให้แจ้งวันนัดดังกล่าว ให้พนักงานอัยการทราบโดยเร็ว

หากพบว่าทรัพย์สินของลูกหนี้มีบุริมสิทธิหรือการติดพันอื่นใด ให้ตรวจสอบรายละเอียดพร้อม ประเมินการค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมเสนอความเห็นต่ออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อแจ้งตัวความพิจารณา ถ้าตัว ความประสงค์จะบังคับคดีให้ตัวความยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี วางค่าใช้จ่ายและนัดเจ้าพนักงาน บังคับคดีไปดำเนินการ โดยให้แจ้งวันนัดดังกล่าวให้พนักงานอัยการทราบโดยเร็ว

กรณีตัวความไม่แจ้งผลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองภายในระยะเวลาอันสมควร ให้พนักงานอัยการ มีหนังสือแจ้งเตือนตัวความ ถ้าตัวความไม่แจ้งผลให้ทราบอีก ให้รายงานอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาแจ้ง กระทรวงการคลังทราบต่อไป

เพื่อประโยชน์ในการบังคับคดี หากเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนและไม่อาจรอให้ตัวความดำเนินการได้ ให้พนักงานอัยการดำเนินการไปได้เท่าที่จำเป็นแก่กรณี แล้วแจ้งตัวความทราบด้วย

ในการบังคับคดี หากต้องมีการดำเนินคดีทางศาล ให้สำนักงานการบังคับคดีเป็นผู้ดำเนินการ

ข้อ ๒๔ ให้อธิบดีพิจารณาสั่งยุติการบังคับคดี ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) ลูกหนี้ชำระหนี้ครบถ้วนแล้ว
- (๒) ลูกหนี้พ้นความรับผิดที่จะต้องชำระหนี้แล้ว
- (๓) พ้นระยะเวลาการบังคับคดีตามกฎหมาย
- (๔) ลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินที่จะชำระหนี้
- (๕) มีเหตุอื่นที่แสดงว่าลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้
- (๖) ตัวความมีหนังสือแจ้งไม่ประสงค์ให้บังคับคดีอีกต่อไป

เมื่อมีคำสั่งยุติการบังคับคดีตามวรรคหนึ่ง (๔) (๕) หรือ (๖) แล้ว ภายในระยะเวลาการบังคับคดีและยังสามารถบังคับคดีได้ หากปรากฏว่าลูกหนี้มีทรัพย์สินที่จะชำระหนี้ได้ หรือมีเหตุที่แสดงว่าลูกหนี้สามารถชำระหนี้ได้ หรือได้รับแจ้งจากตัวความว่ายังประสงค์ให้บังคับคดีกับลูกหนี้ ให้ยกเรื่องขึ้นดำเนินการบังคับคดีต่อไป

การสั่งยุติการบังคับคดีตามวรรคหนึ่ง (๔) (๕) หรือ (๖) หากมีเหตุที่จะฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลายได้ ให้แจ้งตัวความเพื่อพิจารณา

ข้อ ๒๕ ในการดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีของสำนักงานการบังคับคดี หากมีเหตุอันสมควรเพื่อความสะดวกและรวดเร็ว สำนักงานการบังคับคดีอาจมอบหมายให้สำนักงานคดีอื่นดำเนินการแทนในบางเรื่องก็ได้

กรณีที่ต้องดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีหรือดำเนินคดีทางศาลในจังหวัดอื่นนอกเขตกรุงเทพมหานคร สำนักงานการบังคับคดีอาจมอบหมายให้สำนักงานคดีในต่างจังหวัดดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีหรือดำเนินคดีแทนก็ได้ และให้สำนักงานคดีที่ได้รับมอบหมายลงสารบบส่งจ่ายสำนวนให้พนักงานอัยการ เมื่อดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีหรือดำเนินคดีเป็นประการใดให้รายงานสำนักงานการบังคับคดีทราบทุกเดือน จนกว่าจะดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีหรือดำเนินคดีเสร็จสิ้น ทั้งนี้ สำนักงานการบังคับคดีมีหน้าที่ติดตามและรับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวต่อไป

ในกรณีมีปัญหาข้อขัดข้องให้เสนออัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาสั่งการ

ข้อ ๒๖ กรณีที่ตัวความนำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินของลูกหนี้ชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้มีเจ้าหน้าที่ยึดทรัพย์ร่วมกับตัวความเพื่อให้ความช่วยเหลือ ปรีกษาหรือแนะนำเกี่ยวกับการยึดทรัพย์ รักษาทรัพย์ หรือการบังคับอื่นใดเกี่ยวกับการบังคับคดี ทั้งนี้ เมื่อเห็นสมควร พนักงานอัยการอาจร่วมไปด้วยก็ได้เพื่อควบคุมดูแลให้การบังคับคดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อ ๒๗ เมื่อมีกรณีที่ต้องอายัดทรัพย์สิน ให้พนักงานอัยการเสนอความเห็นต่ออัยการพิเศษฝ่ายเพื่อพิจารณาและลงนามในหนังสือแจ้งตัวความดำเนินการอายัดทรัพย์สินโดยเร็ว แล้วเสนออธิบดีเพื่อทราบ

ข้อ ๒๘ การขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ให้พนักงานอัยการแนะนำตัวความหรือผู้รับมอบอำนาจเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการได้รับเงินมาชำระหนี้ตามคำพิพากษา และให้ตัวความหรือผู้รับมอบอำนาจนั้นเป็นผู้ตัดสินใจ

การขายทอดตลาดทรัพย์สินแต่ละครั้งที่มีราคาประเมินของเจ้าพนักงานบังคับคดีต่ำกว่าห้าแสนบาท พนักงานอัยการอาจมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ยึดทรัพย์ดำเนินการก็ได้

ข้อ ๒๙ การขอให้ขับไล่ออกจากสถานที่หรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง ให้พนักงานอัยการหรือเจ้าหน้าที่ยึดทรัพย์ร่วมกับตัวความหรือผู้รับมอบอำนาจดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๓๐ ในการบังคับคดี หากมีการร้องขอทรัพย์หรือมีการร้องขอเฉลี่ยทรัพย์หรือกรณีอื่นที่จะต้องมีการดำเนินคดีทางศาล เช่น กรณีเจ้าหนี้บุริมสิทธิขอรับชำระหนี้ก่อน ให้สำนักงานคดีที่รับเรื่องส่งเรื่องให้สำนักงานการบังคับคดีดำเนินการโดยเร็ว ในกรณีเร่งด่วนเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายให้สำนักงานคดีที่รับเรื่องไว้ดำเนินการไปก่อนตามที่เห็นสมควร

เมื่อสำนักงานการบังคับคดีได้รับเรื่องแล้ว ให้ลงรับในสารบบเป็นสำนวนใหม่ หากมีสำนวนเดิมอยู่แล้วให้นำไปพ่วงกับสำนวนเดิม

การพิจารณาดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้นำระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่งหรือระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีปกครองมาใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๓๑ วิธีปฏิบัติในเรื่องค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมในการบังคับคดีของพนักงานอัยการให้เป็นไปตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยค่าธรรมเนียมการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ

กรณีต้องชำระค่าใช้จ่ายหรือค่าธรรมเนียมแก่เจ้าพนักงานบังคับคดี ให้มีหนังสือแจ้งตัวความทราบเพื่อนำเงินไปชำระ

๑๐

ข้อ ๓๒ ให้อัยการพิเศษฝ่ายมีหนังสือแจ้งตัวความให้ตรวจสอบการวางเงินต่อศาลหรือสำนักงานวางทรัพย์ในระหว่างการบังคับคดีและดำเนินการรับเงิน แล้วแจ้งผลการดำเนินการให้สำนักงานการบังคับคดีทราบโดยเร็ว

ข้อ ๓๓ หากตัวความได้รับชำระค่าฤชาธรรมเนียมใช้แทนและหรือค่าทนายความจากการชำระหนี้ให้อัยการพิเศษฝ่ายแจ้งตัวความให้ส่งค่าฤชาธรรมเนียมใช้แทนและหรือค่าทนายความโดยปฏิบัติตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยค่าธรรมเนียมการดำเนินคดีแพ่ง

ข้อ ๓๔ เมื่อการบังคับคดีเสร็จสิ้นให้แจ้งผลการบังคับคดีให้ตัวความทราบ

ข้อ ๓๕ สำนวนบังคับคดีที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ให้มีความเห็นควรเก็บหรือทำลาย เสนอต่ออัยการพิเศษฝ่ายภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จเพื่อพิจารณาสั่งก่อนส่งเก็บต่อไป

ข้อ ๓๖ สำนวนที่มีคำสั่งตามข้อ ๓๕ เมื่อพ้นกำหนด ๒ ปี หากไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเก็บสำนวนไว้เพื่อการศึกษา ให้ทำการสำรวจเพื่อทำลายและมีคำสั่งให้ทำลาย

วิธีการทำลายสำนวนให้เป็นไปตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่ง

หมวด ๒

การบังคับคดีปกครอง

ข้อ ๓๗ ให้สำนักงานการบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีปกครองแทนรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐซึ่งพนักงานอัยการได้รับดำเนินคดีให้และมีเหตุต้องบังคับคดีตามหมายบังคับคดีของศาลปกครอง

ในการบังคับคดีปกครอง ให้นำความในหมวด ๑ ว่าด้วยการบังคับคดีแพ่ง มาใช้โดยอนุโลม

หมวด ๓

การบังคับคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา

ข้อ ๓๘ ให้สำนักงานการบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาตามคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีอาญาแทนรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ และศาลได้ออกหมายบังคับคดีแล้ว

การบังคับคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาตามคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ให้นำความในหมวด ๑ ว่าด้วยการบังคับคดีแพ่ง มาใช้โดยอนุโลม

๑๑

หมวด ๔

การบังคับคดียึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับตามคำพิพากษา

ข้อ ๓๙ กรณีที่จำเลยเป็นบุคคลธรรมดา เมื่อศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษปรับแล้วจำเลยไม่ชำระค่าปรับ และไม่ได้ถูกกักขังแทนค่าปรับ หรือทำงานบริการสังคม หรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับจนครบตาม คำพิพากษาหรือคำสั่ง หรือกรณีที่จำเลยเป็นนิติบุคคลไม่ชำระค่าปรับ ให้ดำเนินการยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับ ตามคำพิพากษา ไม่ว่าคดีนั้นจะเป็นคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์หรือไม่ก็ตาม

ข้อ ๔๐ ให้สำนักงานการบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีอาญาเฉพาะในส่วนของการยึดทรัพย์สิน ใช้ค่าปรับตามคำพิพากษา ในกรณีที่ศาลได้ออกหมายบังคับคดีแล้ว

ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์และศาลยังไม่ได้ออกหมายบังคับคดี ให้พนักงานอัยการสำนักงานคดี ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีของกรมบังคับคดีดำเนินการ ยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับ โดยระบุขอให้ศาลแจ้งเจ้าพนักงานบังคับคดีของกรมบังคับคดีเป็นผู้ดำเนินการ

เมื่อศาลออกหมายบังคับคดีแล้ว ให้สำนักงานคดีส่งสำเนาหมายบังคับคดีพร้อมสำเนาคำพิพากษาและ เอกสารที่จำเป็นแก่การบังคับคดี เช่น สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หรือหนังสือรับรอง การจดทะเบียนนิติบุคคลของจำเลยไปยังสำนักงานการบังคับคดีโดยเร็วเพื่อพิจารณาดำเนินการ

กรณีที่สำนักงานการบังคับคดีได้รับสำเนาหมายบังคับคดีนอกเหนือจากวรรคสาม ให้สำนักงาน การบังคับคดีรับไว้พิจารณาดำเนินการ

เมื่อสำนักงานการบังคับคดีได้รับเรื่องไว้พิจารณาดำเนินการตามวรรคสามและวรรคสี่แล้ว ให้ปฏิบัติ ตามความในข้อ ๑๑ ของระเบียบนี้โดยอนุโลม

ข้อ ๔๑ เมื่อตรวจสอบพบว่ามีทรัพย์สินของจำเลยที่สามารถยึดมาใช้ค่าปรับได้ ให้ยื่นคำแถลงพร้อม รายละเอียดของทรัพย์สินต่อศาลที่ออกหมายบังคับคดี และขอให้ศาลสั่งยึดทรัพย์สินดังกล่าวใช้ค่าปรับหรือ แจ้งเจ้าพนักงานบังคับคดีของกรมบังคับคดีทำการยึดทรัพย์สินดังกล่าวใช้ค่าปรับ ทั้งนี้ พนักงานอัยการอาจแถลง ต่อศาลเพื่อขอให้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ศาลร่วมไปดำเนินการเกี่ยวกับการยึดทรัพย์ รักษาทรัพย์ หรือการบังคับอื่นใด เกี่ยวกับการบังคับคดีด้วยก็ได้

ในกรณีที่หมายบังคับคดีของศาลระบุได้ความว่าให้พนักงานอัยการเป็นผู้นำเจ้าพนักงานบังคับคดี ไปดำเนินการยึดทรัพย์สิน ให้พนักงานอัยการมอบหมายเจ้าหน้าที่บังคับคดีและเจ้าหน้าที่ศาลตามวรรคหนึ่ง (ถ้ามี) ร่วมไปกับเจ้าพนักงานบังคับคดีของกรมบังคับคดี นำยึดทรัพย์ รักษาทรัพย์ หรือการบังคับอื่นใด เกี่ยวกับการบังคับคดีตามที่พนักงานอัยการเห็นสมควร

๑๒

ในการบังคับคดียึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับตามคำพิพากษา ให้นำความในหมวด ๑ ว่าด้วยการบังคับคดีแพ่งมาใช้โดยอนุโลม

นอกจากการดำเนินการตามข้อ ๑๘ แล้ว หากไม่พบทรัพย์สินของจำเลย ให้ยื่นคำแถลงต่อศาลที่ออกหมายบังคับคดีเรียกตัวจำเลยหรือผู้ที่มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลจำเลยมาทำการไต่สวนเกี่ยวกับทรัพย์สินของจำเลย หากจำเลยเป็นบุคคลธรรมดาไม่มีทรัพย์สินที่ยึดใช้ค่าปรับได้ ให้ขอศาลมีคำสั่งกักขังด้วย

เมื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสี่แล้ว หากจำเลยเป็นบุคคลธรรมดาไม่ชำระค่าปรับและไม่ได้ถูกกักขังแทนค่าปรับ หรือทำงานบริการสังคม หรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับจนครบตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง หรือกรณีที่จำเลยเป็นนิติบุคคลไม่ชำระค่าปรับจนครบตามคำพิพากษา ให้ดำเนินการไปจนกว่าจะมีเหตุที่ไม่สามารถยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับได้อีก

หมวด ๕

การบังคับคดีกรณีผิดสัญญาประกันต่อศาลและประกันรับสิ่งของไปดูแลรักษา

ข้อ ๔๒ เพื่อเป็นการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐในการอำนวยความสะดวก การรักษาผลประโยชน์ของรัฐ ในการบังคับคดีที่ศาลออกหมายบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินของบุคคลซึ่งต้องรับผิดชอบตามสัญญาประกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กรณีผิดสัญญาประกันต่อศาล และกรณีผิดสัญญาประกันการรับสิ่งของไปดูแลรักษา ให้นำความในหมวด ๑ ว่าด้วยการบังคับคดีแพ่งมาใช้โดยอนุโลม

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

จุลสิงห์ วสันตสิงห์
(นายจุลสิงห์ วสันตสิงห์)
อัยการสูงสุด

ภาคผนวก ๑๐

(๗)

คำขอออกหมายบังคับคดี

คดีหมายเลขดำที่ _____/๒๕____

คดีหมายเลขแดงที่ _____/๒๕____

ศาลปกครอง _____

วันที่ _____ เดือน _____ พุทธศักราช ๒๕ _____

ระหว่าง { _____ ผู้ฟ้องคดี
 _____ ผู้ถูกฟ้องคดี

ข้าพเจ้า _____

ในฐานะที่เป็นผู้รับมอบอำนาจให้ดำเนินคดีปกครองแทน _____

ที่อยู่ _____

หมู่ที่ _____ ถนน _____ ตรอก/ซอย _____ ใกล้เคียง _____

ตำบล/แขวง _____ อำเภอ/เขต _____

จังหวัด _____ โทรศัพท์ _____

ขอยื่นคำขอมิข้อความตามที่กล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑. คดีนี้ ศาล _____ ได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ _____

พิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดี _____

๒

ข้อ ๒. บัดนี้ คดีถึงที่สุดและครบกำหนดระยะเวลาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระหนี้ตามคำพิพากษาดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้ฟ้องคดียังมิได้รับชำระหนี้ตามคำพิพากษาดังกล่าวแต่อย่างใด จึงขอศาลได้โปรดออกหมายบังคับแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ถูกฟ้องคดีออกขายทอดตลาดและชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้แก่ผู้ฟ้องคดีด้วย

อนึ่ง เมื่อศาลออกหมายบังคับคดีแล้ว ขอได้โปรดแจ้งให้ทราบและผู้ฟ้องคดีประสงค์จะขอคัดสำเนาหมายบังคับดังกล่าวเพื่อใช้ในการติดต่อขอดำเนินการบังคับคดี ณ สำนักงานบังคับคดีปกครองต่อไป ขอศาลได้โปรดอนุญาตด้วย

ลงชื่อ

ผู้ยื่นคำขอ

()

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด

ผู้รับมอบอำนาจให้ดำเนินคดีปกครองแทนผู้ฟ้องคดี

ภาคผนวก ๑๑

หมายบังคับคดี

คดีหมายเลขดำที่/

คดีหมายเลขแดงที่/

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองกลาง

วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช

ระหว่าง

.....ผู้ฟ้องคดี

.....ผู้ถูกฟ้องคดี

หมายถึง.....

ด้วยคดีเรื่องนี้.....ร้องขอ

ให้บังคับคดีตามคำพิพากษา ซึ่งศาลได้มีคำสั่งให้.....

.....

.....

.....

.....

.....

เพราะฉะนั้น จึงตั้งให้ท่านเป็นเจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการยึดอายัดทรัพย์สิน
ของลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือทำการอื่นใดโดยอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมาย
ในการนี้.....หรือผู้แทน
จะเป็นผู้นำเจ้าพนักงานบังคับคดี.....

.....ตุลาการศาลปกครอง

ส่วนที่ ๔

โครงการกระบวนการมาตรฐานด้านการรักษาผลประโยชน์ของรัฐ

ปีงบประมาณ ๒๕๕๖

รายการภาคผนวก

๑	โครงการกระบวนการมาตรฐานด้านการรักษาผลประโยชน์ของรัฐ ปีงบประมาณ ๒๕๕๖
๒	กิจกรรมสร้างกระบวนการมาตรฐานด้านคดีปกครอง
๓	บัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ
๔	วิเคราะห์สรุปผลการประชุมปฏิบัติการ (วิเคราะห์ในภาพรวม)
๕	ภาพถ่ายการดำเนินโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ

๑. กิจกรรมสร้างกระบวนการมาตรฐานด้านคดีปกครอง ปีงบประมาณ ๒๕๕๖

๑. ชื่อโครงการ : โครงการสร้างกระบวนการมาตรฐานด้านการรักษาผลประโยชน์ของรัฐ

๒. หลักการและเหตุผล

ตามแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ ในส่วนบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดีมีหลักการที่จะพัฒนาและปรับปรุงระบบการบริหารงานภาครัฐเพื่อให้ส่วนราชการมีความพร้อมและกำลังคนที่มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่าง มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล มีความคุ้มค่า และเกิดความเป็นธรรมในการให้บริการสาธารณะ และจะปรับปรุงกฎหมาย และกฎระเบียบให้ทันสมัย

สำนักงานอัยการสูงสุด ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาและปรับปรุงระบบการบริหารงานภาครัฐ การปรับปรุง กฎหมาย และกฎระเบียบให้ทันสมัยดังกล่าว เพื่อให้ส่วนราชการมีความพร้อมและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน และให้เกิดความเป็นธรรมในการบริการสาธารณะ จึงมีการกำหนดกิจกรรมการสร้างมาตรฐานการดำเนินคดีปกครอง เป็นส่วนหนึ่งของแผนงานโครงการตามแผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี ของสำนักงานอัยการสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการดำเนินคดีปกครองให้เกิดมาตรฐานเพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐาน สามารถเรียนรู้ระบบการดำเนินคดีปกครอง และมีความเข้าใจในกระบวนการที่สำคัญ อาทิ การจัดเตรียมการมอบอำนาจดำเนินคดี การกำหนดประเด็นข้อพิพาท การรวบรวมพยานหลักฐาน ขั้นตอนการดำเนินคดี และการบังคับตามคำสั่งหรือคำพิพากษา อันจะทำให้การดำเนินการการประสานงาน มีความรวดเร็วและครบถ้วนถูกต้อง ส่งผลให้การดำเนินคดีปกครองมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นและเกิดมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ หรือการประกันคุณภาพในที่สุด นอกจากนี้ ยังช่วยให้การฝึกอบรมและเรียนรู้งานของบุคลากรได้ง่ายขึ้น และในขณะเดียวกันนี้เอง สำนักงานอัยการสูงสุดก็ตระหนักดีว่าในปัจจุบันยุคโลกาภิวัตน์ทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการตื่นตัวของประชาชนทั่วไปและบุคลากรของภาครัฐที่ต้องการใช้กระบวนการทางกฎหมายปกป้อง รักษาสิทธิตามกฎหมายของตน ทำให้เกิดกรณีพิพาทระหว่างหน่วยงานทางปกครองกับประชาชน และคดีพิพาทระหว่างหน่วยงานทางปกครองกับบุคลากรของหน่วยงานทางปกครองจำนวนมาก มีข้อมูลเชิงประจักษ์ให้เห็นจากจำนวนคดีที่สูงขึ้นมากในทุกๆ ปี กล่าวคือ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๔ มีสำนวนคดีว่าต่าง - แก่ต่าง ที่สำนักงานคดีปกครองรับดำเนินคดีให้ปีละไม่เกิน ๑,๕๐๐ เรื่อง แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ มีจำนวนคดีที่เข้ามาที่สำนักงานคดีปกครอง ๕,๔๒๔ เรื่อง ในขณะเดียวกันก็เกิดปัญหาให้เห็นเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์เช่นเดียวกันว่าเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เป็น ตัวความรวบรวมพยานหลักฐาน ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญในการจัดทำคำฟ้อง คำให้การ ฯลฯ นานมากเกินไป บางเรื่องใช้เวลาเกือบ ๑ ปี ก็ยังไม่เรียบร้อย ทำให้สำนวนที่ค้างอยู่ในการดำเนินการของสำนักงาน คดีปกครอง และศาลปกครองจำนวนมาก เป็นการปฏิเสธในการให้ความยุติธรรมแก่หน่วยงานของรัฐ และประชาชนซึ่งเป็นตัวความ ทำลายความเชื่อมั่น

และภารกิจของสำนักงานอัยการสูงสุดและศาลปกครอง จึงจำเป็นต้องมีการจัดทำคู่มือแนวปฏิบัติเรื่องการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครองไปพร้อมๆ กับการจัดสร้างกระบวนการมาตรฐานด้านการดำเนินคดีปกครอง เพื่อช่วยให้นิติกรและเจ้าหน้าที่ ผู้ประสานงานในคดีของหน่วยงานของรัฐส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครองได้ถูกต้องและรวดเร็วขึ้นกับเข้าใจความสำคัญของการสรุปข้อเท็จจริงของเรื่องทำให้สามารถรวบรวมพยานหลักฐานได้ครบถ้วนพร้อมถูกต้อง ซึ่งจะทำให้การวินิจฉัยสั่งคดีและการดำเนินคดีของพนักงานอัยการในชั้นศาล มีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลให้สามารถอำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชน และรักษาผลประโยชน์ของรัฐได้ดียิ่งขึ้น และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามแผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานอัยการสูงสุดกับทั้งสามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสำนักงานอัยการสูงสุด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๖ ด้วย

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อให้พนักงานอัยการและบุคลากรของสำนักงานอัยการสูงสุดมีศักยภาพในการดำเนินคดีปกครอง มีรูปแบบมาตรฐานทั้งขั้นตอน วิธีการปฏิบัติงานในการดำเนินคดีและการประสานงาน การรวบรวมหลักฐานให้มีความรวดเร็วและครบถ้วนถูกต้อง โดยมีมาตรฐานเดียวกันเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานของรัฐ และประชาชนซึ่งสามารถทบทวนและพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง

๓.๒ เพื่อพัฒนาการดำเนินคดีปกครองทั้งในด้านขั้นตอน วิธีการ การปฏิบัติงาน รวบรวม ข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน ตรวจสอบสำนวน ตลอดจนเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินคดีอันจะส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินคดีตามภารกิจในศาลให้มากขึ้น

๓.๓ นิติกรและผู้ประสานงานในคดีภายนอกองค์กร สามารถพัฒนาความรู้ความเข้าใจระบบการดำเนินคดีปกครองและมีความเข้าใจกระบวนการที่สำคัญได้ง่ายขึ้น สามารถสรุปข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการได้ถูกต้อง ครบถ้วนและทันเวลาทำให้เกิดแนวทางทำงานร่วมกันที่ดีและความร่วมมือระหว่างองค์กร

๓.๔ สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ คำรับรองการปฏิบัติราชการรายบุคคลและเพื่อเพิ่มขีดสมรรถนะแก่พนักงานอัยการและบุคลากรของสำนักงานคดีปกครอง

๔. กลุ่มเป้าหมาย

๔.๑ พนักงานอัยการ สำนักงานคดีปกครอง ๕๙ คน พนักงานอัยการสำนักงานคดีปกครองในส่วนภูมิภาค ๗๖ คน นิติกร นิติกรจ้างเหมา เจ้าหน้าที่ธุรการของสำนักงานคดีปกครอง ๓๑ คน นิติกร นิติกรจ้างเหมา เจ้าหน้าที่ธุรการของสำนักงานคดีปกครองในส่วนภูมิภาค ๓๙ คน รวมทั้งสิ้น ๒๐๕ คน

๔.๒ นิติกร และเจ้าหน้าที่ประสานงานคดีของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ๑๕๐ คน

๕. กิจกรรมและวิธีดำเนินการ

ดำเนินการจัดทำกิจกรรมตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

๕.๑ กิจกรรมที่ ๑ : จัดประชุมคณะทำงานพิจารณากำหนดกระบวนการมาตรฐานด้านคดีปกครอง และคู่มือแนวปฏิบัติเรื่องการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครอง ๒ ครั้ง (๒ วัน)

วิธีการดำเนินงาน

คณะทำงานพิจารณาการสร้างกระบวนการมาตรฐานด้านคดีปกครองกำหนดกรอบกระบวนการมาตรฐาน ด้านการดำเนินคดีปกครอง เพื่อใช้เป็นกรอบในการทำงานและจัดทำคู่มือแนวปฏิบัติเรื่องการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครอง เพื่อใช้เป็นกรอบในการทำงานร่วมกับนิติกร และเจ้าหน้าที่ ผู้ประสานงาน ในคดีของตัวความ

๕.๒ กิจกรรมที่ ๒ : จัดประชุมคณะทำงานพิจารณาจัดสร้างกระบวนการมาตรฐานด้าน คดีปกครอง และคู่มือแนวปฏิบัติเรื่องการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครอง จำนวน ๒๐ ครั้ง (๒๐ วัน)

วิธีการดำเนินงาน

โดยศึกษาข้อมูล แนวทาง และกระบวนการที่เป็น Beat Practice ตลอดจนข้อจำกัดและแนวทางดำเนินการ เพื่อสร้างต้นแบบกระบวนการมาตรฐาน จัดทำกระบวนการมาตรฐานด้านคดีปกครอง และคู่มือแนวปฏิบัติเรื่อง การส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครอง

๕.๓ กิจกรรมที่ ๓ : จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของพนักงานอัยการ นิติกร นิติกรจ้าง-เหมาบริการ เจ้าหน้าที่ธุรการ สำนักงานคดีปกครองในส่วนภูมิภาค วิพากษ์ร่างกระบวนการมาตรฐานด้านคดีปกครอง และคู่มือแนวปฏิบัติเรื่องการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครอง จำนวน ๙ ครั้ง ครั้งละ ๑ วัน

วิธีการดำเนินงาน

คณะทำงานจัดทำกระบวนการฯ นำร่างกระบวนการมาตรฐานด้านคดีปกครอง และร่างคู่มือแนวปฏิบัติ เรื่องการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครองให้พนักงานอัยการ นิติกร นิติกรจ้างเหมาบริการ เจ้าหน้าที่ธุรการ สำนักงานคดีปกครอง และสำนักงานคดีปกครองในส่วนภูมิภาควิพากษ์และร่วมกันปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติมกระบวนการมาตรฐานฯ และร่างคู่มือฯ ให้มีความสมบูรณ์เหมาะสมแก่การใช้งาน

๕.๔ กิจกรรมที่ ๔ : จัดประชุม/ประชุมเชิงปฏิบัติการ รับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของนิติกร เจ้าหน้าที่ประสานงานคดีของหน่วยงานตัวความ เพื่อวิพากษ์ร่างกระบวนการมาตรฐานด้าน คดีปกครอง (เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับตัวความเท่านั้น) และร่างคู่มือแนวปฏิบัติ เรื่องการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครอง จำนวน ๑ ครั้ง (๑ วัน)

วิธีการดำเนินงาน

คณะทำงานจัดทำกระบวนการฯ นำร่างกระบวนการมาตรฐานด้านคดีปกครอง และร่างคู่มือแนวปฏิบัติ เรื่องการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครองให้พนักงานอัยการ นิติกร นิติกรจ้างเหมาบริการ เจ้าหน้าที่ธุรการ สำนักงานคดีปกครอง และสำนักงานคดีปกครองในส่วนภูมิภาควิพากษ์และร่วมกันปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติมกระบวนการมาตรฐานฯ และร่างคู่มือฯ ให้มีความสมบูรณ์เหมาะสมแก่การใช้งาน

๕.๕ กิจกรรมที่ ๕ : จัดประชุม/ประชุมเชิงปฏิบัติการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของพนักงาน

อัยการ นิติกร นิติกรจ้างเหมาบริการ เจ้าหน้าที่ธุรการ สำนักงานคดีปกครอง วิพากษ์ร่างกระบวนการงานมาตรฐานด้านคดีปกครอง และคู่มือแนวปฏิบัติเรื่องการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครอง จำนวน ๑ ครั้ง (๑ วัน)

วิธีการดำเนินงาน

เมื่อคณะทำงานจัดทำกระบวนการงานฯ ได้ดำเนินการปรับปรุง แก้ไข ร่างกระบวนการงานมาตรฐานฯ และร่างคู่มือฯ เรียบร้อยแล้ว ก็นำร่างฯ ดังกล่าวรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของนิติกร เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานคดีของสำนักงานคดีปกครอง เพื่อวิพากษ์ร่างฯ อีกครั้ง หลังจากนั้นคณะทำงานจัดทำกระบวนการงานฯ จะทำการรวบรวมข้อมูลและเหตุผลต่างๆ ที่ได้จากการวิพากษ์ไปทำการปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมร่างกระบวนการงานมาตรฐานฯ และร่างคู่มือฯ ให้มีความสมบูรณ์เป็นครั้งสุดท้าย แล้วนำเสนออัยการสูงสุดอนุมัติเพื่อเผยแพร่

๕.๖ กิจกรรมที่ ๖ : จัดพิมพ์ และจัดทำ CD เพื่อเผยแพร่

วิธีการดำเนินงาน

๕.๖.๑ คณะทำงานฯ จัดทำกระบวนการงานฯ จัดทำต้นฉบับกระบวนการงานมาตรฐานด้านคดีปกครอง และคู่มือแนวปฏิบัติเรื่องการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครองให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และสมบูรณ์ส่งสำนักบริหารทรัพยากรสินค้าดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (จัดพิมพ์หนังสือ และจัดทำ CD)

๕.๖.๒ เผยแพร่กระบวนการงานมาตรฐานด้านคดีปกครอง และคู่มือแนวปฏิบัติเรื่อง การส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครองให้ผู้สนใจผ่านทางเว็บไซต์สำนักงานคดีปกครองและสำนักงานคดีปกครอง โดยให้มีการดาวน์โหลดคู่มือได้

๖. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๖.๑ เกิดศักยภาพในการดำเนินคดีปกครอง มีรูปแบบมาตรฐานทั้งขั้นตอน วิธีการปฏิบัติงานในการดำเนินคดีและการประสานงาน การรวบรวมหลักฐานให้มีความรวดเร็วและครบถ้วนถูกต้อง โดยมีมาตรฐานเดียวกันเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานของรัฐ และประชาชนซึ่งสามารถทบทวนและพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง

๖.๒ การดำเนินคดีปกครองได้รับการพัฒนาทั้งในด้านขั้นตอน วิธีการ การปฏิบัติงาน รวบรวมข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน ตรวจสอบสำนวน ตลอดจนเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินคดีอันจะส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินคดีตามภารกิจในศาล ให้มากขึ้น

๖.๓ นิติกรและผู้ประสานงานในคดีภายนอกองค์กร สามารถพัฒนาความรู้ความเข้าใจระบบการดำเนินคดีปกครองและมีความเข้าใจกระบวนการที่สำคัญได้ง่ายขึ้น สามารถสรุปข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการได้ถูกต้อง ครบถ้วนและทันเวลาทำให้เกิดแนวทางทำงานร่วมกันที่ดีและความร่วมมือระหว่างองค์กร

๖.๔ สำนักงานคดีปกครองมีจำนวนกระบวนการงานมาตรฐานของคดีปกครอง

๖.๕ สำนักงานคดีปกครองมีเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการคุ้มครองการปฏิบัติราชการรายบุคคลและเพื่อเพิ่มขีดสมรรถนะแก่พนักงานอัยการและบุคลากรของสำนักงานคดีปกครอง

คำกล่าวรายงาน

การประชุมเชิงปฏิบัติการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วม

โครงการสร้างกระบวนการมาตรฐานด้านคดีปกครองและคู่มือแนวปฏิบัติ

เรื่องการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครอง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖

วันพุธที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ นาฬิกา

ณ ห้องเจ้าพระยาบอลรูม (อาคารโรงแรมชั้น ๒)

โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค ถนนรัชดาภิเษก กรุงเทพฯ

เรียน อธิบดีอัยการ สำนักงานคดีปกครอง

ตามแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ ในส่วนบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมีหลักการที่จะพัฒนาและปรับปรุงระบบการบริหารงานภาครัฐเพื่อให้ส่วนราชการมีความพร้อมและกำลังคนที่มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล มีความคุ้มค่า และเกิดความเป็นธรรมในการให้บริการสาธารณะ และจะปรับปรุงกฎหมาย และกฎระเบียบให้ทันสมัย

สำนักงานอัยการสูงสุด ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาและปรับปรุงระบบการบริหารงานภาครัฐ การปรับปรุง กฎหมาย และกฎระเบียบให้ทันสมัย เพื่อให้ส่วนราชการมีความพร้อมและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน และให้เกิดความเป็นธรรมในการบริการสาธารณะ แต่ในขณะเดียวกันก็เกิดปัญหาว่าเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เป็นตัวความรวบรวมนโยบายหลักฐาน ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญในการจัดทำคำฟ้อง คำให้การ ฯลฯ นานมากเกินไป ทำให้สำนวนค้างอยู่ในการดำเนินการของสำนักงานคดีปกครองและศาลปกครองจำนวนมาก จึงมีการกำหนดกิจกรรมการสร้างมาตรฐานการดำเนินคดีปกครอง เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการดำเนินคดีปกครองให้เกิดมาตรฐาน บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถเรียนรู้ระบบการดำเนินคดีปกครอง และมีความเข้าใจในกระบวนการที่สำคัญ อาทิ การจัดเตรียมเอกสาร การรวบรวมพยานหลักฐาน ขั้นตอนการดำเนินคดี และการบังคับตามคำสั่งหรือคำพิพากษา อันจะทำให้การประสานงานมีความรวดเร็วและครบถ้วนถูกต้อง ด้วยเหตุนี้ สำนักงานคดีปกครอง จึงจัดประชุมเชิงปฏิบัติการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมเพื่อจัดสร้างกระบวนการมาตรฐานด้านการดำเนินคดีปกครอง และจัดทำคู่มือแนวปฏิบัติเรื่องการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครองไปพร้อม ๆ กัน เพื่อช่วยให้นิติกรและเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานในคดีของหน่วยงานของรัฐส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครองได้ถูกต้องและรวดเร็วขึ้น

บัดนี้ได้เวลาอันสมควรแล้ว ขอเรียนเชิญท่านอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีปกครองเปิดการประชุม ต่อไป ขอขอบพระคุณ

คำกล่าวเปิดการประชุม
การประชุมเชิงปฏิบัติการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วม
โครงการสร้างกระบวนการมาตรฐานด้านคดีปกครองและคู่มือแนวปฏิบัติ
เรื่องการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครอง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖
วันพุธที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ นาฬิกา
ณ ห้องเจ้าพระยาบอลรูม (อาคารโรงแรมชั้น ๒)
โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค ถนนรัชดาภิเษก กรุงเทพฯ

ท่านรองอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีปกครอง ท่านวิทยากร และผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ และท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน

ผมรู้สึกยินดีและเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้มาเป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมตามโครงการสร้างกระบวนการมาตรฐานด้านคดีปกครองและคู่มือแนวปฏิบัติเรื่องการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครอง ในวันนี้

สำนักงานอัยการสูงสุดได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาระบบงานรักษาผลประโยชน์ของรัฐในคดีปกครอง ซึ่งเป็นคดีที่พิพาทระหว่างรัฐกับเอกชน หรือรัฐกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังนั้นแนวคิด ปรัชญา รูปแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินคดี ฯลฯ ย่อมแตกต่างกับคดีพิพาททางแพ่งโดยสิ้นเชิง ดังนั้นการที่สำนักงานคดีปกครองจะจัดทำคู่มือแนวปฏิบัติเรื่องการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครอง จึงเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงานและช่วยให้หน่วยงานตัวความเตรียมเรื่องเพื่อส่งให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครองได้ถูกต้องและรวดเร็วขึ้น กับจะเข้าใจความสำคัญของการสรุปข้อเท็จจริงของเรื่องทำให้สามารถรวบรวมพยานหลักฐานได้ครบถ้วนพร้อมถูกต้อง ซึ่งจะทำให้การวินิจฉัยสั่งคดีและการดำเนินคดีของพนักงานอัยการในชั้นศาลมีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลให้สามารถอำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชน และรักษาผลประโยชน์ของรัฐได้ดียิ่งขึ้น

ผมขอขอบคุณทุกฝ่าย ที่ได้ดำเนินการจัดการประชุมในครั้งนี้ และขอขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน ที่ตระหนักถึงความสำคัญ และมีความตั้งใจในการเข้าร่วมประชุม และหวังว่าการประชุมครั้งนี้จะสามารถพัฒนาความรู้ความเข้าใจระบบการดำเนินคดีปกครองและสามารถสรุปข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการได้ถูกต้อง ครบถ้วนและทันเวลาทำให้เกิดแนวทางการทำงานร่วมกันที่ดีและมีความร่วมมือระหว่างองค์กร ต่อไป

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ผมขอเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วม ณ บัดนี้

การประชุมเชิงปฏิบัติการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วม
 โครงการสร้างกระบวนการมาตรฐานด้านคดีปกครองและคู่มือแนวปฏิบัติ
 เรื่องการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครอง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖
 วันพุธที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ นาฬิกา
 ณ ห้องเจ้าพระยาบอลรูม (อาคารโรงแรมชั้น ๒)
 โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ก ถนนรัชดาภิเษก กรุงเทพฯ

กำหนดการ

๐๗.๓๐ - ๐๘.๓๐	ลงทะเบียน
๐๘.๓๐ - ๐๘.๔๕	พิธีเปิดการประชุม โดยอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีปกครอง
๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐	การบรรยายเรื่อง “การส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครอง” โดยนายจิระ พรรณราย อัยการอาวุโส
๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐	อาหารกลางวัน
๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐	จัดกลุ่มประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิด (Workshop) (วิทยากรสำนักงานคดีปกครอง)

หมายเหตุ	อาหารว่าง	ภาคเช้าเวลา ๑๐.๓๐ - ๑๐.๔๕ น.
		ภาคบ่ายเวลา ๑๔.๓๐ - ๑๔.๔๕ น.
	อาหารกลางวัน	เวลา ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.

การแต่งตั้งคณะทำงานดำเนินโครงการและจัดสร้างกระบวนการมาตรฐานด้านการดำเนินคดีปกครองและ
คู่มือแนวปฏิบัติเรื่องการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครอง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖

ด้วยสำนักงานอัยการสูงสุด ได้อนุมัติให้สำนักงานคดีปกครองจัดให้มีการประชุมและประชุมเชิง
ปฏิบัติการ พร้อมจัดทำกระบวนการมาตรฐานด้านการดำเนินคดีปกครองและคู่มือแนวปฏิบัติ เรื่อง การส่งเรื่อง
ให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครอง ตามแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ ๔ ปี ของสำนักงานอัยการ
สูงสุด พ.ศ.๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ และได้แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินโครงการฯ ประกอบด้วย

๑. คณะทำงานดำเนินโครงการ

ที่ปรึกษาโครงการ

๑. นายภราดร	ศรีสุรารักษ์กุล	รองอัยการสูงสุด
๒. นายมนัส	สุขสวัสดิ์	ผู้ตรวจการอัยการ
๓. นายจรัญ	ยิมสินสมบูรณ์	ผู้ตรวจการอัยการ

ฝ่ายอำนวยการโครงการ

๑. นายวีรพล	ปานะบุตร	อธิบดีอัยการ
๒. นายโสภณวิษณุ	มณีโรจน์	รองอธิบดีอัยการ
๓. นายยุทธศิลป์	เสนานาญ	รองอธิบดีอัยการ
๔. นางชนิษฐา	ชัยสุวรรณ	รองอธิบดีอัยการ

ทำหน้าที่อำนวยการโครงการและกำกับดูแลโครงการตามสายงานให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์

ฝ่ายบริหารและดำเนินโครงการ

๑. นางชนิษฐา	ชัยสุวรรณ	รองอธิบดีอัยการ
๒. นายชัยวัฒน์	ธิตีชัยฤกษ์	อัยการพิเศษฝ่ายคดีปกครอง ๑
๓. นายจรัส	มีสิน	อัยการพิเศษฝ่ายคดีปกครอง ๒
๔. นายชยเดช	ห้วยหงษ์ทอง	อัยการพิเศษฝ่ายคดีปกครอง ๓
๕. นายรังสี	แสงผล	อัยการพิเศษฝ่ายคดีปกครอง ๔

* คำสั่งสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ ๔๑๑/๒๕๖ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๖ เรื่องแต่งตั้งคณะทำงานดำเนินโครงการ และจัดสร้างกระบวนการมาตรฐาน
ด้านการดำเนินคดีปกครอง และคู่มือแนวปฏิบัติ เรื่องการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครองประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖, คำสั่งสำนักงานอัยการสูงสุด
ที่ ๖๕๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖ เรื่องแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งให้พนักงานอัยการและเจ้าหน้าที่เข้าร่วมประชุมโครงการสร้างกระบวนการมาตรฐานด้าน
การรักษาผลประโยชน์ของรัฐ พ.ศ.๒๕๕๖, คำสั่งสำนักงานคดีปกครอง ที่ ๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๖ เรื่องแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน
ดำเนินโครงการและจัดสร้างกระบวนการมาตรฐานด้านการดำเนินคดีปกครอง และคู่มือแนวปฏิบัติ เรื่องการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครอง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๖

๖. นายเจน	สันติวาสะ	อัยการพิเศษฝ่ายคดีปกครอง ๕
๗. นายเทพสิทธิ์	รักไทรรงค์	อัยการพิเศษฝ่ายคดีปกครอง ๖
๘. นางณฐนน	แก้วกระจ่าง	ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ
๙. นางขวัญฤทัย	ชัยชิตาพร	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
๑๐. นางพรรณณี	แก้วปองปก	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
๑๑. นางปัญญาพร	รักเรือง	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๒. นางสาววรรณา	เหลืองชัยชาญ	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๓. นายวัชรชัย	เหล่าแดง	นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ
๑๔. นางสาวจิรพรรณ	รัตนจักร	นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ
๑๕. นายคมสันต์	คำภักดี	นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ
๑๖. นายธนศักดิ์	ศิริกุล	นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ
๑๗. นายณรงค์ชัย	คัมภีรชยา	นิติกรชำนาญการ
๑๘. ว่าที่ร้อยตรีปริญา	ฐานะทานต์ไท	นิติกรชำนาญการ
๑๙. นายวันฉลอง	หนองคูน้อย	นิติกรชำนาญการ
๒๐. นางสาวปราณี	พุ่มอ่ำ	นิติกรชำนาญการ
๒๑. นายสุทธิชัย	เอื้อวัฒน์อรุณ	นิติกรชำนาญการ
๒๒. นางสาวอัจฉรา	สุวรรณศรีสาคร	นิติกรชำนาญการ
๒๓. นางสาวอภิศา	รัตนเทวมาตย์	นิติกรชำนาญการ
๒๔. นางสาวอวยพร	ชินบุตร	นิติกรชำนาญการ
๒๕. นายศรยุทธ	ละมุลตรี	นิติกรชำนาญการ
๒๖. นางสาวณฐพรสรวง	ตะเกาพงษ์	นิติกรชำนาญการ
๒๗. นายวิชา	เพ็ชรอยู่	นิติกรชำนาญการ
๒๘. นายวันชัย	ทวยสูงเนิน	นิติกรชำนาญการ
๒๙. นางสาวอุรุษยา	ปานแดง	นิติกรชำนาญการ
๓๐. นางสาวสาวิตรี	สมจิตต์	นิติกรปฏิบัติการ
๓๑. นางสาวชนิษฐา	ศัลปยามานันท์	นิติกรปฏิบัติการ
๓๒. นายศักรพงศ์	สุริยท	นิติกรปฏิบัติการ
๓๓. นางสาววันเพ็ญ	ระดาวิริยะกุล	นิติกรปฏิบัติการ
๓๔. นายจรัส	เข้ม	นิติกรปฏิบัติการ
๓๕. นางสาวกุลภา	พูลทรัพย์	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
๓๖. นางสาวกิตติยา	อินธิสาร	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
๓๗. นางสาวดรัลรัตน์	มณีโรจน์	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
๓๘. นางสาววิภาวี	บรรลือสินธุ์	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

๓๙. นางสาวบงกช	เที่ยงคำ	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
๓๙. นางสาวจิรารัตน์	สุทธิธรรมวัฒนะ	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
๔๐. นางสาวธันว์นุช	เจริญกลิ่น	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

ดำเนินการจัดการประชุม/ประชุมเชิงปฏิบัติการ ตรวจสอบ ควบคุม ดำเนินการเพื่อให้การจัดสร้างกระบวนการมาตรฐานด้านการดำเนินคดีปกครอง และคู่มือแนวปฏิบัติเรื่องการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครองแล้วเสร็จตามแผนงานที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกแก่วิทยากรและผู้เข้าร่วมประชุม/ประชุมเชิงปฏิบัติการ รวมทั้งปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ฝ่ายอำนวยการโครงการมอบหมาย

๒. คณะทำงานจัดสร้างกระบวนการมาตรฐานด้านการดำเนินคดีปกครองและคู่มือแนวปฏิบัติ เรื่อง การส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครอง

๑. นายวีรพล	ปานะบุตร	อธิบดีอัยการ	หัวหน้าคณะทำงาน
๒. นายโสภณวิชญ์	มณีโรจน์	รองอธิบดีอัยการ	รองหัวหน้าคณะทำงาน
๓. นายยุทธศิลป์	เสนานาญ	รองอธิบดีอัยการ	รองหัวหน้าคณะทำงาน
๔. นางชนิญา	ชัยสุวรรณ	รองอธิบดีอัยการ	รองหัวหน้าคณะทำงาน
๕. นายชัยวัฒน์	ธิติชัยฤกษ์	อฝ.ป.๑	คณะทำงาน
๖. นายจรัส	มีสิน	อฝ.ป.๒	คณะทำงาน
๗. นายชยเดช	ห้วยหงษ์ทอง	อฝ.ป.๓	คณะทำงาน
๘. นายรังสี	แสงผล	อฝ.ป.๔	คณะทำงาน
๙. นายเจน	สันติวาสะ	อฝ.ป.๕	คณะทำงาน
๑๐. นายจิระ	พรรณราย	อัยการอาวุโส	คณะทำงาน
๑๑. นายทรงชัย	ประสาธน์วนิช	อัยการอาวุโส	คณะทำงาน
๑๒. นายประสิทธิ์	จันทร์วิสุทธิ	อัยการอาวุโส	คณะทำงาน
๑๓. นายสิริวัฒน์	แสงธรรมธร	อัยการอาวุโส	คณะทำงาน
๑๔. เรือโทนาชูวงศ์	โลกะกะลิน	อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ	คณะทำงาน
๑๕. นายสมศักดิ์	ชินอรุณชัย	อัยการผู้เชี่ยวชาญ สฝป.๑	คณะทำงาน
๑๖. นายสถาพร	บำรุงไทย	อัยการผู้เชี่ยวชาญ สฝป.๔	คณะทำงาน
๑๗. นายธีระ	ดินิสสัย	อัยการผู้เชี่ยวชาญ สฝป.๖	คณะทำงาน
๑๘. นางอุมา	ทองรอด	อัยการผู้เชี่ยวชาญ สฝป.๖	คณะทำงาน
๑๙. นางอัญชลี	สอนสุภาพ	อัยการผู้เชี่ยวชาญ สฝป.๖	คณะทำงาน
๒๐. นางวราภรณ์	จันทนากุล	อัยการผู้เชี่ยวชาญ สฝป.๒	คณะทำงาน
๒๑. นายภูมิชาย	ทานัยพงษ์	อัยการจังหวัดประจำ อส.	คณะทำงาน
๒๒. นางนาคยา	พุกบุญมี	อัยการจังหวัดประจำ อส.	คณะทำงาน
๒๓. นายชัยพล	โพธิ์เรือง	อัยการจังหวัดประจำ อส.	คณะทำงาน

๒๔. นายอิไกร	สุวรรณศิริ	อัยการจังหวัดประจำ อส.	คณะทำงาน
๒๕. นางรวมพร	สุพรรณศิลป์ชัย	อัยการจังหวัดประจำ อส.	คณะทำงาน
๒๖. นางมนต์พิศ	บุญประสาธ	อัยการจังหวัดประจำ อส.	คณะทำงาน
๒๗. นายชัยฤทธิ์	คงมา	อัยการประจำ อส.	คณะทำงาน
๒๘. นายธวัชชัย	เพ็งสมบัติ	อัยการประจำ อส.	คณะทำงาน
๒๙. นางสาวชนิดา	ทนกลั่น	อัยการประจำ อส.	คณะทำงาน
๓๐. นายเกรียงศักดิ์	อรุพงศ์พิศาล	อัยการประจำ อส.	คณะทำงาน
๓๑. นายเทพสิทธิ์	รักไทรรงค์	อ.ป.๖	คณะทำงาน/เลขานุการ
๓๒. นางณฐน	แก้วกระจ่าง	ผอ.สอ.ป	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
๓๓. นางขวัญฤทัย	ชัยชิตาทร	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
๓๔. นางพรรณี	แก้วปองปก	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
๓๕. นางปัญญาพร	รักเรือง	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
๓๖. นางสาววรรณ	เหลื่องชัยชาญ	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
๓๗. นายวัชรชัย	เหล่าแดง	นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
๓๘. นางสาวจิรพรรณ	รัตนจักร	นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
๓๙. นายคมสันต์	คำภักดี	นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
๔๐. นายธนศักดิ์	ศิริกุล	นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
๔๑. นายณรงค์ชัย	คัมภีร์ชยา	นิติกรชำนาญการ	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
๔๒. ว่าที่ร้อยตรีปริญญา	ฐานะทานต์ไท	นิติกรชำนาญการ	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
๔๓. นายวันฉลอง	หนองน้อย	นิติกรชำนาญการ	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
๔๔. นางสาวปราณี	พุ่มอ่ำ	นิติกรชำนาญการ	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
๔๕. นางสาวอัจฉรา	สุวรรณศรีสาคร	นิติกรชำนาญการ	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
๔๖. นางสาวอภิศา	รัตนเทวมาตย์	นิติกรชำนาญการ	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
๔๗. นางสาวอวยพร	ชินบุตร	นิติกรชำนาญการ	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
๔๘. นายศรยุทธ	ละมุลตรี	นิติกรชำนาญการ	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ

๔๙.	นางสาวณฐพรสรวง	ตะเภางพงษ์	นิติกรชำนาญการ	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
๕๐.	นายวิชา	เพ็ชรอยู่	นิติกรชำนาญการ	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
๕๑.	นายวันชัย	ทวยสูงเนิน	นิติกรชำนาญการ	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
๕๒.	นายธงชัย	ตุแก้ว	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
๕๓.	นางสาวจิราภรณ์	แสงใส	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
๕๔.	นางสาวชนัญชิตา	ไชยยศ	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
๕๕.	นางสาววันวิสา	ประสพธรรม	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ
๕๖.	นางสาวภัทราภรณ์	แซ่ตั้ง	พนักงานราชการ	ผู้ช่วยเลขานุการ
๕๗.	นายธรรณธร	พิญโญ	พนักงานราชการ	ผู้ช่วยเลขานุการ
๕๘.	นายศักดิ์ชัย	แก้วบุญเรือง	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล	ผู้ช่วยเลขานุการ
๕๙.	นางสาวศิรินาถ	โปสะวุฒะ	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล	ผู้ช่วยเลขานุการ
๖๐.	นายจักรกฤษณ์	ทองคำ	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล	ผู้ช่วยเลขานุการ
๖๑.	นางสาวจิราวัลย์	ศิริมงคล	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล	ผู้ช่วยเลขานุการ
๖๒.	นางสาวชุลีพร	บุตรศรีน้อย	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล	ผู้ช่วยเลขานุการ
๖๓.	นางสาวสมฤดี	จิตนิคม	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล	ผู้ช่วยเลขานุการ
๖๔.	นางสาวนิตา	มาลา	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล	ผู้ช่วยเลขานุการ
๖๕.	นางสาวดวงพร	ศรีสวัสดิ์	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล	ผู้ช่วยเลขานุการ

จัดทำต้นฉบับกระบวนการมาตรฐานด้านการดำเนินคดีปกครอง และคู่มือแนวปฏิบัติเรื่องการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีปกครองให้แล้วเสร็จตามที่ฝ่ายอำนวยการโครงการได้กำหนดไว้

๒. บัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม/ประชุมเชิงปฏิบัติการ

โครงการกระบวนการมาตรฐานด้านการรักษาผลประโยชน์ของรัฐ ปีงบประมาณ ๒๕๕๖

กิจกรรมสร้างกระบวนการมาตรฐานด้านคดีปกครอง

วันพุธที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.

ณ โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค ถนนรัชดาภิเษก กรุงเทพมหานคร

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
	องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี		
๑.	นายภาสพงศ์ ขาวกระจ่าง	นิติกร ๖ว	
๒.	นางสาวศราวดี อุ่นภิรมย์	นิติกร ๓	
	กรมที่ดิน		
๓.	นางฉัตรพร พึ่งบุญ ณ อยุธยา	นิติกรชำนาญการพิเศษ	
๔.	นายขวัญชัย อนันต์ทนนท์	นิติกรชำนาญการพิเศษ	
	สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม		
๕.	นางสาวสุตาพร สกุลดี	นิติกรชำนาญการ	
๖.	นางสาวภรนนท์ ขวัญทอง	นิติกรชำนาญการ	
	สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน		
๗.	นายเอกศักดิ์ ญาโณทัย	นิติกรชำนาญการ	
๘.	นายกฤษดา เขยคาน	นิติกรชำนาญการ	
	สำนักงานประกันสังคม		
๙.	นายสันติโชค กุลเศรษฐ์	นิติกรชำนาญการ	
๑๐.	นายปิยะพงษ์ โกมลเสวิน	นิติกร	
	สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย		
๑๑.	นายสมาธิภูมิ สุพรรณไพ	นิติกรชำนาญการพิเศษ	
๑๒.	นายสุบิน แสงสุริยา	นิติกรชำนาญการ	
	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		
๑๓.	นายประมวล เฉลียว	ผู้อำนวยการกลุ่มนิติการ	
๑๔.	นางสาวสุรรัตน์ ชูวาพิทักษ์	นิติกรปฏิบัติการ	
	สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		
๑๕.	นายวิศาล ตฤณภูมิ	ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย	
๑๖.	นางสาวปรียาภรณ์ เกราะแก้ว	นิติกรชำนาญการ	

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ			
๑๗.	นายสังวาลย์ คันทนา	นิติกร ๗ว	
๑๘.	นายอำพร สิงห์เสนา	นิติกร ๖ว	
กรมการขนส่งทางบก			
๑๙.	นายสาธิต ไข่มณี	นิติกรชำนาญการ	
๒๐.	นายเอกราช โกชนกิจ	นิติกรปฏิบัติการ	
กรมการค้าต่างประเทศ			
๒๑.	นายรัชกฤช สุวรรณโณ	นิติกรชำนาญการ	
๒๒.	นางจิตตินันท์ สองสมุทรจิตร	นิติกรชำนาญการ	
๒๓.	นางสาวยุวณัฐ อ่ำลา	นิติกรชำนาญการ	
กรมการปกครอง			
๒๔.	นางประครองศักดิ์ ชันเพียแก้ว	นิติกรชำนาญการ	
๒๕.	นายสันติภาพ วรรณवास	นิติกรชำนาญการ	
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์			
๒๖.	นายศุภชัย สงชู	นิติกรชำนาญการ	
๒๗.	นายบรรจบ ยอดน้ำคำ	นิติกรชำนาญการ	
สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์			
๒๘.	นายพงษ์เกียรติ สิริเวช	นิติกรชำนาญการ	
๒๙.	พ.อ.อ.สมเกียรติ อารังพานิชกุล	นิติกรปฏิบัติการ	
สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง			
๓๐.	ว่าที่ ร.ต.ชวาล ชวรงค์	นิติกรชำนาญการ	
๓๑.	นางสาวสาณิศา คัมภีร์ภาพ	นิติกรปฏิบัติการ	
มหาวิทยาลัยมหิดล			
๓๒.	นายอวยชัย อิศรวิริยะสกุล	นิติกร	
๓๓.	นายณัฐกิตติ์ สมสุข	นิติกร	
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี			
๓๓.	นายณัฐกิตติ์ สมสุข	นิติกร	
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี			
๓๔.	นางดาริษา สายปลื้มจิตต์	รักษาการหัวหน้างาน นิติการและสัญญา	
๓๕.	นางสาวสุทธธีรัตน์ แยมเกลี้ยง	นิติกร	

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ			
๓๖.	นายวชิรพันธ์ นาคก้อน	นิติกรชำนาญการพิเศษ	
๓๗.	นายอำพนพวงศ์ ชุมสมุทร	นิติกรชำนาญการพิเศษ	
กรมการศาสนา			
๓๘.	นายวรพจน์ แพ้วศรี	นิติกรชำนาญการ	
๓๙.	นายธานี ศรีคงยศ	นิติกรปฏิบัติการ	
กรมศิลปากร			
๔๐.	นายโชคชัย ศรีชนะนันท์	นิติกร	
๔๑.	นางสาวมาลีภรณ์ คุ่มเกษม	นิติกรชำนาญการพิเศษ	
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข			
๔๒.	นายสิทธิศักดิ์ รอดเกิด	นิติกรชำนาญการพิเศษ	
๔๓.	นายเกตุแก้ว แก้วใส	นิติกรชำนาญการ	
กรมศุลกากร			
๔๔.	นางสาวสุรางคณา สุกโรดม	นิติกร	
๔๕.	นางสาววิไลลักษณ์ เค้านอนกอก	นิติกร	
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์			
๔๖.	นางสาวปัทมา คัจฉพันธุ์	นิติกร	
๔๗.	นางสาวจันทิตาภา หาญทวี	นิติกร	
การประปานครหลวง			
๔๘.	นางสาวอังคณา โชติช่วง	นิติกร ๖	
๔๙.	นายคุณานนท์ พลกิจ	นิติกร ๖	
การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย			
๕๐.	นางรัตนา อัครนิบุตร	นิติกร ๗	
๕๑.	นายอาณัติ จันดี	นิติกร ๗	
บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)			
๕๒.	นางสาววรัทยา วรรณกลัด	นิติกร ๕	
๕๓.	นายฉัตรมงคล พรยศไกร	นิติกร ๔	
บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด			
๕๔.	นายพิเชษฐ โชคบุญญิยานนท์	ผู้อำนวยการกองนิติการ	
๕๕.	นายทรงชัย กานต์ดา	ผู้จัดการงานบริหารทั่วไป	

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
กรมการbinพลเรือน			
๕๖.	นายเบญจพล ตัณฑ์ประพันธ์	นิติกรชำนาญการ	
๕๗.	นางสาวนิตยา อะริยะ	นิติกรปฏิบัติการ	
สำนักงานพระธรรมนูญทหารอากาศ			
๕๘.	น.ท.พิทักษ์ เพียรพิทักษ์	หัวหน้าแผนกความรับผิดชอบทางละเมิด	
๕๙.	น.ท.อรรถรงค์ ศรีสุย	หัวหน้าแผนกคดีปกครอง	
บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)			
๖๐.	นายชลวิทย์ บุญอาภา	นิติกร	
๖๑.	นายฉกาจนิทย์ จุณณะภาต	นิติกร	
สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา			
๖๒.	ว่าที่ ร.ต.สิงหิปัญะ วิชาชนะ	นิติกรชำนาญการ	
๖๓.	นายปรการ แดงประดับ	นิติกรปฏิบัติการ	
ธนาคารแห่งประเทศไทย			
๖๔.	นายชาตรี มณีสวัสดิ์	หัวหน้านิติกร สำนักคดี	
๖๕.	นางสาวเพ็ญพิมล อรุณสุรัตน์	นิติกรอาวุโส สำนักคดี	
๖๖.	นางสาวพนาพร ศุภรัชตการ	นิติกรอาวุโส สำนักคดี	
๖๗.	นางสาวอัญชลี ห่อสมบัติ	นิติกร สำนักคดี	
๖๘.	นางสาววรรณุช โสสุวรรณจินดา	นิติกร สำนักคดี	
กรมทางหลวง			
๖๙.	นางวราภรณ์ ลิ้มสงวน	นิติกรชำนาญการพิเศษ	
๗๐.	นายเอกพจน์ นวมจิต	นิติกรชำนาญการพิเศษ	
๗๑.	นายมนตรี ธรรมวัฒน์	นิติกรชำนาญการพิเศษ	
กรมเจ้าท่า			
๗๒.	นางสาวจิราภรณ์ เลิศมงคลนาม	นิติกรชำนาญการพิเศษ	
๗๓.	นายวีรศักดิ์ ไทรงาม	นิติกรชำนาญการ	
กรมชลประทาน			
๗๔.	นายชีวิน อินทรนุกูล	นิติกรชำนาญการพิเศษ	
๗๕.	นายฉัตรชัย สาหร่ายทอง	นิติกรชำนาญการ	
กรมทางหลวงชนบท			
๗๖.	นายเอกพงศ์ สุรพันธ์พิชิต	นิติกรปฏิบัติการ	
๗๗.	นายภูมินทร์ สิงหลกะนนท์	นิติกร	

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี			
๗๘.	นายสามารถ แสงธีระปิติกุล	นิติกรชำนาญการพิเศษ	
๗๙.	นายสุริยะ พันธุ์เพชร	นิติกรชำนาญการ	
๘๐.	นายอุกฤษฏ์ ภัคติวานิช	นิติกรชำนาญการ	
๘๑.	นายไพบูลย์ แสงประเสริฐ	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ	
๘๒.	นางสาวชมพูนุท สุขศรีมั่งมี	นิติกรปฏิบัติการ	
มหาวิทยาลัยรามคำแหง			
๘๓.	นางธนกร คัมพะจันทร์	นิติกรชำนาญการ	
๘๔.	นายสิทธิศักดิ์ สถิตย์	นิติกรปฏิบัติการ	
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา			
๘๕.	นางสาวภัทราวรรณ แท้เที่ยง	นิติกรปฏิบัติการ	
๘๖.	นางสาวปรีชญา บุสจะ	นิติกรปฏิบัติการ	
กรมควบคุมมลพิษ			
๘๗.	นายพิทยา ปราโมทย์วรพันธุ์	นิติกรชำนาญการพิเศษ	
๘๘.	นายสรารุช ฤทธิรัตน์	นิติกรปฏิบัติการ	
กองทัพบก			
๘๙.	พันเอก อีรพล ปัทมานนท์	รองผู้อำนวยการกองคดี	
๙๐.	พันโท คำแสน ว่องไว	หัวหน้าแผนกคดีอาญาและวินัย	
สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์			
๙๑.	นายวุฒดนัย เผือกสวัสดิ์	นิติกรชำนาญการ	
๙๒.	นายพยุงค์ศักดิ์ ศิริองอาจ	นิติกรชำนาญการ	
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น			
๙๓.	นางสาวจอมขวัญ ศรีศิลป์	นิติกรชำนาญการ	
๙๔.	นายพีรพงศ์ ทองคำ	นิติกรชำนาญการ	
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์			
๙๕.	นางสาวอัจฉราวรรณ ฉัตรเวทิน	นิติกร	
๙๖.	นางสาวปานิศา จอมดง	นิติกร	
บริษัท ที โอ ที จำกัด (มหาชน)			
๙๗.	นายเทอดศักดิ์ จิโรยন্ত্রกิจ	ผู้จัดการส่วนคดีทั่วไป	
๙๘.	นายภักดิ์ รุ่งโอภาวิชัญญ์	เจ้าหน้าที่นิติกร	

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร			
๙๙.	นายกฤษฎพล วุฒิจันทร์	นิติกรชำนาญการพิเศษ	
๑๐๐.	นายเผด็จ สุวรรณกิจ	นิติกรปฏิบัติการ	
กรุงเทพมหานคร			
๑๐๑.	นายนิพนธ์ โทณสุวรรณ	นิติกรชำนาญการ	
๑๐๒.	นายไกรสิทธิ์ ทองโชค	นิติกรชำนาญการ	
องค์การคลังสินค้า			
๑๐๓.	นางสาวสมกนก โชคล้ำเลิศ	นิติกร ๖	
๑๐๔.	นายชินเดช อภิธนาบาล	นิติกร	
กรมสรรพากร			
๑๐๕.	นางสาวดารุณี ธนาพรสังสุทธิ์	นิติกรชำนาญการพิเศษ	
๑๐๖.	นายกฤษฎดา เหลืองอร่ามกุล	นิติกรชำนาญการพิเศษ	
สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม			
๑๐๗.	นางสาวสหัสญาริน พันธุ์งามวงศ์	นิติกรชำนาญการ	
๑๐๘.	นายประพฤติ เต็บโต	นิติกรชำนาญการ	
กรมบัญชีกลาง			
๑๐๙.	นางสาวอนงค์ สมบุญเจริญ	นิติกรชำนาญการ	
๑๑๐.	นายวิเชษฐ ตะวันรัตน์	นิติกรชำนาญการ	
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย			
๑๑๑.	นายชูชัย วามวสุลักษณ์	นิติกร	
๑๑๒.	นายอนุวัฒน์ ขอบสันเทียะ	นิติกร	
บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)			
๑๑๓.	นายณัฐธัญดุรงค์ศักดิ์ เสนาภักดิ์	นิติกรอาวุโส ๕	
๑๑๔.	นายวีระยุทธ จตุภาคสัมพันธ์	นิติกรอาวุโส ๕	
กรมโรงงานอุตสาหกรรม			
๑๑๕.	นางสาวธีรินทร์ สุขสวัสดิ์	นิติกรชำนาญการ	
๑๑๖.	นางสาวนฤมล สุวัฒนสวัสดิ์	นิติกรชำนาญการ	
การทางพิเศษแห่งประเทศไทย			
๑๑๗.	นายมัธศักดิ์ เรืองแสน	นิติกร ๔	
๑๑๘.	นางสาวฐิติรัตน์ ใจกล้า	นิติกร ๔	

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
	สำนักงานพระธรรมนูญทหารเรือ		
๑๑๙.	นาวาเอก อรรถพร แจ่มศรีใส	รองผู้อำนวยการกองคดี	
	สำนักงานพระธรรมนูญทหารเรือ		
๑๒๐.	นาวาโท ดิฐนนท์ ไม่มีทุกข์	หัวหน้าแผนกคดีปกครอง	
	กรมราชทัณฑ์		
๑๒๑.	นายธวัช ตันยวรรธนะ	นิติกรชำนาญการ	
๑๒๒.	นายชำนาญ เล็กสกุล	นิติกรชำนาญการ	
	กรมโยธาธิการและผังเมือง		
๑๒๓.	นายวีระ วิสุทธีรัตนกุล	นิติกรชำนาญการพิเศษ	
๑๒๔.	นายวันชัย ปิ่นแก้ว	นิติกรชำนาญการ	
	กรมป่าไม้		
๑๒๕.	นายพงษ์ศิริ จิตบาน	นิติกรปฏิบัติการ	
๑๒๖.	นางสาวอาสนิพัฒน์ บัวสรวง	นิติกรปฏิบัติการ	
	กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม		
๑๒๗.	นายสุรินทร์ นิมิตรพันธ์	นิติกรชำนาญการ	
๑๒๘.	นายอิทธิพล ศิริเพชรภัทรกุล	นิติกรปฏิบัติการ	
	กรมส่งเสริมสหกรณ์		
๑๒๙.	นายอนันต์ แจ่มจอน	นิติกรปฏิบัติการ	
๑๓๐.	นายนพเดช ทองคำ	นิติกรปฏิบัติการ	
	กรมทรัพยากรน้ำ		
๑๓๑.	นายปกรณ์ ภูมั่ง	นิติกรปฏิบัติการ	
๑๓๒.	นายนพดล ปุຍเกิดทรัพย์	นิติกรปฏิบัติการ	
	สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี		
๑๓๓.	นายวิเชียร คำชุม	นิติกรชำนาญการพิเศษ	
๑๓๔.	เรือโท สว่าง มานาม	นิติกรชำนาญการพิเศษ	
๑๓๕.	นายอังกูร วาสนายน	นิติกรชำนาญการ	
	กระทรวงการต่างประเทศ		
๑๓๖.	นายภาณุวัฒน์ ปานประดิษฐ์	นิติกรปฏิบัติการ	
๑๓๗.	นางสาวรักชนก ทองศรีจันทร์	นิติกรปฏิบัติการ	

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม			
๑๓๘.	นายสุภกฤต ทิพย์กุล	นิติกรชำนาญการ	
๑๓๙.	นายกฤษ กัลลิตรานนท์	นิติกรปฏิบัติการ	
กรมประมง			
๑๔๐.	นางสาวศิริราตรี ศรีเสถียรวงศ์	นิติกร	
๑๔๑.	นางสาวสุภาณี ฤทธิ์ทอง	นิติกร	
สมาคม อบต.แห่งประเทศไทย			
๑๔๒.	นายพนอด แก้วสุพัฒน์	นายกสมาคม อบต.แห่งประเทศไทย	
กรมทรัพย์สินทางปัญญา			
๑๔๓.	นางสาวทศไนย์ ฤกษ์สานตวิงษ์	นิติกรชำนาญการพิเศษ	
๑๔๔.	นายสายันต์ มาตรังศรี	นิติกร	
กรมส่งเสริมการเกษตร			
๑๔๕.	นางสาวจุฬาลักษณ์ มลิวัลย์	นิติกรชำนาญการ	
๑๔๖.	นางสาวพสุ รอดทรัพย์	นิติกร	
กรมทรัพยากรธรณี			
๑๔๗.	นางสาวรัชฎ์แสงศรี	นิติกรปฏิบัติการ	
๑๔๘.	นางสาวกานต์พิชชา เลิศเรืองฤทธิ์	นิติกร	
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช			
๑๔๙.	นายพุดิพงษ์ ออบสุวรรณ	นิติกรชำนาญการพิเศษ	
๑๕๐.	นายนิติพงษ์ แสนจันทร์	นิติกรชำนาญการ	
การเคหะแห่งชาติ			
๑๕๑.	นายพนรัตน์ มรรควิน	นิติกร	
๑๕๒.	นางสาววรางคณา พิพรรธวงศา	นิติกร	
๑๕๓.	นางสาวกริยา ชนะศรี	นิติกร	
๑๕๔.	นางสาวภักดิ์สร วิเชียรพันธุ์	นิติกร	
กรมการแพทย์			
๑๕๕.	นายวีรพล นาคะไพบูลย์	นิติกรชำนาญการ	
๑๕๖.	นายบรรณิตร กาบกลอน	นิติกร	
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย			
๑๕๗.	นางสาวพรพรรณ หรรษนันท์	นิติกรปฏิบัติการ	

ผู้สังเกตการณ์จากสำนักงานศาลปกครอง

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
๑.	นายวิริยะ วัฒนสุชาติ	พนักงานคดีปกครอง ชำนาญการพิเศษ	
๒.	นายเจตต์ สถาวรศีลพร	พนักงานคดีปกครอง ชำนาญการพิเศษ	
๓.	นายนิรัญ อินทร	พนักงานคดีปกครองชำนาญการ	
๔.	นางสาวปรีตตา สดสง่า	พนักงานคดีปกครองชำนาญการ	
๕.	นางมานิตตา สิงห์วิจารณ์	พนักงานคดีปกครองชำนาญการ	

๓. สรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ

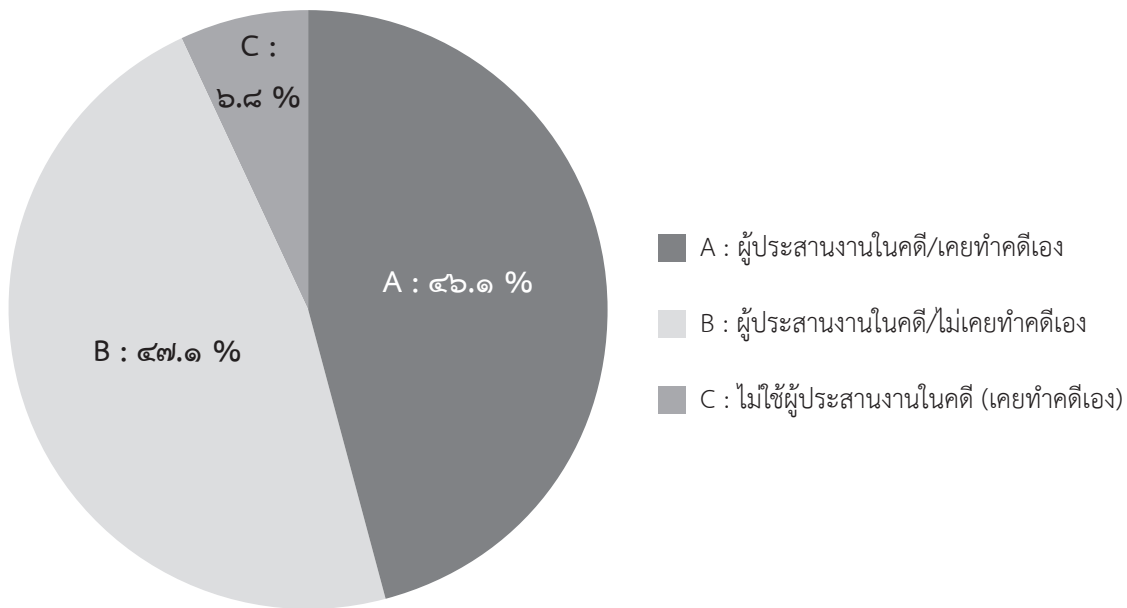
โครงการกระบวนการมาตรฐานด้านการรักษาผลประโยชน์ของรัฐ ปีงบประมาณ ๒๕๕๖

กิจกรรมสร้างกระบวนการมาตรฐานด้านคดีปกครอง

ลำดับ	หัวข้อการประเมิน	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	รวม
๑	หัวข้อการสัมมนาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ	๒๖	๖๔	๑๒	-	๑๐๒
๒	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินคดีปกครองก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ	๓	๕๒	๔๒	๕	๑๐๒
๓	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินคดีปกครองหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ	๒๔	๖๖	๙	๓	๑๐๒
๔	เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ	๑๕	๖๐	๒๔	๓	๑๐๒
๕	ความเหมาะสมของวิทยากรผู้บรรยาย	๓๔	๖๓	๕	-	๑๐๒
๖	ความเหมาะสมของวิทยากรประจำกลุ่ม	๓๕	๖๑	๕	๑	๑๐๒
๗	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการประชุมเชิงปฏิบัติการ	๑๕	๖๗	๑๙	๑	๑๐๒
๘	ความเหมาะสมของสถานที่ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ	๒๕	๗๒	๕	-	๑๐๒
๙	การอำนวยความสะดวกและให้บริการของเจ้าหน้าที่โครงการ	๓๖	๕๖	๑๐	-	๑๐๒
๑๐	ประโยชน์ที่ได้รับจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ	๔๒	๕๔	๕	๑	๑๐๒
รวม		๒๕๕	๖๑๕	๑๓๖	๑๔	๑๐๒
คำนวณเป็นร้อยละ		๒๕	๖๐.๓	๑๓.๓	๑.๔	๑๐๐

แผนภูมิภาพแสดงพื้นฐานความรู้ของผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ

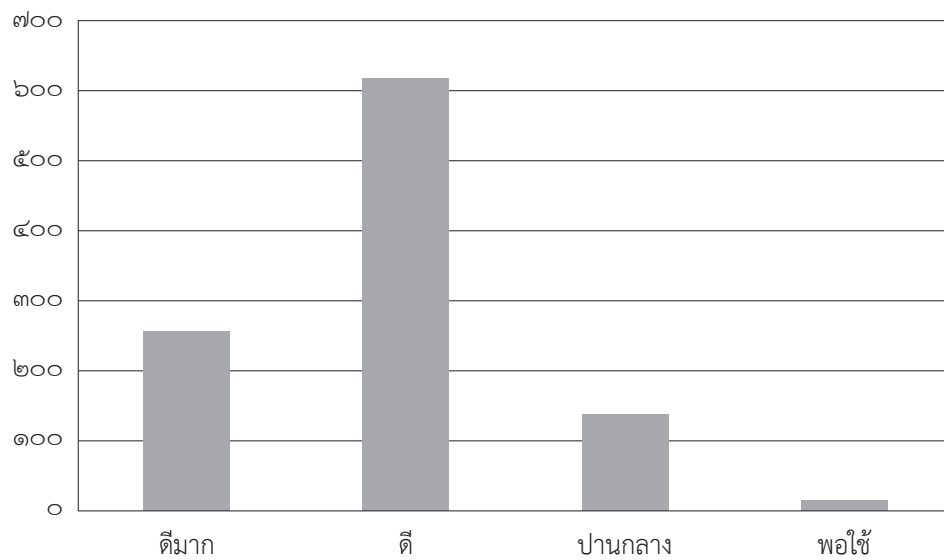
ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการทั้งหมด ๑๕๙ คน กรอกแบบสอบถามจำนวน ๑๐๒ คน

จากแบบสอบถามจำนวน ๑๐๒ แบบ สามารถแบ่งประสบการณ์ในคดีปกครองของผู้เข้าร่วมประชุมได้ ๓ ประเภทใหญ่ๆ คือ

๑. กลุ่มที่มีประสบการณ์ในคดีปกครองโดยเคยทำคดีปกครองเอง และเป็นผู้ประสานงานในคดีกับพนักงานอัยการ (กลุ่ม A) มีจำนวน ๔๗ คน หรือร้อยละ ๔๖.๑
๒. กลุ่มที่มีประสบการณ์ในคดีปกครองในฐานะผู้ประสานงานในคดีกับพนักงานอัยการ (กลุ่ม B) จำนวน ๔๘ คนหรือร้อยละ ๔๗.๑
๓. กลุ่มที่มีประสบการณ์ในคดีปกครองโดยทำคดีด้วยตนเอง และไม่เคยเป็นผู้ประสานงานในคดีกับพนักงานอัยการ (กลุ่ม C) จำนวน ๗ คน หรือร้อยละ ๖.๘

แผนภูมิภาพแสดงความพึงพอใจในการประชุมเชิงปฏิบัติการโครงการกระบวนการมาตรฐาน
ด้านการรักษาผลประโยชน์ของรัฐ ปีงบประมาณ ๒๕๕๖
กิจกรรมสร้างกระบวนการมาตรฐานด้านคดีปกครอง
(จากแบบสอบถามจำนวน ๑๐๒ ราย)

เปรียบเทียบผลจากแบบสอบถาม

ความพึงพอใจ	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้
คะแนนที่ได้	๒๕๕	๖๑๕	๑๓๖	๑๔
คำนวณเป็นร้อยละ	๒๕	๖๐.๓	๑๓.๓	๑.๔

จากแบบสอบถามที่ได้รับจำนวน ๑๐๒ ราย สามารถทำการวิเคราะห์และประเมินผลโดยแยกพิจารณาในแต่ละหัวข้อได้ดังจะกล่าวในหน้าถัดไป

หัวข้อการประเมิน ข้อที่ ๑

“หัวข้อการประชุมเชิงปฏิบัติการ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ”

ความพึงพอใจ	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	รวม
จำนวนที่ได้รับ	๒๖	๑๒	๑๒	-	๑๐๒
คำนวณเป็นร้อยละ	๒๕.๕	๖๒.๗	๑๑.๘	-	๑๐๐

ผลการตอบแบบสอบถาม

ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๒.๗ เห็นว่าดี คือสอดคล้อง และที่เห็นว่า ดีมาก เป็นร้อยละ ๒๕.๕ รวมแล้วที่เห็นว่าดีและดีมากมีจำนวนถึงร้อยละ ๘๘.๒

ดังนั้น วิเคราะห์ได้ว่าหัวข้อการประชุมเชิงปฏิบัติการมีความสอดคล้องเป็นอย่างดีกับวัตถุประสงค์ของโครงการ

หัวข้อการประเมิน ข้อที่ ๒

“ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินคดีปกครองก่อนการประชุม”

ความพึงพอใจ	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	รวม
จำนวนที่ได้รับ	๓	๕๒	๔๒	๕	๑๐๒
คำนวณเป็นร้อยละ	๓.๑	๕๑	๔๑	๔.๙	๑๐๐

ผลการตอบแบบสอบถาม

ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๑ ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามประเมินตนเองว่ามีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินคดีปกครองก่อนการประชุมอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๓.๑ ประเมินตนเองว่ามีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินคดีปกครองก่อนการประชุมอยู่ในเกณฑ์ดีมากร้อยละ ๔๑ รวมผู้ที่ประเมินตนเองว่ามีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินคดีปกครองก่อนการประชุมในเกณฑ์ดีถึงดีมากคือร้อยละ ๕๔.๑ ผู้ที่ประเมินตนเองว่ามีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินคดีปกครองก่อนการประชุมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และร้อยละ ๔.๙ ประเมินตนเองว่ามีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินคดีปกครองก่อนการประชุมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ รวมผู้ที่ประเมินตนเองว่ามีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินคดีปกครองก่อนการประชุม ในเกณฑ์พอใช้จนถึงปานกลางคือร้อยละ ๔๕.๙

ดังนั้น เมื่อวิเคราะห์จากตัวเลขดังกล่าวข้างต้นแล้วเห็นว่า ผู้ที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินคดีปกครองอยู่แล้ว ซึ่งก็เป็นเรื่องสมควร เพราะผู้เข้าร่วมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้เป็นนิติกร และเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ทางกฎหมายของหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่โดยตรงในการดำเนินคดีปกครอง และเป็นผู้ประสานงานในคดีปกครองกับพนักงานอัยการ

หัวข้อการประเมิน ข้อที่ ๓

“ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินคดีปกครองหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ”

ความพึงพอใจ	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	รวม
จำนวนที่ได้รับ	๒๔	๖๖	๙	๓	๑๐๒
คำนวณเป็นร้อยละ	๒๓.๖	๖๔.๗	๘.๘	๒.๙	๑๐๐

ผลการตอบแบบสอบถาม

ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๔.๗ ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามประเมินตนเองว่ามีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินคดีปกครองหลังการประชุมอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๒๓.๖ ประเมินตนเองว่ามีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินคดีปกครองหลังการประชุมอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ร้อยละ ๘.๘ รวมผู้ที่ประเมินตนเองว่ามีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินคดีปกครองหลังการประชุมอยู่ในเกณฑ์ดีถึงดีมาก คือร้อยละ ๘๘.๓ ประเมินตนเองว่ามีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินคดีปกครองหลังการประชุมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และร้อยละ ๒.๙ ประเมินตนเองว่ามีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินคดีปกครองหลังการประชุมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ รวมผู้ที่ประเมินตนเองว่ามีความรู้ความเข้าใจในคดีปกครองหลังการประชุมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ถึงปานกลาง คือร้อยละ ๑๑.๗

จากการวิเคราะห์ ผลของการประเมินตนเองในข้อนี้เปรียบเทียบกับข้อ ๒ จะเห็นว่าผู้ร่วมประชุมประเมินตนเองว่ามีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินคดีปกครองหลังการประชุมในเกณฑ์ดีและดีมาก เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๔.๒ (๘๘.๓ - ๕๔.๑) จึงเป็นการช่วยให้เห็นว่าการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้สัมฤทธิ์ผลเป็นอย่างดีมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประชุมเชิงปฏิบัติการที่ต้องการให้นิติกร และเจ้าหน้าที่ทางกฎหมายของหน่วยงานของรัฐซึ่งส่วนใหญ่ทำหน้าที่ผู้ประสานงานในคดีมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินคดีปกครองเพื่อประโยชน์ของรัฐได้เป็นอย่างดี

หัวข้อการประเมิน ข้อที่ ๔
“เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ”

ความพึงพอใจ	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	รวม
จำนวนที่ได้รับ	๑๕	๖๐	๒๔	๓	๑๐๒
คำนวณเป็นร้อยละ	๑๔.๗	๕๘.๘	๒๓.๕	๒.๙	๑๐๐

ผลการตอบแบบสอบถาม

ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๘.๘ เห็นว่าดี คือ พึงพอใจและที่เห็นว่าดีมากหรือพึงพอใจมากมีร้อยละ ๑๔.๗ เมื่อรวมทั้งสองส่วนแล้วมีจำนวนถึง ๗๓.๕

ดังนั้นวิเคราะห์แล้วเห็นว่าเอกสารที่ใช้ประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้เข้าร่วมประชุม ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า เนื้อหา รายละเอียดของเอกสารสอดคล้องกับหัวข้อการประชุม เชิงปฏิบัติการ และให้สาระประโยชน์แก่ผู้เข้าร่วมประชุม

หัวข้อการประเมิน ข้อที่ ๕
“ความเหมาะสมของวิทยากรผู้บรรยาย”

ความพึงพอใจ	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	รวม
จำนวนที่ได้รับ	๓๔	๖๓	๕	-	๑๐๒
คำนวณเป็นร้อยละ	๓๓.๓	๖๑.๘	๔.๙	-	๑๐๐

ผลการตอบแบบสอบถาม

ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๑.๘ เห็นว่าดี ซึ่งหมายความว่าเหมาะสมและร้อยละ ๓๓.๓ เห็นว่าดีมากซึ่งหมายความว่าเหมาะสมมาก รวมแล้วมีจำนวนถึงร้อยละ ๙๕.๑ ที่เห็นว่าเหมาะสมและเหมาะสมมาก

ดังนั้น วิเคราะห์แล้วเห็นว่าวิทยากรผู้บรรยายสร้างความพึงพอใจเป็นอย่างมากให้แก่ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งอาจสรุปได้ว่าวิทยากรมีความรู้ความสามารถในการบรรยายถ่ายทอดให้สอดคล้องกับหัวข้อการประชุมเชิงปฏิบัติการ และผู้เข้าร่วมประชุมเห็นว่าได้รับความรู้จากวิทยากรจริง จนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

หัวข้อการประเมิน ข้อที่ ๖
“ความเหมาะสมของวิทยากรประจำกลุ่ม”

ความพึงพอใจ	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	รวม
จำนวนที่ได้รับ	๓๕	๖๑	๕	๑	๑๐๒
คำนวณเป็นร้อยละ	๓๔.๓	๕๙.๘	๔.๙	๑	๑๐๐

ผลการตอบแบบสอบถาม

ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๙.๘ เห็นว่าดี ซึ่งหมายความว่าเหมาะสม และร้อยละ ๓๔.๓ เห็นว่าดีมาก ซึ่งหมายความว่าเหมาะสมมาก รวมแล้วมีจำนวนถึงร้อยละ ๙๔.๑ ที่เห็นว่าเป็นเหมาะสมและเหมาะสมมาก

ดังนั้น วิเคราะห์แล้วเห็นว่าวิทยากรประจำกลุ่มสร้างความพึงพอใจเป็นอย่างมากให้แก่ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งอาจสรุปได้ว่าวิทยากรประจำกลุ่มมีความรู้ความสามารถในการร่วมกับผู้เข้าประชุมสรุปปัญหา-อุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินคดีปกครองของหน่วยงานซึ่งเป็นตัวความ ขั้นตอนการดำเนินคดีปกครองในชั้นพนักงานอัยการและชั้นศาล แล้วได้ร่วมเสนอแนะแนวทางในการป้องกัน-แก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับหัวข้อการประชุมเชิงปฏิบัติการ และผู้เข้าร่วมประชุมเห็นว่าได้รับ ความรู้จากวิทยากรจริงจนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

หัวข้อการประเมิน ข้อที่ ๗

“ความเหมาะสมของระยะเวลาในการประชุมเชิงปฏิบัติการ”

ความพึงพอใจ	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	รวม
จำนวนที่ได้รับ	๑๕	๖๗	๑๙	๑	๑๐๒
คำนวณเป็นร้อยละ	๑๔.๗	๖๕.๗	๑๘.๖	๑	๑๐๐

ผลการตอบแบบสอบถาม

ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๕.๗ เห็นว่าดีหรือเหมาะสมและที่เห็นว่าดีมากหรือเหมาะสมมากมีร้อยละ ๑๔.๗ รวมแล้วมีจำนวนถึงร้อยละ ๘๐.๔

ดังนั้น วิเคราะห์แล้วเห็นว่า ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการส่วนใหญ่พอใจกับระยะเวลาของการประชุมเชิงปฏิบัติการ หรือระยะเวลามีความเหมาะสมซึ่งกำหนดไว้เป็นเวลา ๑ วัน

หัวข้อการประเมิน ข้อที่ ๘
“ความเหมาะสมของสถานที่ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ”

ความพึงพอใจ	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	รวม
จำนวนที่ได้รับ	๒๕	๗๒	๕	-	๑๐๒
คำนวณเป็นร้อยละ	๒๔.๕	๗๐.๖	๔.๙	-	๑๐๐

ผลการตอบแบบสอบถาม

ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการส่วนใหญ่ร้อยละ ๗๐.๖ เห็นว่าดีหรือเหมาะสมหรือพึงพอใจ และร้อยละ ๒๔.๕ เห็นว่าดีมากหรือเหมาะสมมากหรือพึงพอใจมาก รวมแล้วมีจำนวนถึงร้อยละ ๙๕.๑

ดังนั้น วิเคราะห์แล้วเห็นว่า ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการส่วนใหญ่พอใจสถานที่ที่ใช้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการว่าเป็นสถานที่ที่มีความเหมาะสมแล้ว

หัวข้อการประเมิน ข้อที่ ๙
“การอำนวยความสะดวกและให้บริการของเจ้าหน้าที่โครงการ”

ความพึงพอใจ	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	รวม
จำนวนที่ได้รับ	๓๖	๕๖	๑๐	-	๑๐๒
คำนวณเป็นร้อยละ	๓๕.๓	๕๔.๙	๙.๘	-	๑๐๐

ผลการตอบแบบสอบถาม

ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๔.๙ เห็นว่าดีหรือเหมาะสมหรือพึงพอใจ และร้อยละ ๓๕.๓ เห็นว่าดีมากหรือเหมาะสมมากหรือพึงพอใจมาก รวมแล้วมีจำนวนถึงร้อยละ ๙๐.๒

ดังนั้น วิเคราะห์แล้วเห็นว่าผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการส่วนใหญ่พึงพอใจในการอำนวยความสะดวกและการให้บริการของเจ้าหน้าที่โครงการในการประชุมเชิงปฏิบัติการ และอาจกล่าวได้อีกทางหนึ่งว่าเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หัวข้อการประเมิน ข้อที่ ๑๐
“ประโยชน์ที่ได้รับจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ”

ความพึงพอใจ	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	รวม
จำนวนที่ได้รับ	๔๒	๕๔	๕	๑	๑๐๒
คำนวณเป็นร้อยละ	๔๑.๒	๕๒.๙	๔.๙	๑	๑๐๐

ผลการตอบแบบสอบถาม

ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๒.๙ เห็นว่าการประชุมเชิงปฏิบัติการดีหรือมีประโยชน์ และที่เห็นว่าดีมากหรือมีประโยชน์มากคือร้อยละ ๔๑.๒ รวมแล้วมีจำนวนที่เห็นว่าการประชุมเชิงปฏิบัติการมีประโยชน์ถึงร้อยละ ๙๔.๑

ดังนั้น วิเคราะห์แล้วเห็นว่าผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๙๔.๑ พึงพอใจอย่างมากต่อสิ่งที่ได้รับจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ หรือกล่าวในเชิงบวกได้ว่าการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี เท่ากับว่ากระบวนการบริหารจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการมีประสิทธิภาพ สามารถทำให้วัตถุประสงค์ในการประชุมเชิงปฏิบัติการสัมฤทธิ์ผล

ความเห็นเพิ่มเติม

ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเสนอความเห็นเพิ่มเติมในแบบสอบถามซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในลักษณะเช่นนี้อีกโดยเปลี่ยนประเด็นหัวข้อการประชุมเชิงปฏิบัติการ
๒. ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการอย่างน้อยปีละ ๑-๒ ครั้ง
๓. ควรเพิ่มเวลาในการประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นเวลา ๒ วัน เนื่องจากการประชุมเชิงปฏิบัติการมีเนื้อหาสาระมากเวลาที่ใช้ในการบรรยายและประชุมกลุ่มย่อยจึงอาจไม่เพียงพอครบถ้วน
๔. ควรปรับปรุงในเรื่องเอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการโดยเพิ่มเติมให้มากขึ้นในเรื่องของระเบียบ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีปกครอง

๔. ภาพถ่ายโครงการในพิธีเปิดประชุมเชิงปฏิบัติการ

โครงการสร้างกระบวนการงานมาตรฐานด้านการรักษาผลประโยชน์ของรัฐ

กิจกรรมสร้างกระบวนการงานมาตรฐานด้านคดีปกครอง

ปีงบประมาณ ๒๕๕๖

วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เวลา ๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ นาฬิกา

ณ โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค ถนนรัชดาภิเษก กรุงเทพมหานคร

ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการลงทะเบียน

อธิบดีอัยการ สำนักงานคดีปกครอง (นายวีรพล ปานะบุตร) กล่าวเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการ

รองอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีปกครอง (นางชนัญญา ชัยสุวรรณ) กล่าวรายงานต่อประธาน

อัยการอาวุโส (นายจิระ พรธณราย) วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการรับฟังคำบรรยายจากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ

การประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิด (Workshop Brainstorming)

การนำเสนอผลการประชุมกลุ่มย่อย (Presentation)

สำนักงานคดีปกครอง (ส่วนกลาง) สำนักงานอัยการสูงสุด
อาคารศูนย์ราชการฯ อาคาร A ชั้น ๖
เลขที่ ๑๒๐ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐
E-mail : admin@ago.go.th
www.admin.ago.go.th